

<p>СХВАЛЕНО рішенням педагогічної ради Черкаської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 24 Черкаської міської ради Черкаської області від 30 серпня 2023р. (Протокол №17)</p>	<p>ЗАТВЕРДЖУЮ Директор Черкаської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 24 Черкаської міської ради Черкаської області _____ Геннадій СКІРДА Наказ № 127 від 31.08.2023</p>
---	--

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

**Черкаської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 24
Черкаської міської ради Черкаської області
на 2023-2024 навчальний рік**

ЗМІСТ

ВСТУП	3-4
РОЗДІЛ I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ	5-12
1.1 Призначення школи та засіб її реалізації	5-10
1.2 Опис „моделі“ випускника школи	10-11
1.3 Цілі та задачі освітнього процесу школи	11-12
РОЗДІЛ II. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧИНАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ.....	13-15
РОЗДІЛ III. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ТА ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЯ (ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА ВІДПОВІДНОМУ РІВНІ, ЙОГО РОЗПОДІЛ МІЖ ОСВІТНИМИ ГАЛУЗЯМИ ТА РОКАМИ НАВЧАННЯ. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄ ПЕРЕРОЗПОДІЛ ГОДИН МІЖ ОБОВ'ЯЗКОВИМИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНИМИ ПРЕДМЕТАМИ ПЕВНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ, ЯКІ МОЖУТЬ ВИВЧАТИСЯ ОКРЕМО ТА/АБО ІНТЕГРОВАНО З ІНШИМИ ПРЕДМЕТАМИ).....	16-50
РОЗДІЛ IV. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ЗАСТОСУВАННЯ В НЬОМУ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	51-57
РОЗДІЛ V. ПОКАЗНИКИ (ВИМІРНИКИ) РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ	58-61
РОЗДІЛ VI. ОПИС ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ	62-83
РОЗДІЛ VII. ЯКІСТЬ ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	84-85
РОЗДІЛ VIII. ПРОГРАМНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ.....	86
РОЗДІЛ IX. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ З УЧНЯМИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ	87-89
РОЗДІЛ X. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОГО РОКУ.....	90-91
ТАБЛИЦІ, ДОДАТКИ.....	92-206

ВСТУП

Сучасна освіта одночасно є і процесом підготовки до життя, і способом життя. Освіта, яку здобувають учні, повинна забезпечити їх самореалізацію сьогодні й у майбутньому.

Черкаська загальноосвітня школа I-III ступенів № 24 Черкаської міської ради Черкаської області, що забезпечує здобуття повної загальної середньої освіти, спрямовує свою діяльність на всебічний розвиток, навчання, виховання, виявлення обдарувань, соціалізації особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і здобуття освіти упродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності, дбайливого ставлення до родини, своєї країни, довкілля, спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству та формування в учнів компетентностей, визначених Законом України "Про освіту" та державними стандартами.

У школі формується особистість, її громадянська позиція та моральні якості. Сформовані особистості мають застосовувати такі якості, характеристики і здібності, щоб не лише вивчати навколишній світ, а й жити в ньому. Пріоритетного значення в розбудові нової школи набуває завдання формування і виховання в здобувачів освіти почуття патріотизму, розуміння й поваги до духовних і загальнолюдських цінностей.

Забезпечення освітньої діяльності Черкаської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 24 Черкаської міської ради Черкаської області в 2023/2024 навчальному році буде базуватися на таких основних цінностях закладу освіти:

- безпека та комфорт дитини, всебічний розвиток;
- патріотизм;
- духовність і культура;
- відповідальність, чесність;
- здоров'я, здоровий спосіб життя;
- повага до особистості дитини й дорослого;
- справедливість;
- професійна честь і гідність.

Освітня програма Черкаської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 24 Черкаської міської ради Черкаської області окреслює єдиний комплекс освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом. Освітня програма Черкаської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 24 Черкаської міської ради Черкаської області є наскрізною, охоплює освіту на I (початкова освіта), II (базова середня освіта) та III (профільна середня освіта) рівнях навчання. Програма кожного рівня навчання у спрощеному вигляді являє собою сукупність предметних основних і додаткових освітніх програм і відповідних їм освітніх технологій, що визначають зміст освіти, спрямованих на досягнення прогнозованого результату діяльності школи.

Освітня програма складена на 2023-2024 навчальний рік і схвалена рішенням педагогічної ради від 30.08.2023 (протокол №17) та затверджена наказом директора від 31.08.2023 № 127.

Відповідно до розділу III ст.11 Закону України «Про повну загальну середню освіту» із змінами, внесеними згідно із Законами № 764-IX від 13.07.2020, ВВР, 2020, № 48, ст.431, № 1385-IX від 13.04.2021, ВВР, 2021, № 27, ст.227, № 1658-IX від 15.07.2021, ВВР, 2021, № 45, ст.363, № 1709-IX від 07.09.2021, № 1839-IX від 02.11.2021, № 2157-IX від 24.03.2022, № 2208-IX від 14.04.2022, № 2315-IX від 19.06.2022, № 2925-IX від 23.02.2023, № 3051-IX від 11.04.2023, Рішенням Конституційного Суду № 1-р/2023 від 07.02.2023 освітня програма, розроблена на основі типових освітніх програм, має:

- відповідати структурі типової освітньої програми та визначеним нею вимогам до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою закладу освіти;
- визначати (в обсязі не меншому ніж встановлено відповідною типовою освітньою програмою) загальний обсяг навчального навантаження на відповідному рівні (циклі) повної

загальної середньої освіти (в годинах), його розподіл між освітніми галузями за роками навчання;

- містити навчальний план, що ґрунтується на одному з варіантів типових навчальних планів відповідної типової освітньої програми і може передбачати перерозподіл годин (у визначеному типовим навчальним планом обсязі) між обов'язковими для вивчення навчальними предметами (крім державної мови) певної освітньої галузі, які можуть вивчатися окремо та/або інтегровано з іншими навчальними предметами;
- містити перелік модельних навчальних програм, що використовуються закладом освіти в освітньому процесі, та/або навчальних програм, затверджених педагогічною радою, що мають містити опис результатів навчання учнів з навчальних предметів (інтегрованих курсів) в обсязі не меншому ніж встановлено відповідними модельними навчальними програмами;
- опис форм організації освітнього процесу та інструментарію оцінювання.

Освітня програма закладу освіти може містити інші складники, що враховують специфіку та особливості освітньої діяльності закладу освіти.

РОЗДІЛ I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

1.1 Призначення школи та засіб її реалізації

Черкаська загальноосвітня школа I - III ступенів № 24 Черкаської міської ради Черкаської області у своїй діяльності в 2023-2024 навчальному році реалізує «Стратегію розвитку Черкаської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 24 Черкаської міської ради Черкаської області на 2022-2027 роки», місію та візію школи на основі цінностей безпеки та комфорту дитини, всебічного розвитку, патріотизму, духовності і культури, відповідальності, чесності, здоров'я, здорового способу життя, поваги до особистості дитини й дорослого, справедливості, професійній честі і гідності.

Призначення школи полягає в наданні якісної повної загальної освіти дітям шкільного віку мікрорайону школи, забезпеченні їх всебічного розвитку, навчання, виховання, виявлення обдарувань, соціалізації особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і здобуття освіти впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності, дбайливого ставлення до родини, своєї країни, довкілля, спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству.

Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Спільними для всіх компетентностей є такі наскрізні вміння, як читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Основним засобом реалізації призначення школи є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм. У той же час заклад має у своєму розпорядженні додаткові засоби реалізації свого призначення, а саме:

- уведення в навчальний план предметів і курсів, що сприяють загальнокультурному розвитку особистості та формують гуманістичний світогляд;
- надання учням можливості спробувати себе в різних видах діяльності (інтелектуальної – участь у предметних та міжпредметних конкурсах різних рівнів, участь у олімпіадах з навчальних дисциплін; трудової – участь у всіх акціях по благоустрою та очистці території школи та міста, екологічних акціях міського, обласного, Всеукраїнського рівнів; художньо-естетичної – участь у вокальному гуртку; спортивної - участь у спортивних гуртках (баскетбол, карате); військово-патріотичної - участь у гуртку військово-патріотичного напрямку “Сокіл. Джура”);
- надання можливості вибору профілю навчання;
- поглиблене вивчення окремих предметів, вибір темпу засвоєння навчального матеріалу, різних видів навчальної діяльності;
- при необхідності використання дистанційної форми здобуття загальної середньої освіти або застосування технологій дистанційного навчання під час освітнього процесу;
- надання спектра додаткових освітніх програм і додаткових освітніх послуг.

Освітня програма, що реалізується в закладі, спрямована на:

- формування в учнів сучасної наукової картини світу;
- виховання працьовитості, любові до природи;
- розвиток в учнів національної самосвідомості;
- формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалення та перетворення суспільства;
- інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- рішення задач, формування загальної культури особистості, адаптації особистості до

життя в суспільстві;

- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм;
- формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

Заклад загальної середньої освіти комунальної форми власності Черкаська загальноосвітня школа І - ІІІ ступенів № 24 Черкаської міської ради Черкаської області є юридичною особою, має самостійний баланс, рахунок в установі банку, печатку, штамп, ідентифікаційний номер. Засновником закладу освіти є Черкаська міська рада.

Черкаська загальноосвітня школа І - ІІІ ступенів № 24 Черкаської міської ради Черкаської області здійснює планування своєї діяльності на підставі:

Конституції України;

Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» (від 28.04.2022 № 7325), «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» (втрата чинності відбудеться 01.10.2023), «Про систему громадського здоров'я» (вводиться в дію 06.11.2023 р.), «Про забезпечення функціонування української мови як державної» та інших;

Указу Президента України від 16 березня 2022 року № 143 «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України»;

постанови Кабінету Міністрів України від 28 липня 2023 року № 782 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні»;

розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»;

Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 № 2205, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за № 1111/35394 (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства охорони здоров'я № 1984 від 20.09.2021, № 1371 від 01.08.2022);

Державних стандартів загальної середньої освіти:

на рівні початкової освіти (в 1 - 4 класах) - Державного стандарту початкової освіти (затвердженого Постановою КМУ від 21 лютого 2018 року № 87) (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898);

на рівні базової середньої освіти: в 5 - 6 класах - Державного стандарту базової середньої освіти (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898) (із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ від 30.08.2022 № 972); в 7 - 9 класах - Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти (затвердженого Постановою КМУ від 23 листопада 2011 року № 1392) (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 26.02.2020 р. № 143);

на рівні профільної середньої освіти (в 10 - 11/12 класах) - Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти (затвердженого Постановою КМУ від 23 листопада 2011 року № 1392) (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 26.02.2020 р. № 143);

Типових освітніх програм для закладів загальної середньої освіти -

на рівні початкової освіти:

Типової освітньої програми для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Р. Б. Шияна (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743),

Типової освітньої програми для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743),

Типової освітньої програми для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Р. Б. Шияна (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743),

Освітньої програми початкової школи науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» (Цикл I, адаптаційно-ігровий (1–2 класи). Цикл II, основний (3–4 класи)) (науковий керівник Гавриш І. В.) (лист ДСЯОУ від 06.08.2020 № 01/01-23/929 «Щодо результатів експертизи освітньої програми», наказ ДСЯОУ від 09 червня 2023 року № 01-10/130 «Про проведення другого етапу експертизи освітньої програми початкової школи науково-педагогічного проєкту «Інтелект України»);

на рівні базової середньої освіти:

у 5 - 6 класах - Типової освітньої програми для 5 - 9 класів закладів загальної середньої освіти (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 № 235),

у 5 - 6 класах - Освітньої програми науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» базової середньої освіти адаптивного циклу (5–6 класи) (накази ДСЯОУ № 01-10/82 від 30 серпня 2022 року «Про початкове проведення першого етапу експертизи освітніх програм» та № 01-10/86 від 31 серпня 2022 року «Про проведення другого етапу експертизи освітньої програми науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» базової середньої освіти адаптивного циклу (5–6 класи)»);

у 7 - 9 класах - Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04. 2018 № 405) (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки від 13.09.2021 № 983);

на рівні профільної середньої освіти:

- Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 408 у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 28.11.2019 № 1493 «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 31.03.2020 № 464 «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня»);

Наказів Міністерства освіти і науки України:

від 28.03.2022 № 274 «Про деякі питання здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану»,

від 15.05.2023 № 563 “Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні”,

від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 6 березня 2002 р. за № 229/6517 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 01.09.2016),

від 03.08.2022 року № 698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам»,

Положення про інституційну та дуальну форми здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 23 квітня 2019 року № 536 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 22 травня 2019 р. за № 547/33518,

Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12.01.2016 № 8 (у редакції

наказу Міністерства освіти і науки України від 15.02.2023 № 165), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314,

Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.09.2020 № 1115, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 р. за № 941/35224) (із змінами від 24.02.2023 № 201),

Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 16.04.2018 № 367, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 05 травня 2018 р за № 564/32016,

Порядку переведення учнів закладу загальної середньої освіти на наступний рік навчання, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказів Міністерства освіти і науки України № 621 від 08.05.2019, № 268 від 01.03.2021), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.07.2015 за № 924/27369;

Наказів Державної служби України з надзвичайних ситуацій:
від 14.06.2022 року № 03-1870/162-2 „Про організацію укриття працівників та дітей у закладах освіти“;

Листів Міністерства освіти і науки України:
від 16.08.2023 № 1/12186-23 «Про організацію 2023/2024 навчального року в закладах загальної середньої освіти»;

Статуту школи, забезпечує одержання учнями загальної середньої освіти на рівні Державних стандартів.

Освітня діяльність Черкаської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 24 Черкаської міської ради Черкаської області здійснюється відповідно до загальноосвітніх програм трьох ступенів:

перший рівень навчання (тривалістю чотири роки, 1-4 класи) — забезпечує початкову загальну освіту,

другий рівень навчання (тривалістю п'ять років, 5-9 класи) — забезпечує базову загальну середню освіту,

третій рівень навчання (тривалістю три роки, 10-11/12 класи) — забезпечує повну загальну середню освіту.

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

Освітній процес організовується за такими циклами:

перший цикл початкової освіти - адаптаційно-ігровий (1-2 роки навчання);

другий цикл початкової освіти - основний (3-4 роки навчання);

перший цикл базової середньої освіти - адаптаційний (5-6 роки навчання);

другий цикл базової середньої освіти - базове предметне навчання (7-9 роки навчання);

перший цикл профільної середньої освіти - профільно-адаптаційний (10 рік навчання);

другий цикл профільної середньої освіти - профільний (11-12 роки навчання).

На базі закладу освіти у 2023/ 2024 н. р. відкрито 22 класи, один з яких інклюзивний.

Початкова школа 1-4 класи - 9 класів:

1-А	2-А	3-А	4-А
1-Б	2-Б (інклюзивний)	3-Б	4-Б
			4-В

Базова школа 5-9 класи - 11 класів:

5-А	6-А	7-А	8-А	9-А
5-Б	6-Б	7-Б	8-Б	9-Б
5-В				

Профільні класи 10-11 класи – 2 класи:

10-А з вивченням профільного предмету (математика)	11-А з вивченням профільного предмету (математика)
--	--

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі. Для організації ефективного освітнього процесу в закладі освіти, здобувачі освіти будуть навчатися за різними формами здобуття освіти:

- інституційна – очна (денна) (є основною в закладі освіти), з використанням технологій дистанційного навчання, змішана;
- індивідуальна – екстернатна, сімейна (домашня), педагогічний патронаж.

Інклюзивні класи: відповідно до поданих заяв батьків, висновків комунальної установи «Інклюзивно-ресурсний центр» про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи організовується робота інклюзивних класів: 2-Б.

Забезпечення освітнього процесу у школі під час надзвичайних ситуацій природного, техногенного та воєнного характеру, карантину, інших обставин, які унеможливають відвідування закладу, відбувається з використанням технологій дистанційного навчання відповідно Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.09.2020 р. № 1115 „Деякі питання організації дистанційного навчання“, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 р. за № 941/35224 (із змінами від 24.02.2023 № 201).

Створені необхідні умови для проведення занять у групах продовженого дня.

Навчальні плани містять інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову, години якої відведені на запровадження факультативів, курсів за вибором, індивідуальних занять, що враховує освітні запити учнів та батьків, кадрове забезпечення та матеріально-технічну і методичну базу закладу.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп продовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зі змінами внесеними наказом № 572 від 09.10.2002, № 921 від 17.08.2012 та № 401 від 08.04.2016. Відповідно до Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів клас ділиться на групи:

- при вивченні іноземної мови (англійської) з 1-го класу — у 1–11-х класах відбувається поділ на групи по 8–10 учнів у кожній (не більше ніж 3 групи);
- при проведенні уроків фізичної культури у 10–11-х класах (окремо для хлопців і дівчат, якщо кількість учнів у класі перевищує 27 осіб, але не менше ніж 8 учнів у групі);
- при проведенні практичних занять з інформатики в 2–11-х класах з використанням комп'ютерів (клас ділиться на 2 групи, але не менше ніж 8 учнів у групі);
- при проведенні уроків з трудового навчання, технології в 5–11-х класах, якщо кількість учнів перевищує 27 осіб.

Поділ класу на групи при вивченні предмета «Захист України» здійснюють окремо для юнаків та дівчат.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України "Про повну загальну середню освіту".

Освітня програма школи розрахована на 5-ти денний робочий/навчальний тиждень.

Мовою освітнього процесу в закладі освіти є державна мова згідно ст. 21 Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», ст. 7 Закону України «Про освіту», ст. 5 Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Відповідно до постанови КМУ від 28 липня 2023 року № 782 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні», навчання в закладі загальної середньої освіти традиційно розпочинається у День знань – 01 вересня 2023 року. Триватиме освітній процес до 28 червня 2024 року. Триває не менше 175 навчальних днів. Тривалість канікул протягом навчального року становить не менше 30 календарних днів.

З урахуванням місцевих особливостей та кліматичних умов за погодженням з департаментом освіти та гуманітарної політики можуть змінюватись структура навчального року та графік учнівських канікул.

Навчальні заняття у школі починаються о 8 годині 30 хвилин. Тривалість уроків у Черкаській загальноосвітній школі I-III ступенів №24 Черкаської міської ради Черкаської області становить: у 1-х класах — 35 хвилин, у 2–4-х класах — 40 хвилин, у 5–11-х класах — 45 хвилин.

Школа працює в одну зміну.

Загальний обсяг навчального навантаження на учня відповідає санітарно-гігієнічним нормам, установленим Міністерством охорони здоров'я України.

Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження на учнів.

У школі створені та функціонують: предметні методичні об'єднання, творчі групи, психологічна служба.

Ефективному управлінню якості освітньої діяльності в школі сприяють система ІСУО, програма КУРС: Школа, ПАК АІКОМ, електронний журнал та щоденник "Нові знання" („NZ.UA“).

1.2 Опис „моделі“ випускника школи

Випускник Черкаської загальноосвітньої школи I – III ступенів № 24 Черкаської міської ради Черкаської області – це

- особистість:
 - цілісна, всебічно розвинена, здатна до критичного мислення;
 - компетентна у ставленні до життя – реалізує себе через самопізнання, саморозуміння та інтелектуальну культуру;
 - добре проінформована;
 - прагне до самоосвіти та вдосконалення;
 - свідомо ставиться до свого здоров'я та довкілля;
 - мислить креативно, використовуючи увесь свій творчий потенціал;
- патріот – з активною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами і здатний приймати відповідальні рішення, поважає гідність і права людини; готовий брати активну участь у суспільно-культурному житті громади, держави;
- свідомий громадянин, готовий відповідати за свої вчинки;
- інноватор – здатний змінювати навколишній світ, розвивати економіку за принципами сталого розвитку, конкурувати на ринку праці, вчитися впродовж життя.

Випускник початкової школи має знання, уміння та навички, передбачені стандартом початкової освіти. Він упевнений у собі, старанний, працелюбний, самостійний, дисциплінований, вмотивований на досягнення успіху, вмє слухати і чути, критично

мислити і має почуття самоконтролю, навички навчальної діяльності, культуру поведінки і мови, основи особистої гігієни і здорового способу життя.

Випускник базової середньої школи володіє певними якостями і вміннями на рівні вимог державних стандартів базової освіти, успішно засвоює загальноосвітні програми з усіх предметів шкільного навчального плану; має систему розумових навичок (порівняння, узагальнення, аналіз, синтез, класифікацію, визначення головного); володіє основами комп'ютерної грамотності; знає свої громадянські права і вміє їх реалізувати; оцінює свою діяльність з погляду моральності та етичних цінностей; дотримується правил культури поведінки і спілкування; веде здоровий спосіб життя; готовий до форм і методів навчання, використовуваних у старших класах.

Випускник профільної середньої школи має міцні знання на рівні вимог державних освітніх стандартів, що забезпечує вступ до закладу вищої освіти та подальше успішне навчання; володіє іноземною мовою на базовому рівні; має високий рівень комп'ютерної грамотності (програмування, навички технічного обслуговування); володіє культурою інтелектуальної діяльності; знає і поважає культуру України та інших народів; поважає свою й чужу гідність, права, свободи інших людей; дотримується правил культури поведінки і спілкування; має почуття соціальної відповідальності; веде здоровий спосіб життя; володіє способами отримання інформації; прагне духовного і соціального добробуту.

Наш випускник – свідомий громадянин і патріот своєї країни, готовий до впевнених і успішних кроків у майбутнє.

Освітній процес у школі спрямований на формування у випускника школи ключових компетентностей, необхідних для успішної життєдіяльності:

- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- культурна компетентність;
- підприємливість та фінансова грамотність;
- готовність до вибору професії відповідно до своїх здібностей та можливостей, потреб ринку праці.

Усі перелічені компетентності однаково важливі й взаємопов'язані. Кожну з них школярі набувають під час вивчення різних предметів на всіх рівнях освіти. Спільними для всіх компетентностей є такі уміння: читати і розуміти прочитане, висловлювати думку усно і письмово, критично мислити, здатність логічно обґрунтовувати позицію, виявляти ініціативу, творити, уміння вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення, конструктивно керувати емоціями, застосовувати емоційний інтелект, здатність співпрацювати в команді.

1.3 Цілі та задачі освітнього процесу школи

Цілями та задачами освітнього процесу школи є:

- забезпечити засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту початкової, базової, профільної (повної) загальної освіти на рівні вимог державних освітніх стандартів;
- гарантувати наступність освітніх програм усіх рівнів;

- створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм;
- формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності;
- забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів;
- підвищення кваліфікації педагогічних працівників шляхом своєчасного та якісного проходження курсів перепідготовки, щорічного підвищення кваліфікації;
- проведення атестації та сертифікації педагогів;
- цілеспрямоване удосконалення навчально-матеріальної бази школи.

РОЗДІЛ II. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧИНАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти.

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

Зарахування учнів до проєктного класу (науково-педагогічний проєкт «Інтелект України») відбувається відповідно до чинного законодавства на підставі заяв батьків або осіб, які їх замінюють. Згідно із Законом України «Про освіту» початкова освіта в Проєкті розпочинається, як правило, із шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, можуть навчатися в проєктних класах цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти в Проєкті з іншого віку (Закон України «Про освіту», стаття 12).

До здобуття другого (основного) циклу початкової освіти в Проєкті допускаються переважно учні, які здобували початкову освіту на першому (адаптаційно-ігровому) циклі у 1–2-х класах Проєкту.

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти.

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

Вимоги до осіб, які можуть навчатися за програмою науково-педагогічного проєкту «Інтелект України».

Зарахування (переведення) учнів до проєктного класу відбувається відповідно до чинного законодавства.

Навчання за Програмою можуть розпочати (продовжити) учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття другого рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

До здобуття другого рівня повної загальної середньої освіти адаптаційного циклу (5–6-ті класи) в Проєкті допускаються переважно учні, які здобували початкову освіту в Проєкті.

На бажання батьків (або осіб, які їх замінюють) та при наявності вільних місць можливим є перехід (вступ) учня/учениці з класів, які працюють не за освітньою програмою науково-педагогічного проекту «Інтелект України», до проектних класів.

У кожному індивідуальному випадку рішення приймає адміністрація закладу освіти.

Адміністрація закладу організує проведення діагностичної перевірки рівня навчальних досягнень таких учнів. Діагностична перевірка проводиться з математики (письмово) та іноземної мови (усно та письмово).

Для проведення діагностичної перевірки наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджуються склад комісії (голова та члени комісії), графік проведення й діагностичні завдання з математики та іноземної мови.

За результатами діагностичної перевірки висновки комісії оформлюються в протоколі. Зарахованим (переведеним) може бути учень / учениця, у якого(ї) діагностична перевірка виявила рівень навчальних досягнень не нижче достатнього з обох предметів. Якщо кількість бажаних перевищує кількість вільних місць, то зарахованим / переведеним буде учень / учениця, який(а) набрав(ла) більшу суму балів під час діагностичної перевірки.

На підставі висновків комісії рішення про зарахування (переведення) учня / учениці приймає керівник закладу освіти.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти.

Профільна середня освіта здобувається після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації після завершення навчання за освітньою програмою закладу освіти, учень має право до початку нового навчального року пройти річне оцінювання та/або державну підсумкову атестацію (абзац третьої частини п'ятої ст. 17 Закону України "Про повну загальну середню освіту").

Річне оцінювання може бути проведено перед початком навчального року, зокрема з використанням технологій дистанційного навчання і засобів зв'язку. В окремих випадках річне оцінювання може здійснюватися упродовж I семестру наступного навчального року або протягом навчального року.

Учні проходять відповідне оцінювання у порядку, визначеному Порядком переведення учнів закладу загальної середньої освіти на наступний рік навчання, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 14 липня 2015 року № 762 (у редакції наказів Міністерства освіти і науки України № 621 від 08.05.2019, № 268 від 01.03.2021), зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 30 липня 2015 р. за № 924/27369), методичними рекомендаціями щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні, наказ МОН від 15.05.2023 № 563 "Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні" або у екстернатній формі здобуття повної загальної середньої освіти згідно до Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 15.02.2023 № 165), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314).

Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у

редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 15.02.2023 № 165), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

РОЗДІЛ III. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ТА ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЯ (ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА ВІДПОВІДНОМУ РІВНІ, ЙОГО РОЗПОДІЛ МІЖ ОСВІТНИМИ ГАЛУЗЯМИ ТА РОКАМИ НАВЧАННЯ. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄ ПЕРЕРОЗПОДІЛ ГОДИН МІЖ ОБОВ'ЯЗКОВИМИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНИМИ ПРЕДМЕТАМИ ПЕВНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ, ЯКІ МОЖУТЬ ВИВЧАТИСЯ ОКРЕМО ТА/АБО ІНТЕГРОВАНО З ІНШИМИ ПРЕДМЕТАМИ)

Освітня програма Черкаської загальноосвітньої школи I – III ступенів № 24 Черкаської міської ради Черкаської області розроблена на основі:

• Державних стандартів загальної середньої освіти:

- Державний стандарт початкової освіти, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898) (на рівні початкової освіти, в 1 – 4 класах);

- Державний стандарт базової середньої освіти, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 № 898 (із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ від 30.08.2022 № 972) (на рівні базової середньої освіти, в 5 - 6 класах);

- Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1392 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 26.02.2020 р. № 143) (на рівні базової середньої освіти, в 7 – 9 класах, та на рівні профільної середньої освіти, в 10 - 11 класах).

• Типових освітніх програм для закладів загальної середньої освіти, затверджених Міністерством освіти і науки України:

- для школи I рівня навчання (1-А, 2-А та 4-А класів) — за освітньою програмою «Освітня програма початкової школи науково-педагогічного проекту „Інтелект України“, цикл I, адаптаційно-ігровий (1–2 класи), цикл II, основний (3–4 класи) (Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, науковий керівник І.В. Гавриш)», листом Державної служби якості освіти від 06.08.2020 № 01/01-23/929 «Щодо результатів експертизи освітньої програми», наказом ДСЯОУ від 09 червня 2023 року № 01-10/130 «Про проведення другого етапу експертизи освітньої програми початкової школи науково-педагогічного проекту «Інтелект України»», наказом Міністерства освіти і науки України від 02.11.2016 № 1319 «Про проведення всеукраїнського експерименту за темою „Реалізація компетентнісного підходу в науково-педагогічному проекті «Інтелект України» на базі загальноосвітніх навчальних закладів“» (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 03.02.2021 № 140 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 02 листопада 2016 року №1319 та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України», наказом Міністерства освіти і науки України № 734 від 29.06.2021 р. «Створення й упровадження моделі національного освітнього технопарку з підвищення якості дошкільної та загальної середньої освіти за участі закладів освіти, які працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України» на червень 2021 – грудень 2030 роки») (Таблиця 1);
- для школи I рівня навчання (1-Б класу) - за Типовою освітньою програмою для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленою під керівництвом Савченко О. Я., затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року №743 «Про затвердження типових освітніх програм для учнів 1–2-х класів закладів загальної середньої освіти» (Таблиця 1);
- для школи I рівня навчання (2-Б класу (з інклюзивною формою навчання)) — за Типовою освітньою програмою для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленою під керівництвом Шияна Р.Б., затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року №743 «Про затвердження типових освітніх програм для учнів 1–2-х класів закладів загальної середньої освіти» (Таблиця 1);

- для школи I рівня навчання (3-А, 3-Б, 4-Б, 4-В класів, здобувача освіти 3-А класу (за індивідуальною формою здобуття повної загальної середньої освіти (педагогічний патронаж)) — за Типовою освітньою програмою для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленою під керівництвом Шияна Р.Б., затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року №743 «Про затвердження типових освітніх програм для учнів 3–4-х класів закладів загальної середньої освіти» (Таблиця 1);
- для школи II рівня навчання (5-А, 6-А класів) — за освітньою програмою науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» базової середньої освіти адаптивного циклу (5–6 класи), затвердженою наказами ДСЯОУ № 01-10/82 від 30 серпня 2022 року «Про початкове проведення першого етапу експертизи освітніх програм» та № 01-10/86 від 31 серпня 2022 року «Про проведення другого етапу експертизи освітньої програми науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» базової середньої освіти адаптивного циклу (5–6 класи)» (Додаток 3 „Навчальний план для 5–6-х класів, які працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України»“);
- для школи II рівня навчання (5-Б, 5-В, 6-Б класу) — за Типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 №235 “Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти” (Таблиця 4);
- для школи II рівня навчання (7-А, 7-Б, 8-А, 8-Б, 9-А та 9-Б класів) — за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня» (Таблиця 1);
- для школи III рівня навчання (10-А та 11-А класів) — за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 28.11.2019 № 1493 «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 31.03.2020 № 464 «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня») (Таблиці 2, 3).

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта здобувається протягом чотирьох років.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи (адаптаційно-ігровий (1-2 роки навчання)) і 3–4 класи (основний (3-4 роки навчання)), що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1 – 4-х класів школи складає 3500 годин/навчальний рік (100 годин/на тиждень): для 1-х класів – 805 годин/навчальний рік (23 години/на тиждень), для 2-х класів – 875 годин/навчальний рік (25 годин/на тиждень), для 3-х класів – 910 годин/навчальний рік (26 годин/на тиждень), для 4-х класів – 910 годин/навчальний рік (26 годин/на тиждень).

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах (Таблиці 1 – 7).

Програму побудовано із урахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;

- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів початкової освіти таких ключових компетентностей:

№ з/п	Ключові компетентності	
1	Вільне володіння державною мовою	Передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях.
2	Здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами	Передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування.
3	Математична компетентність	Передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини.
4	Компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій	Передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження.
5	Інноваційність	Передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують

		подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади.
6	Екологічна компетентність	Передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства.
7	Інформаційно-комунікаційна компетентність	Передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях.
8	Навчання впродовж життя	Передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі.
9	Громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей	Передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя.
10	Культурна компетентність	Передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості.
11	Підприємливість та фінансова грамотність	Передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Основою формування ключових компетентностей є досвід здобувачів освіти, їх потреби, які мотивують до навчання, знання та вміння, які формуються в різному освітньому середовищі (школі, родині), різноманітних соціальних ситуаціях і зумовлюють формування ставлення до них.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі наскрізні вміння:

- читання з розумінням;
- уміння висловлювати власну думку усно і письмово;
- критичне та системне мислення;
- творчість та ініціативність;
- здатність логічно обґрунтовувати позицію;
- уміння конструктивно керувати емоціями;
- оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми;
- співпрацювати з іншими особами.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності формуються засобами усіх предметів освітньої програми. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Перелік освітніх компонентів системи початкової освіти в науково-педагогічному проєкті «Інтелект України».

Згідно із Законом України «Про освіту» початкова освіта в Проєкті як перший рівень повної загальної середньої освіти, що відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій, забезпечує, зокрема, наступність із дошкільним періодом і здатність дитини виконувати під керівництвом учителя прості завдання в типових ситуаціях у чітко визначеній структурованій сфері навчання, а також готовність дитини до навчання на наступному рівні (Закон України «Про освіту», стаття 10).

Відповідно до дидактичних засад визначення компонентів освітнього процесу до їх переліку віднесено цілі, концептуальні засади їх досягнення, зміст, методи, форми і засоби освітнього процесу в початковій школі Проєкту.

Цілями початкової освіти в Проєкті визнано всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей і наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості й допитливості. Зазначені цілі досягаються через модернізацію початкової освіти в Проєкті на засадах компетентнісного підходу, концептуальною метою якого є становлення учня як суб'єкта життєдіяльності завдяки сформованості системи взаємопов'язаних ключових, загальнопредметних і предметних компетентностей. Компетентність трактуємо відповідно до Закону України «Про освіту» (стаття 1) як інтегровану якість особистості, що є динамічною комбінацією знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей і визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність.

Концептуальними засадами досягнення цілей початкової освіти в Проєкті є основні положення компетентнісного, особистісно-діяльнісного, системного та синергетичного підходів, зокрема, низка таких взаємопов'язаних положень:

Компетентнісна початкова освіта в Проєкті:

- втілює в життя основні положення компетентнісного підходу та розпочинає процес формування в учнів молодшого шкільного віку ключових, загальнопредметних і предметних компетентностей. Під ключовими розуміємо компетентності, що виявляються в здатності людини до ефективної життєдіяльності в усіх сферах людського буття; під загальнопредметними — компетентності, що допомагають особистості успішно опанувати предмети певної освітньої галузі; під предметними — компетентності, що забезпечують повноцінне засвоєння учнями змісту конкретних навчальних предметів. Як органічно взаємопов'язані складові будь-якої компетентності розглядаємо ставлення та цінності, знання; інтелектуальні та практичні вміння й навички (зокрема, такі наскрізні вміння, як читання з розумінням, висловлення власної думки усно й письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, конструктивне керування емоціями, оцінювання ризиків, прийняття рішень, розв'язування проблем, здатність співпрацювати з іншими людьми). До ключових відносимо такі компетентності: вільне володіння державною мовою; здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; математичну компетентність; компетентності в галузі природничих наук, техніки і технологій; інноваційність; екологічну компетентність; інформаційно-комунікаційну компетентність; навчання протягом життя; громадянські та соціальні компетентності; культурну компетентність; підприємливість і фінансову грамотність (Закон України «Про освіту», статті 1, 12);

- проєктується й реалізується на засадах особистісно-діяльнісного підходу як система, що функціонує та розвивається відповідно до основних положень парадигми особистісно зорієнтованої освіти й діяльнісного підходу, зокрема принципів гуманістичної, особистісної та діяльнісної спрямованості освіти;

- розглядається як феномен, що функціонує та розвивається відповідно до принципів системного підходу, зокрема принципів органічної єдності педагогічної системи й середовища, цілеспрямованості, рівноважної відповідності, оптимальності, зворотного зв'язку, єдності програмованого, рефлексивного та адаптивного видів управління тощо. Так, у Проєкті реалізується системна модель формування в учнів ключових компетентностей, що дозволяє повною мірою задіяти потенціал закладів загальної середньої освіти завдяки поєднанню предметно-тематичної, міжпредметної та виховної моделей. Зокрема, формування соціальної та громадянської компетентностей учнів 1–4-х проєктних класів відбувається під час ранкових зустрічей, на годинах спілкування, на заходах і заняттях у дитячих організаціях та клубах тощо (виховна модель), на уроках «Я пізнаю світ» (предметно-тематична модель, оскільки набуття учнями означених компетентностей належить до провідних цілей цього навчального предмета) та під час вивчення всіх інших дисциплін Типового навчального плану (міжпредметна модель, що реалізується через технологію ціннісного насичення кожного уроку).

Важливою складовою формування соціальної і громадянської компетентностей в учнів проєктних класів є ранкові зустрічі.

- моделюється й упроваджується в освітній процес на засадах синергетичного підходу як нелінійна система відкритого типу, здатна до самоорганізації. Відкритість освіти виявляється в доцільності її розбудови на основі поєднання різних методологій і підходів, освітніх технологій і методик, а також їх компонентів; нелінійність — у необхідності конструювання освітньої системи як гнучкого багатоваріантного системного утворення з правом вибору суб'єктами освітнього процесу одного / декількох варіантів його організації, зокрема й за індивідуальною освітньою траєкторією; здатність до самоорганізації — у переважанні технологій інтерактивного навчання, підвищенні ролі самоосвіти.

Зміст початкової освіти в Проєкті визначено відповідно до дидактичних основ конструювання змісту освіти. Згідно з принципом відповідності змісту освіти формаційним і цивілізаційним тенденціям розвитку людства взагалі й українського суспільства зокрема як вихідні розглядаємо положення постнекласичної парадигми освіти, у якій концептуальною освітньою метою визнано створення умов для самоактуалізації та творчої самореалізації особистості в складному нестабільному світі. Аксиологічними імперативами державної освітньої політики в постнекласичній парадигмі є поєднання технократизму з гуманістичними пріоритетами та культуроцентричністю, яка репрезентує типові риси культурної особистості: духовність, національну свідомість, культурну толерантність, позитивне мислення, емоційний інтелект тощо.

У зв'язку з вищезазначеним реалізація компетентнісної моделі освіти в Проєкті передбачає, з одного боку, упровадження STEM-освіти як провідного тренду модернізації національних освітніх систем, метою якої є підготовка фахівців у галузі converging NBIC-технологій — ядра 6-го технологічного укладу, а з іншого — формування в учнів соціальної, громадянської, державницької та культурної компетентностей, позитивного мислення й емоційного інтелекту.

Як концептуальні засади STEM-освіти, що реалізуються в Проєкті, визначаємо низку взаємопов'язаних положень.

1. STEM-освіта має бути неперервною: розпочинатися в дошкільному віці й тривати впродовж усього життя. Раннє залучення дитини до STEM-освіти не лише сприяє розвитку креативного мислення та формуванню дослідницької компетентності, а й поліпшує соціалізацію особистості, оскільки розвиває комунікативні компетентності під час роботи в команді.

2. STEM-освіта є «містком» між навчанням учнів / студентів та їхньою кар'єрою. За оцінками науковців, у майбутньому 9 із 10 найбільш затребуваних і високооплачуваних спеціальностей належатимуть до NBIC-сектора та вимагатимуть від претендентів високого рівня сформованості міждисциплінарних компетентностей у галузі STEM-дисциплін.

3. Мета STEM-освіти в системі загальної середньої освіти — розвивати в учнів інтерес до навчальних предметів природничо-математичного циклу, а також формувати в них систему взаємопов'язаних компетентностей, зокрема концептуальної (розуміння природничо-наукових і математичних концепцій, операцій та відношень), стратегічної (здатність формулювати й розв'язувати наукові, технічні та технологічні проблеми), когнітивної (здатність логічно мислити, пояснювати, аргументувати, а також здатність до рефлексії), операційної (здатність охайно та точно виконувати операції), аксиологічної (здатність розглядати об'єкт як корисний одночасно зі здатністю вірити у власну ефективність).

4. Характерними для STEM-освіти в системі загальної середньої освіти є:

- фундаменталізація освіти, що виявляється в поглибленому вивченні предметів природничо-математичного циклу;
- інтегроване навчання за темами, а не за предметами, що здійснюється на засадах міждисциплінарного та проєктного підходів;
- навчання на основі власних відкриттів, спрямоване на формування в учнів дослідницької компетентності, опанування ними алгоритму розв'язання винахідницьких задач, інноваційної стратегії розробки проєктів;
- практична спрямованість навчання (на основі здобутих знань учні на уроках створюють прототипи / моделі реальних об'єктів, процесів або продукти сучасної індустрії);
- посилена увага до вивчення англійської мови, оскільки найбільш значущі наукові друковані та інтернет-ресурси публікуються саме цією мовою.

5. STEM-освіта може реалізовуватися як в урочний, так і в позаурочний час. Найоптимальнішим є органічне поєднання обох підходів.

Реалізація освітніх галузей у початковій школі.

У 1-А, 2-А, 4-А класах, що навчаються за Освітньою програмою початкової школи науково-педагогічного проекту „Інтелект України“ освітні галузі реалізуються через інтегровані курси і навчальні предмети.

Мета і завдання мовно-літературної освітньої галузі (українська мова і література) реалізуються через інтегрований предмет «Українська мова» (по 6 год. на тиждень) та інтегрований курс «Я пізнаю світ» (по 1 год. на тиждень).

Іншомовна освіта як органічна складова мовно-літературної освітньої галузі представлена навчальним предметом «Іноземна мова (англійська)» (по 2 год. на тиждень у 1-А та по 3 год. на тиждень у 2-А, 4-А класах).

Мета і завдання математичної освітньої галузі реалізуються через навчальний предмет «Математика» (по 3 год. на тиждень у 1-А та по 4 год. на тиждень у 2-А, 4-А класах) та інтегрований курс «Я пізнаю світ» (по 1 год. на тиждень).

Мета і завдання мистецької освітньої галузі реалізується через інтегрований курс «Мистецтво», де виокремлюються дві складові за видами мистецтва: «Мистецтво: музичне мистецтво» та «Мистецтво: образотворче мистецтво» (1–4 класи — 1 год/тижд. (по 0,5 год. на кожен вид мистецтва), та інтегрований курс «Я пізнаю світ» (по 1 годині на тиждень).

Фізкультурна освітня галузь – через навчальний предмет «Фізична культура» (у 1-4-х класах по 2 години на тиждень) та інтегрований курс «Я пізнаю світ» (по 1 годині на тиждень). Включення до інтегрованого курсу «Я пізнаю світ» однієї години фізкультурної освітньої галузі у 1-4-х класах не лише забезпечує належний рівень рухової активності здобувачів освіти, а й дає можливість інтегровано реалізувати здоров'язбережувальну мету освіти завдяки систематичному виконанню різноманітних вправ для психологічного розвантаження, зняття перевтоми, а також для профілактики найпоширеніших відхилень у здоров'ї молодших учнів — порушення зору, постави тощо.

Мета і завдання громадянської та історичної, інформатичної, природничої, соціальної і здоров'язбережувальної, технологічної освітніх галузей реалізуються через інтегрований курс «Я пізнаю світ» (по 4 години на тиждень), а також під час вивчення всіх інших навчальних предметів, що викладаються за авторськими навчальними програмами та навчально-методичними комплектами до них, розробленими авторським колективом Проекту. Водночас у 4-А класі мета й завдання інформатичної освітньої галузі реалізуються також у процесі вивчення навчального предмета «Інформатика» (по 1 годині на тиждень).

З метою створення ситуації успіху, підвищення рівня засвоєння матеріалу про навчальні одиниці у 2-А, 4-А класах за рахунок варіативної складової плану кількість годин інтегрованого курсу «Я пізнаю світ» збільшена на 1 годину: $8+1=9$ год/тиждень.

У 1-Б класі, що навчається за програмою початкової школи (за ред. О.Я. Савченко), освітня галузь «Мовно-літературна» представлена інтегрованим курсом «Українська мова. Навчання грамоти» (7 год. на тиждень).

Освітня галузь «Мовно-літературна» (Іншомовна освіта) реалізується окремим предметом «Іноземна мова (англійська)» (2 год. на тиждень).

Освітня галузь «Математична» реалізується через окремий предмет «Математика» (4 год. на тиждень).

Освітні галузі «Природнича», «Соціальна та здоров'язбережувальна», «Громадянська та історична» представлені інтегрованим курсом «Я досліджую світ» (3 год. на тиждень).

Зміст технологічної освітньої галузі реалізується через інтегрований курс «Дизайн і технології» (1 год. на тиждень).

Освітня галузь «Мистецька» реалізується через інтегрований курс «Мистецтво», де виокремлюються дві складові за видами мистецтва: «Мистецтво: образотворче мистецтво» і «Мистецтво: музичне мистецтво» (по 1 годині на тиждень).

Освітня галузь «Фізкультурна» реалізується окремим предметом «Фізична культура» (3 год. на тиждень).

У 2-Б, 3-А, 3-Б, 4-Б, 4-В класах, що навчаються за програмами початкової школи (за ред. Р.Б. Шияна), освітня галузь «Мовно-літературна» представлена інтегрованим курсом

«Українська мова» (по 5 год. на тиждень) та інтегрованим курсом «Я досліджую світ» (по 2 год. на тиждень).

Освітня галузь «Іншомовна освіта» реалізується окремим предметом «Іноземна мова (англійська)» (по 3 год. на тиждень).

Освітня галузь «Математична» реалізується через окремий предмет «Математика» (по 3 год. на тиждень у 2-Б та по 4 год. на тиждень у 3-А, 3-Б, 4-Б, 4-В) та інтегрований курс «Я досліджую світ» (по 1 год. на тиждень).

Освітні галузі «Природнича», «Технологічна», «Інформатична», «Соціальна і здоров'язбережувальна», «Громадянська та історична» представлені інтегрованим курсом «Я досліджую світ».

У рамках інтегрованого предмета «Я досліджую світ» відбувається орієнтовний розподіл годин між освітніми галузями: мовно-літературною, математичною, природничою, технологічною, інформатичною, соціальною і здоров'язбережувальною, громадянською та історичною. Для 2-Б класу орієнтовний розподіл годин між освітніми галузями в рамках цього інтегрованого предмета: мовно-літературна – 2; математична – 1; природнича, технологічна, інформатична, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична – разом 5. Для 3-А, 3-Б, 4-Б, 4-В класів орієнтовний розподіл годин між освітніми галузями в рамках цього інтегрованого предмета: мовно-літературна – 2; математична – 1; природнича, технологічна, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична – разом 4.

Освітня галузь «Мистецька» реалізується через інтегрований курс «Мистецтво», де виокремлюються дві складові за видами мистецтва: «Мистецтво: образотворче мистецтво» і «Мистецтво: музичне мистецтво» (по 1 годині на тиждень).

Освітня галузь «Фізкультурна» реалізується окремим предметом «Фізична культура» (по 3 години на тиждень).

Відокремлено предмет Інформатика у 2-Б класі як окрему складову предмету Інформатика (у курсі «Я досліджую світ»). Інформатична галузь у 2-Б класі реалізується навчальним предметом «Інформатика» (у курсі «Я досліджую світ»), який проводить учитель початкових класів, що пройшов спеціалізоване навчання «Інформатика в початковій школі», або вчитель інформатики. Зміст інформатики виокремлюється із програми інтегрованого курсу «Я досліджую світ»; у навчальному плані закладу освіти перелік навчальних предметів містить назву «Інформатика (у курсі «Я досліджую світ»)». У 2-Б класі відбувається поділ на групи (по 1 годині на тиждень). У 3-4-х класах «Інформатика» є окремим предметом (по 1 годині на тиждень). У 3-4-х відбувається поділ на групи та уроки проводить учитель інформатики (відповідно до «Інструктивно-методичних рекомендацій щодо викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2020-2021 навчальному році», лист МОН України від 11.08.2020 №1/9-430).

Мета і завдання кожної з означених галузей передбачають реалізацію предметних змістових ліній.

Базова середня освіта

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5 – 9-х класів школи складає 5915 годин/навчальний рік: для 5-х класів – 1085 годин/навчальний рік (31 година / на тиждень), для 6-х класів – 1190 годин/навчальний рік (34 години / на тиждень), для 7-х класів – 1172,5 годин/навчальний рік (33,5 години / на тиждень), для 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік (34,5 години / на тиждень), для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік (36 годин / на тиждень).

Загальний обсяг навчального навантаження для 5-6 класів

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Кількість годин 5 класи			Кількість годин 6 класи	
		5-А	5-Б	5-В	6-А	6-Б

Мовно-літературна	На тиждень	12,5	11	11	12,5	11
	На рік	437,5	385	385	437,5	385
Математична	На тиждень	6	5	5	6	5
	На рік	210	175	175	210	175
Природнича	На тиждень	3	2	2	5	4
	На рік	105	70	70	175	140
Соціальна і здоров'язбережувальна	На тиждень	1	1,5	1,5	1	1,5
	На рік	35	52,5	52,5	35	52,5
Громадянська та історична	На тиждень	1,5	1	1	2,5	2
	На рік	52,5	35	35	87,5	70
Інформатична	На тиждень	1	1,5	1,5	1	1,5
	На рік	35	52,5	52,5	35	52,5
Технологічна	На тиждень	1	2	2	1	2
	На рік	35	70	70	35	70
Мистецька	На тиждень	1	2	2	1	2
	На рік	35	70	70	35	70
Фізична культура	На тиждень	3	3	3	3	3
	На рік	105	105	105	105	105
Усього	На тиждень	30	26	26	33	29
	На рік	1050	1015	1015	1155	1120
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за	На тиждень	1	2	2	1	2
	На рік	35	70	70	35	70

вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять						
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	31	31	31	34	34
	На рік	1085	1085	1085	1190	1190
Гранично допустиме навантаження учнів	На тиждень	28	28	28	31	31
	На рік	980	980	980	1085	1085

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах (Таблиці 8 – 14).

Базова середня освіта – це другий рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає другому рівню Національної рамки кваліфікацій, забезпечує базову загальну середню освіту, що разом із початковою є фундаментом загальноосвітньої підготовки, формує в учнів готовність до вибору і реалізації шляхів подальшого здобуття освіти.

Базова середня освіта передбачає поділ на два цикли – 5 – 6 класи (адаптаційний) і 7 – 9 класи (базове предметне навчання), що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти. На цьому рівні буде закладено базу свідомого самовизначення учня як особистості, члена сім'ї, нації і суспільства, здатність терпимо і з розумінням ставитися до різноманіття світу і людей. Перший цикл буде пробуджувати і підтримувати інтерес до сфер знань і діяльності, передбачених навчальною програмою. Другий цикл базової середньої освіти сприятиме формуванню учнів як відповідальних членів суспільства, здатних самостійно долати проблеми повсякденного життя, вибирати шлях подальшого навчання відповідно до своїх інтересів і здібностей. Навчання буде здебільшого предметним. Частина часу буде відведена на предмети за вибором. Після завершення базової середньої освіти учень буде усвідомлювати, які ціннісні орієнтири лежать в основі його вчинків, спиратися на сильні риси свого характеру, відчувати відповідальність за результати своєї діяльності.

Метою базової середньої освіти є створення умов для досягнення випускниками базової школи очікуваних результатів: знань, умінь, навичок, компетенцій і компетентностей, визначених особистісними, сімейними, громадськими, державними потребами і можливостями учня середнього шкільного віку, індивідуальними особливостями його розвитку і стану здоров'я, продовження навчання в профільній школі.

Завдання:

1. Засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм на основі вимог стандартів.

2. Підвищення мотивації навчання школярів через активізацію пізнавальної діяльності, розвиток загальних і індивідуальних здібностей.

3. Розвиток в учнів здатності до дослідницької діяльності, самостійного досягнення мети на основі застосування проєктної діяльності в рамках предметів навчального плану.

4. Формування духовно-розвинутої, творчо обдарованої особистості учня на основі сучасних технологій виховання, інтеграції зусиль школи, сім'ї та громадськості.

5. Збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я та безпеки учнів, забезпечення їх емоційного благополуччя через систему роботи по пропаганді здорового способу життя, профілактики шкідливих звичок, створення комфортного та безпечного освітнього середовища.

Програма окреслює підходи до планування й організації школою єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти, коротко вказує відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу. Освітня програма базової середньої освіти є продовженням освітньої програми початкової середньої освіти.

Програма розроблена з урахуванням психолого-педагогічних особливостей розвитку дітей 11 – 15 років, пов'язаних:

- з переходом від навчальних дій, характерних для початкової школи і здійснюваних тільки спільно з класом під керівництвом вчителя, до нової внутрішньої позиції учнів – спрямованості на самостійний пізнавальний пошук, постановки навчальних завдань, ініціативу в організації навчального співробітництва;

- із здійсненням на кожному віковому рівні (11 – 13 і 14 – 15 років) якісного перетворення навчальних дій моделювання, контролю та оцінки і проектування власної навчальної діяльності та побудови життєвих планів;

- з формуванням в учня наукового типу мислення, який орієнтує його на загальнокультурні цінності, норми, і закономірності взаємодії з навколишнім світом;

- з оволодінням комунікативними засобами і способами організації кооперації і співробітництва; розвитком навчального співробітництва, що реалізується у відносинах учнів з учителем і однолітками;

- зі зміною форми організації навчальної діяльності та навчального співробітництва від класно-урочної до лабораторно-семінарської та лекційно-лабораторної, дослідницької.

Перехід учня в основну школу збігається з складною фазою розвитку дитини (11 – 13 років, 5 – 7 класи) – початком переходу від дитинства до дорослості, при якому основним і специфічним в особистості підлітка є виникнення і розвиток у нього самосвідомості – уявлення про те, що він вже не дитина, тобто почуття дорослості, а також внутрішньої переорієнтацією підлітка з правил і обмежень, пов'язаних з мораллю слухняності, на норми поведінки дорослих.

Другий етап підліткового розвитку (14 – 15 років, 8 – 9 класи) характеризується рядом таких психолого-фізіологічних змін:

- стрибкоподібним характером розвитку, появою у підлітка значних суб'єктивних труднощів і переживань;

- прагненням підлітка до спілкування та спільної діяльності з однолітками;

- особливою чутливістю до морально-етичного „кодексу дружби“, в якому задані найважливіші норми соціальної поведінки дорослого світу;

- загостреною сприйнятливостю до засвоєння норм, цінностей і способів поведінки, які існують в світі дорослих і в їх відносинах;

- складними поведінковими проявами, спричиненими протиріччям між потребою у визнанні їх дорослими з боку оточуючих і власної невпевненістю в цьому;

зростанням інформаційних перевантажень, обсягів і способів отримання інформації (ЗМІ, телебачення, Інтернет).

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;

- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;

- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;

- наступності і перспективності навчання;

- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;

- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти</p>
3	Математична	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією;</p>

	компетентність	<p>встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач;</p> <p>використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій, усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях.</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи;</p> <p>знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя;</p>

		<p>прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних;</p>

здорове життя	<p>враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ошадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>
---------------	---

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як „Екологічна безпека й сталий розвиток“, „Громадянська відповідальність“, „Здоров'я і безпека“, „Підприємливість і фінансова грамотність“ спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища – зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети – виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласні та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в здобувачів освіти соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формування критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>

Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального громадянина, що розуміє принципи та механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія засвоюється переважно через колективну діяльність, яка поєднує окремі предмети між собою та розвиває у здобувачів освіти готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати у здобувачів освіти якомога більше позитивних емоцій, а її зміст - бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, наполегливості та чесності. Приклад вчителя є важливим у формуванні толерантного ставлення один до одного, незалежного від рівня навчальних досягнень та особливостей психофізичного розвитку.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення здобувача освіти як свідомого громадянина, здатного вести здоровий спосіб життя та формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку та охорону здоров'я (текстові завдання пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з „ага-ефектом“, пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння здобувачами освіти практичних аспектів фінансових питань, (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Реалізується через розв'язування практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо-предметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Перелік освітніх компонентів системи базової середньої освіти в науково-педагогічному проєкті “Інтелект України”.

Відповідно до дидактичних засад визначення компонентів освітнього процесу до їх переліку віднесено цілі, концептуальні засади їх досягнення, зміст, методи, форми і засоби освітнього процесу в базовій школі Проєкту.

Цілями базової середньої освіти в Проєкті визнано всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей і наскрізних умінь відповідно до вікових та

індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості й допитливості. Зазначені цілі досягаються через модернізацію базової середньої освіти в Проєкті на засадах компетентнісного підходу, концептуальною метою якого є становлення учня як суб'єкта життєдіяльності завдяки сформованості системи взаємопов'язаних ключових, загальнопредметних і предметних компетентностей. Компетентність як інтегрована якість особистості, що є динамічною комбінацією знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей і визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та / або подальшу навчальну діяльність.

Концептуальними засадами досягнення цілей базової середньої освіти в Проєкті є основні положення компетентнісного й особистісно-діяльнісного підходів, зокрема низка таких взаємопов'язаних положень.

Компетентнісна базова середня освіта в Проєкті:

- втілює в життя основні положення компетентнісного підходу та продовжує процес формування в учнів середнього шкільного віку ключових, загальнопредметних і предметних компетентностей. Під ключовими розуміємо компетентності, що виявляються в здатності людини до ефективної життєдіяльності в усіх сферах людського буття; під загальнопредметними — компетентності, що допомагають особистості успішно опанувати предмети певної освітньої галузі; під предметними — компетентності, що забезпечують повноцінне засвоєння учнями змісту конкретних навчальних предметів. Як органічно взаємопов'язані складові будь-якої компетентності розглядаємо ставлення та цінності, знання; інтелектуальні та практичні вміння й навички (зокрема, такі наскрізні вміння, як читання з розумінням, висловлення власної думки усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, конструктивне керування емоціями, оцінювання ризиків, прийняття рішень, розв'язування проблем, здатність співпрацювати з іншими людьми). До ключових відносимо такі компетентності: вільне володіння державною мовою; здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; математичну компетентність; компетентності в галузі природничих наук, техніки і технологій; інноваційність; екологічну компетентність; інформаційно-комунікаційну компетентність; навчання протягом життя; громадянські та соціальні компетентності; культурну компетентність; підприємливість і фінансову грамотність (Закон України «Про освіту», статті 1, 12);

- проєктується й реалізується на засадах особистісно-діяльнісного підходу як система, що функціонує та розвивається відповідно до основних положень парадигми особистісно зорієнтованої освіти й діяльнісного підходу, зокрема принципів гуманістичної, особистісної та діяльнісної спрямованості освіти.

Унікальність Програми порівняно з іншими освітніми програми для базової школи (адаптаційний цикл, 5–6-ті класи) виявляється в тому, що:

1. Базова середня освіта в Проєкті розглядається як феномен, що функціонує та розвивається відповідно до принципів системного підходу, зокрема принципів органічної єдності педагогічної системи й середовища, цілеспрямованості, рівноважної відповідності, оптимальності, зворотного зв'язку, єдності програмованого, рефлексивного та адаптивного видів управління тощо. Так, у Проєкті реалізується системна модель формування в учнів ключових компетентностей, що дозволяє повною мірою задіяти потенціал закладів загальної середньої освіти завдяки поєднанню предметно-тематичної, міжпредметної та виховної моделей. Зокрема, формування соціальної та громадянської компетентностей учнів 5–6-х проєктних класів відбувається на годинах спілкування, на заходах і заняттях у дитячих організаціях та клубах тощо (виховна модель), на уроках інтегрованих курсів «Навчаємося разом» та «Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти» (предметно-тематична модель, оскільки набуття учнями означених компетентностей належить до провідних цілей цих навчальних предметів) та під час вивчення всіх інших дисциплін Типового навчального

плану (міжпредметна модель, що реалізується через технологію ціннісного насичення кожного уроку).

2. Базова середня освіта в Проєкті моделюється й упроваджується в освітній процес на засадах синергетичного підходу як нелінійна система відкритого типу, здатна до самоорганізації. Відкритість освіти виявляється в доцільності її розбудови на основі поєднання різних методологій і підходів, освітніх технологій і методик, а також їхніх компонентів; нелінійність — у необхідності конструювання освітньої системи як гнучкого багатоваріантного системного утворення з правом вибору суб'єктами освітнього процесу одного / кількох варіантів його організації, зокрема й за індивідуальною освітньою траєкторією; здатність до самоорганізації — у переважанні технологій інтерактивного навчання, підвищенні ролі самоосвіти.

3. Зміст базової середньої освіти в Проєкті визначається згідно з дидактичними принципами відповідності змісту освіти формаційним і цивілізаційним тенденціям розвитку людства взагалі й українського суспільства зокрема. Тому як вихідні розглядаємо положення постнекласичної парадигми освіти, у якій концептуальною освітньою метою визнано створення умов для самоактуалізації та творчої самореалізації особистості в складному нестабільному світі. Аксиологічними імперативами державної освітньої політики в постнекласичній парадигмі є поєднання технократизму з гуманістичними пріоритетами та культуроцентричністю, яка репрезентує типові риси культурної особистості: духовність, національну свідомість, культурну толерантність, позитивне мислення, емоційний інтелект тощо. У зв'язку з вищезазначеним реалізація компетентнісної моделі освіти в Проєкті передбачає, з одного боку, упровадження STEM-освіти як провідного тренду модернізації національних освітніх систем, метою якої є підготовка фахівців у галузі converging NBIC-технологій — ядра 6-го технологічного укладу, а з іншого — формування в учнів соціальної, громадянської, державницької та культурної компетентностей, позитивного мислення й емоційного інтелекту.

4. Характерними для STEM-освіти в Проєкті є:

- STEM-освіта розпочинається в Проєкті в початковій школі та продовжується в базовій;

- STEM-освіта в Проєкті є «містком» між навчанням учнів та їхньою кар'єрою. За оцінками науковців, у майбутньому 9 із 10 найбільш затребуваних і високооплачуваних спеціальностей належатимуть до NBIC-сектора та вимагатимуть від претендентів високого рівня сформованості міждисциплінарних компетентностей у галузі STEM-дисциплін;

- мета STEM-освіти в Проєкті — розвивати в учнів інтерес до навчальних предметів природничо-математичного циклу, а також формувати в них систему взаємопов'язаних компетентностей, зокрема концептуальної (розуміння природничо-наукових і математичних концепцій, операцій та відношень), стратегічної (здатність формулювати й розв'язувати наукові, технічні та технологічні проблеми), когнітивної (здатність логічно мислити, пояснювати, аргументувати, а також здатність до рефлексії), операційної (здатність охайно та точно виконувати операції), аксіологічної (здатність розглядати об'єкт як корисний одночасно зі здатністю вірити у власну ефективність);

- STEM-освіта в Проєкті передбачає фундаменталізацію освіти, що виявляється в поглибленому вивченні предметів природничо-математичного циклу;

- STEM-освіта в Проєкті здійснюється на засадах міждисциплінарного та проєктного підходів, що забезпечується завдяки інтегрованому навчанню за темами, а не за предметами, навчанню на основі власних відкриттів, спрямованому на формування в учнів дослідницької компетентності, опанування ними алгоритму розв'язання винахідницьких задач, інноваційної стратегії розробки проєктів;

- STEM-освіта в Проєкті реалізує дидактичний принцип практичної спрямованості навчання (на основі здобутих знань учні на уроках створюють прототипи / моделі реальних об'єктів, процесів або продукти сучасної індустрії);

- STEM-освіта в Проєкті передбачає посилену увагу до вивчення англійської мови, оскільки найбільш значущі наукові друковані та інтернет-ресурси публікуються саме цією мовою;

- STEM-освіта в Проєкті здійснюється як в урочний, так і в позаурочний час.

Реалізація освітніх галузей у базовій середній школі.

Для 5 - 6-х класів освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мовно-літературна
- Математична
- Природнича
- Соціальна і здоров'язбережувальна
- Громадянська та історична
- Інформатична
- Технологічна
- Мистецька
- Фізична культура.

Освітня галузь „Мовно-літературна“ реалізується через навчальні предмети „Українська мова“ (по 4 години на тиждень), „Українська література“ (по 2 години на тиждень), „Зарубіжна література“ (по 1,5 години на тиждень), „Іноземна мова (англійська)“ (по 5 годин на тиждень у 5-А та 6-А класах і по 3,5 години на тиждень у 5-Б, 5-В, 6-Б класах).

Освітня галузь „Математична“ реалізується через навчальний предмет „Математика“ (по 6 годин на тиждень у 5-А та 6-А класах і по 5 годин на тиждень у 5-Б, 5-В, 6-Б класах).

Освітня галузь „Природнича“ реалізується вивченням інтегрованого курсу "Пізнаємо природу" у 5-Б, 5-В, 6-Б класах (по 2 години на тиждень), у 5-А, 6-А (“Інтелект України”) розподілена через інтегровані курси: «Пізнаємо природу. Моя планета Земля» (по 2 години на тиждень), який є пропедевтичним для вивчення системних курсів біології у 7–9-х класах і географії у 6–9-х класах, та «Пізнаємо природу. Твої фізичні відкриття» (по 1 годині на тиждень), який є пропедевтичним для курсів фізики та хімії у 7-9-х класах, та навчального предмета «Географія» (6-й клас (6-А, 6-Б) — 2 год/тижд.).

Освітня галузь “Соціальна і здоров'язбережувальна” реалізується вивченням інтегрованого курсу "Здоров'я, безпека та добробут" (по 1 годині на тиждень) та навчального предмета “Етика” (по 0,5 годин на тиждень) у 5-Б, 5-В, 6-Б класах, у 5-А, 6-А (“Інтелект України”) - інтегрованого курсу «Навчаємося разом» (по 1 годині на тиждень). У межах курсу «Навчаємося разом» інтегрується матеріал навчальних курсів морального спрямування (5–6-ті класи) та курсу «Здоров'я, безпека та добробут» (5–9-ті класи). Навчальна програма зазначеного курсу містить змістові модулі, які реалізують окремі завдання названих курсів, що надало можливість оптимізувати навчальне навантаження учнів і разом з тим виконати вимоги обов'язкових результатів навчання учнів із соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі Державного стандарту.

Освітня галузь „Громадянська та історична“ реалізується через навчальний предмет „Вступ до історії України та громадянської освіти“ (у 5-Б, 5-В класах) (по 1 годині на тиждень), інтегрований курс “Історія України. Всесвітня історія” (у 6-Б класі) (по 2 години на тиждень) та через інтегрований курс «Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти» (у 5-А (1,5 години на тиждень), 6-А (2,5 години на тиждень) (“Інтелект України”). Відповідно до призначення адаптаційного циклу базової освіти (5–6-ті класи), інтегрований курс «Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти» забезпечує наступність між початковою і базовою середньою освітою й готує учнів до продуктивного засвоєння змісту громадянської та історичної галузі в процесі предметного навчання в 7–9-х класах. Ураховано, що в початковій школі серед соціально значущих надпредметних тем, які сприяли формуванню в учнів уявлень про людину в суспільстві, була «громадянська відповідальність». Забезпечено зв'язок зі змістовим наповненням курсів «Я пізнаю світ» і подібних за змістом, що вивчалися у 1–4-х класах, зокрема через актуалізацію знайомих понять і пригадування історичних фактів.

Освітня галузь „Мистецька“ реалізується через інтегрований курс “Мистецтво”, де виокремлюються дві складові за видами мистецтва: “Мистецтво: образотворче мистецтво” і “Мистецтво: музичне мистецтво” (у 5-А, 6-А (“Інтелект України”) - по 0,5 год., у 5-Б, 5-В, 6-Б - по 1 год.).

Освітня галузь “Інформатична” реалізується через навчальний предмет “Інформатика”(у 5-А, 6-А (“Інтелект України”) - по 1 год., у 5-Б, 5-В, 6-Б - по 1,5 год.).

Освітня галузь „Технологічна“ реалізується вивченням навчального предмета „Технології“ (у 5-А, 6-А (“Інтелект України”) - по 1 год., у 5-Б, 5-В, 6-Б - по 2 год.).

Освітня галузь „Фізична культура“ реалізується вивченням навчального предмета „Фізична культура“ (по 3 години на тиждень).

Для 7 - 9-х класів освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура.

Освітня галузь „Мови і літератури“ реалізується через навчальні предмети „Українська мова“ (у 7-А, 7-Б класах по 2,5 години на тиждень, у 8-А, 8-Б, 9-А, 9-Б класах по 2 години на тиждень), „Українська література“ (по 2 години на тиждень), „Зарубіжна література“ (по 2 години на тиждень), „Іноземна мова (англійська)“ (по 3 години на тиждень).

Освітня галузь „Суспільствознавство“ реалізується у 7 – 9 класах як окремі предмети вивчаються „Історія України“ (у 7-А, 7-Б класах по 1 годині на тиждень, у 8-А, 8-Б, 9-А, 9-Б класах по 1,5 години на тиждень) та „Всесвітня історія“ (по 1 годині на тиждень), у 9-х класах через навчальний предмет “Основи правознавства” (по 1 годині на тиждень).

Освітня галузь „Мистецтво“ у 8-9-х класах реалізується інтегрованим курсом „Мистецтво“ (по 1 годині на тиждень); у 7-х класах – вивченням окремих навчальних предметів „Музичне мистецтво“ (по 1 годині на тиждень) та „Образотворче мистецтво“ (по 1 годині на тиждень).

Освітня галузь „Математика“ реалізується через навчальні предмети „Алгебра“ (по 2 години на тиждень) і „Геометрія“ (по 2 години на тиждень) у 7 – 9 класах.

Освітня галузь „Природознавство“ реалізується вивченням у 7 – 9-х класах навчальних предметів „Біологія“ (по 2 години на тиждень), „Географія“ (у 7-8-х класах по 2 години на тиждень, у 9-х класах - по 1,5 години на тиждень), „Хімія“ (у 7-х класах по 1,5 години на тиждень, у 8-9-х класах - по 2 години на тиждень), „Фізика“ (у 7-8-х класах по 2 години на тиждень, у 9-х класах - по 3 години на тиждень).

Освітня галузь „Технології“ реалізується вивченням навчальних предметів „Трудове навчання“ (7 – 9-і класи – 1 год.) та „Інформатика“ (7-і класи – 1 год., 8 – 9-і класи – 2 год.).

Освітня галузь „Здоров'я і фізична культура“ реалізується вивченням навчальних предметів „Фізична культура“ (7 – 9-і класи – 3 год.) та „Основи здоров'я“ (7 – 9-і класи – 1 год.).

Профільна середня освіта

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10 – 11-х класів складає 2660 годин/навчальний рік: для 10-х класів – 1330 годин/навчальний рік, для 11-х класів – 1330 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах (Таблиці 15-16).

Профільна середня освіта – це третій рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає третьому рівню Національної рамки кваліфікацій, і є останнім етапом одержання повної загальної середньої освіти, на якому в свідомості учнів формується цілісна картина світу, випускники старшої школи володіють способами пізнавальної та комунікативної

діяльності, умінням одержувати інформацію з різних джерел і самостійно опрацьовувати її, застосовувати набуті знання в повсякденному житті та готові до свідомого вибору та самореалізації.

Метою профільної середньої освіти є різнобічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка усвідомлює себе громадянином України, здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, трудової діяльності та громадянської активності.

Профільне навчання є одним із ключових напрямів модернізації та удосконалення системи освіти нашої держави й передбачає реальне й планомірне оновлення школи старшого ступеня і має найбільшою мірою враховувати інтереси, нахили і здібності, можливості кожного учня, у тому числі з особливими освітніми потребами, у контексті соціального та професійного самовизначення і відповідності вимогам сучасного ринку праці. При цьому реалізується принцип особистісно орієнтованого навчання, створюються найоптимальніші умови для професійного самовизначення та подальшої самореалізації випускників, продовження освіти та початку професійної діяльності.

Мета профільного навчання – забезпечення умов для якісної освіти старшокласників у відповідності з їхніми індивідуальними нахилами, можливостями, здібностями і потребами, забезпечення професійної орієнтації учнів на майбутню діяльність, яка користується попитом на ринку праці, встановлення наступності між загальною середньою і професійною освітою, забезпечення можливостей постійного духовного самовдосконалення особистості, формування інтелектуального та культурного потенціалу як найвищої цінності нації.

Профільна школа є інституційною формою реалізації цієї мети.

Основні завдання профільного навчання:

- створення умов для врахування й розвитку навчально-пізнавальних і професійних інтересів, нахилів, здібностей і потреб учнів старшої школи в процесі їхньої загальноосвітньої підготовки;
- забезпечення наступності між загальною середньою та професійною освітою, можливості отримати професію;
- сприяння професійній орієнтації і самовизначенню старшокласників, соціалізації учнів незалежно від місця проживання, стану здоров'я тощо;
- здійснення психолого-педагогічної діагностики щодо визначення готовності до прийняття самостійних рішень, пов'язаних з професійним становленням;
- сприяння у розвитку творчої самостійності, формуванні системи уявлень, ціннісних орієнтацій, дослідницьких умінь і навичок, які забезпечують випускнику школи можливість успішно самореалізуватися;
- продовження всебічного розвитку учня як цілісної особистості, його здібностей і обдарувань, його духовності й культури, формування громадянина України, здатного до свідомого суспільного вибору.

Освітня програма профільної середньої освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Освітня програма повної середньої освіти є продовженням освітньої програми базової середньої освіти. Програма розроблена з урахуванням психолого-педагогічних особливостей розвитку дітей 16 – 18 років. Програма враховує, що провідною діяльністю учнів даного вікового періоду є самовизначення як практика формування, пов'язана з конструюванням можливих образів майбутнього, проектуванням і плануванням в ньому своєї індивідуальної траєкторії (свого шляху). Оскільки формування старших школярів відбувається через набуття практичного мислення, то одиницею організації змісту освіти стає „проблема“ і

проблемна організація навчального матеріалу, що передбачає особистісно-компетентнісну організацію навчальної діяльності.

До очікуваних результатів засвоєння основної освітньої програми належать:

- Загальні навчальні вміння, навички і способи діяльності
- Пізнавальна діяльність
- Інформаційно-комунікативна діяльність
- Рефлексивна діяльність.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємопов'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- принцип інтегрування навчальних предметів всередині і поза освітніх областей;
- принцип диференційованого підходу до навчання;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей;
- принцип взаємозв'язку навчальної та позанавчальної діяльності.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів;</p>

		<p>обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи;</p> <p>знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її</p>

		<p>отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із</p>

		дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх окремих предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища.

Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети – виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна

і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в здобувачів освіти соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формування критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального громадянина, що розуміє принципи та механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія засвоюється переважно через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою та розвиває у здобувачів освіти готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати у здобувачів освіти якомога більше позитивних емоцій, а її зміст - бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, наполегливості та чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння здобувачами освіти практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопродметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Реалізація освітніх галузей у профільній середній освіті.

Навчальні плани профільної школи реалізують освітні галузі Типового навчального плану, Державного стандарту через вивчення базових та вибірково обов'язкових навчальних предметів.

Базові навчальні предмети у 10-А класі:

1. Українська мова
2. Українська література
3. Зарубіжна література
4. Іноземна мова (англійська)
5. Історія України
6. Всесвітня історія
7. Громадянська освіта
8. Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія) – профільний рівень
9. Біологія і екологія
10. Географія
11. Фізика
12. Хімія
13. Фізична культура
14. Захист України

Вибірково обов'язкові предмети: у 10-А класі – „Інформатика“ вивчатиметься упродовж двох навчальних років у об'ємі 1,5 год. на рік у 10 класі та 11 класі, „Технології“ вивчатиметься упродовж двох навчальних років у об'ємі 1,5 год. на рік у 10 класі та 11 класі.

Базові навчальні предмети у 11-А класі:

1. Українська мова
2. Українська література
3. Зарубіжна література
4. Іноземна мова
5. Історія України
6. Всесвітня історія
7. Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія) – профільний рівень
8. Біологія і екологія
9. Географія
10. Фізика
11. Астрономія
12. Хімія
13. Фізична культура
14. Захист України

Вибірково обов'язкові предмети: у 11-А класі – „Інформатика“ вивчатиметься у об'ємі 1,5 год. на тиждень як продовження курсу, який вивчався у 10 класі в об'ємі 1,5 год. на тиждень, „Технології“ вивчатиметься у об'ємі 1,5 год. на тиждень як продовження курсу, який вивчався у 10 класі в об'ємі 1,5 год. на тиждень.

Профільність є ефективним засобом диференціації навчання у профільній школі, вона має на меті забезпечити більш глибоку підготовку старшокласників у тій галузі знань і діяльності, до яких у них сформувались стійкі інтереси і здібності.

Частину навчальних годин в 10-11 класах призначено для забезпечення профільного спрямування навчання в профільній школі. А саме в 10-А та 11-А класах – 6 годин для профільного навчання алгебри та геометрії.

Вивчення базового предмета «Фізика і астрономія» у 10 та 11 класах буде здійснюватися як два окремі предмети – «Фізика» (за програмою авторського колективу під керівництвом Локтева В.М.), «Астрономія» (за програмою авторського колективу під керівництвом Яцківа Я.Я.). Розподіл годин між предметами здійснюватиметься відповідно до навчальних програм. У 10 класі вивчатиметься предмет «Фізика», в 11 класі – окремо «Фізика» та «Астрономія».

Вивчення екології в 11-А класі буде здійснюватися у курсі вивчення біології. Предмет буде мати назву «Біологія та екологія».

Предмет «Захист України» буде вивчатись протягом року 1,5 години в 10-А та 11-А класах. Практичні заняття з курсу "Захист України" будуть проводитись наприкінці навчального року за окремим розкладом. Предмет вивчається юнаками та дівчатами окремо. Дівчата за їх власним бажанням (особистим вмотивованим рішенням, у разі згоди батьків, опікунів або піклувальників) можуть навчатися за програмою для групи юнаків. Юнаки, які за станом здоров'я, релігійними поглядами (за поданням відповідних документів) не можуть вивчати основи військової справи, навчаються за програмою для групи дівчат. Навчальний предмет при цьому в обох випадках називається «Захист України» з уточненням «Основи медичних знань».

Навчальними планами школи передбачається реалізація освітніх галузей відповідно до Державного стандарту через окремі предмети, які охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти, та варіативну складову.

Години варіативної складової передбачаються на:

1) збільшення годин на вивчення окремих предметів інваріантної складової:

- у 2-А, 4-А класах – на підсилення інваріантної складової навчального плану, а саме: для вивчення навчального предмета «Я пізнаю світ» (1 год.);

- у 10-А, 11-А класах – на профільне вивчення алгебри та геометрії (6 год.);

2) упровадження курсів за вибором:

- курс за вибором „Єврика“ – 5-А, 6-А класи (35 годин);

- курс за вибором „Моя Черкащина“ – 7-А, 7-Б класи (35 годин);

3) факультативи:

- факультатив “Казка як епічний жанр” (зарубіжна література) - 5-В (35 годин);
- факультатив “Літературна мозаїка” (англійська мова) - 5-Б (35 годин);
- факультатив “Фінансово-грамотний споживач” (економіка) - 6-Б (35 годин);
- факультатив “Логіка” (математика) - 7-Б, 8-А (35 годин);
- факультатив „Уроки для стійкого розвитку“ (біологія, екологія, хімія) – 8-А (35 годин);
- факультатив “Синтаксис простого та простого ускладненого речення” (українська мова) - 8-Б (35 годин);
- факультатив “Геологія” (географія) - 9-Б (35 годин);
- факультатив „Людина та її здоров'я“ (біологія) – 9-А (35 годин);
- факультатив “Українознавство” (історія України) - 9-Б, 10-А (35 годин);
- факультатив «Фізика в русі» (фізика) - 9-А (35 годин);
- факультатив “Стилістика сучасної української мови” (українська мова) - 11-А (35 годин);

4) індивідуальні заняття:

- українська мова – 5-Б, 6-Б, 7-А, 7-Б, 9-Б, 10-А класи (по 0,5 годин);

- англійська мова – 8-А, 9-А, 11-А класи (по 0,5 годин);

- біологія - 11-А клас (по 0,5 годин);

- історія України – 8-А, 11-А класи (по 0,5 годин);
- математика - 5-Б, 5-В, 6-Б, 7-А, 9-Б, 10-А, 11-А класи (по 0,5 годин);
- хімія - 8-Б, 9-А класи (по 0,5 годин);
- зарубіжна література - 8-Б клас (по 1 годині);
- інформатика - 5-В, 7-А, 8-Б класи (по 0,5 годин);
- індивідуальні заняття –1-Б, 2-Б, 3-А, 3-Б, 4-Б, 4-В класи (по 1 год.);
- індивідуальні заняття –1-А клас (науково-педагогічний проєкт „Інтелект України“)
(1 год.);

- індивідуальні заняття – 2-А, 4-А класи (науково-педагогічний проєкт „Інтелект України“) (1 год.) – на підсилення інваріантної складової навчального плану, а саме: для вивчення навчального предмета «Я пізнаю світ».

Перелік навчальних предметів для вільного вибору учнями та/або їх батьками:

1) вибірково-обов'язкові предмети (Інформатика, Мистецтво, Технології): у 10-А класі – Інформатика, вивчатиметься упродовж 2023 – 2024 навчального року (52,5 год.), упродовж 2024 – 2025 навчального року (52,5 год.) та Технології вивчатиметься упродовж 2023 – 2024 навчального року (52,5 год.); упродовж 2024 – 2025 навчального року (52,5 год.); у 11-А класі – Інформатика вивчатиметься упродовж 2023 – 2024 навчального року (52,5 год.), Технології – упродовж 2023 – 2024 навчального року (52,5 год.);

2) факультативи:

- факультатив “Казка як епічний жанр” (зарубіжна література) - 5-В (35 годин);
- факультатив “Літературна мозаїка” (англійська мова) - 5-Б (35 годин);
- факультатив “Фінансово-грамотний споживач” (економіка) - 6-Б (35 годин);
- факультатив “Логіка” (математика) - 7-Б, 8-А (35 годин);
- факультатив „Уроки для стійкого розвитку“ (біологія, екологія, хімія) – 8-А (35 годин);
- факультатив “Синтаксис простого та простого ускладненого речення” (українська мова) - 8-Б (35 годин);
- факультатив “Геологія” (географія) - 9-Б (35 годин);
- факультатив „Людина та її здоров'я“ (біологія) – 9-А (35 годин);
- факультатив “Українознавство” (історія України) - 9-Б, 10-А (35 годин);
- факультатив «Фізика в русі» (фізика) - 9-А (35 годин);
- факультатив “Стилістика сучасної української мови” (українська мова) - 11-А (35 годин);

3) індивідуальні заняття:

- українська мова – 5-Б, 6-Б, 7-А, 7-Б, 9-Б, 10-А класи (по 0,5 годин);
- англійська мова – 8-А, 9-А, 11-А класи (по 0,5 годин);
- біологія - 11-А клас (по 0,5 годин);
- історія України – 8-А, 11-А класи (по 0,5 годин);
- математика - 5-Б, 5-В, 6-Б, 7-А, 9-Б, 10-А, 11-А класи (по 0,5 годин);
- хімія - 8-Б, 9-А класи (по 0,5 годин);
- зарубіжна література - 8-Б клас (по 1 годині);
- інформатика - 5-В, 7-А, 8-Б класи (по 0,5 годин);
- індивідуальні заняття –1-Б, 2-Б, 3-А, 3-Б, 4-Б, 4-В класи (по 1 год.);
- індивідуальні заняття –1-А клас (науково-педагогічний проєкт „Інтелект України“)
(1 год.);

- індивідуальні заняття – 2-А, 4-А класи (науково-педагогічний проєкт „Інтелект України“) (1 год.) – на підсилення інваріантної складової навчального плану, а саме: для вивчення навчального предмета «Я пізнаю світ».

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які реалізуватимуть учителі у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання у кожній освітній галузі робитимуть внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих</p>

		<p>ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у докільді; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях.</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та</p>

		<p>захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту;</p>

		розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя
--	--	--

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності будуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей, як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність», спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх враховують усі педагогічні працівники закладу при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища школи — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласні та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в здобувачів освіти соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формування критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога

	<p>більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння здобувачами освіти практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Учителям, де це можливо, доцільно не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприятиме встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилюватиме пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищуватиме рівень їхньої загальної культури, створюватиме умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набуватимуть досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

РОЗДІЛ IV. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ЗАСТОСУВАННЯ В НЬОМУ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Форми організації освітнього процесу.

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

У рамках академічної свободи форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою закладу освіти. Вибір форм залежить від наявності необхідних ресурсів (матеріально-технічного, кадрового, навчально-методичного, інформаційного забезпечення освітньої діяльності тощо), а також форм здобуття освіти.

За потреби заклад освіти може організувати здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, наявних у закладу освіти. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується батьками.

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досягатимуться при використанні інтерактивних форм і методів навчання – кооперативного навчання, дослідницьких, інформаційних, мистецьких проєктів, сюжетно-рольових ігор, інсценізацій, моделювання, ситуаційних вправ, екскурсій, дитячого волонтерства тощо.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи навчального заняття:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбіноване навчальне заняття.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-„суди“, урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

Для проведення конференції, дискусії вчителем або учнями визначаються теми доповідей учнів. Під час навчальної екскурсії учні отримують знання, знайомлячись із експонатами в музеї, з роботою механізмів на підприємстві, спостерігаючи за різноманітними процесами, що відбуваються у природі. Консультації проводяться учителями з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів. Розвиток і корекцію основних компетентностей, крім уроку відповідного типу, проводиметься на семінарі, заключній конференції, екскурсії тощо. Семінар як форма організації об'єднує бесіду та дискусію учнів. Заключна конференція може будуватися як у формі дискусії, так і у формі диспуту, на якому обговорюються полярні точки зору. Учитель або учні підбивають підсумки обговорення і формулюють висновки.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей, крім уроку, учителями можуть проводитися навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях-практикумах. Практичне заняття – це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8 – 11 класів) повинна передбачати обговорення ключових

положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, забезпечуючи досягнення очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах з предмету. Перевірка та оцінювання досягнення компетентностей здійснюються у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття. Для підготовки до заліків та іспитів проводяться оглядові консультації, які допомагають учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть бути використані вчителем з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу. Створення ситуації успіху, сприятливих умов для повноцінної діяльності кожної дитини – основна мета, що покладена в основу технологій навчання. Незважаючи на розмаїття нововведень, основною формою організації навчальної діяльності залишається навчальне заняття.

Згідно з принципом єдності змістового та процесуально-діяльнісного (методи, форми, засоби освітнього процесу) компонентів освіти й відповідно до основних положень Концепції «Нова українська школа», Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Державного стандарту початкової освіти в освітньому процесі 1–4-х проектних класів «Інтелект України» реалізуються:

- *інтерактивні освітні технології та технології критичного мислення*, зокрема кооперативне навчання, робота в парах або групах («Ажурна пилка», «Алфавіт», «Броунівський рух», «Дерево припущень», «Діалог», «Карусель», «Синтез думок», «Тонкі та товсті запитання», «Учитель», «Шість капелюхів» тощо); технологія навчання в грі; дискусія («Метод прес», «Обери позицію», «Парламентські слухання», «Ток-шоу» тощо); метод проектів; тренінги (соціально-психологічні тренінги, тренінги особистісного зростання тощо), афірмації, що спрямовані на становлення учнів як суб'єктів життєдіяльності, патріотів України, активних членів громадянського суспільства, які сповідують традиційні й новітні демократичні цінності, ідеї позитивного мислення, а також здатні самостійно та критично мислити, працювати в команді, ефективно взаємодіяти з іншими людьми;

- *технологія STEM-освіти* (навчання на основі власних відкриттів; проблемне навчання; запитальне навчання, розв'язання винахідницьких задач на основі теорії розв'язання винахідницьких задач Г. Альтшулера тощо);

- *технологія раціонального читання*, метою якої є формування в учнів таких наскрізних умінь, означених у Законі України «Про освіту» (стаття 12), як читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно й письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, а також спроможність опрацьовувати значний обсяг наукової та навчальної інформації за обмежений час. Сутність цієї технології полягає в

системній роботі над формуванням в учнів: 1) технічної складової читання за допомогою комплексу спеціальних вправ, що спрямовані на підвищення темпу читання вголос і про себе, розширення обсягу симультанного сприйняття одиниць тексту й удосконалення процесів запам'ятовування; 2) здатності розуміти прочитане, критично осмислювати й оцінювати інформацію завдяки вправам «Ключові слова», «Питайлик», «Техніка аргументації»; 3) спроможності переказувати текст, виділяючи інформацію, яку необхідно запам'ятати, та раціонально запам'ятовувати її, висловлювати усно та письмово власну думку щодо прочитаного, обґрунтовуючи її, завдяки комплексу вправ, зокрема «Учитель», «Броунівський рух», «Дебати»; 4) уміння створювати на основі прочитаного власні есе, тексти-розповіді, тексти-описи, тексти-міркування;

- *технологія повного засвоєння навчальних одиниць*, що ґрунтується на таксономії Б. Блума, теорії поетапного формування розумових дій П. Гальперіна, методиці інтервальних повторень Г. Еббінгауза;

- *технологія збагачення освітнього процесу*, що ґрунтується на тріадній моделі збагачення Дж. Рензулі. Відповідно до цієї моделі в Проєкті передбачено систему заходів, спрямованих на створення умов для розвитку в учнів мотивації, креативності та інтелекту.

Згідно з принципом єдності змістового та процесуально-діяльнісного (методи, форми, засоби освітнього процесу) компонентів освіти й відповідно до основних положень Концепції «Нова українська школа», Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Державного стандарту повної загальної середньої освіти в освітньому процесі 5–6-х проєктних класів «Інтелект України» реалізуються:

- інтерактивні освітні технології та технології критичного мислення, зокрема кооперативне навчання, робота в парах або групах, авторські технології («Робота з множинним текстом», «Складання і розігрування діалогів», «Синтез думок», «Тонкі і товсті запитання», «Учитель», «Шість капелюхів» тощо); технологія навчання в грі; дискусія («Я — висловлювання», «Обери позицію», «Парламентські слухання», «Ток-шоу» тощо); метод проєктів; тренінги (соціально-психологічні тренінги, тренінги особистісного зростання тощо), афірмації, що спрямовані на становлення учнів як суб'єктів життєдіяльності, патріотів України, активних членів громадянського суспільства, які сповідують традиційні й новітні демократичні цінності, ідеї позитивного мислення, а також здатні самостійно та критично мислити, працювати в команді, ефективно взаємодіяти з іншими людьми;

- навчання на основі власних відкриттів; проблемне навчання; запитальне навчання, розв'язання винахідницьких задач на основі теорії розв'язання винахідницьких задач Г. Альтшулера тощо);

- технологія раціонального читання, метою якої є формування в учнів таких наскрізних умінь, означених у Законі України «Про освіту» (стаття 12), як читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, а також спроможність опрацьовувати значний обсяг наукової та навчальної інформації за обмежений час. Сутність цієї технології полягає в системній роботі над формуванням в учнів: 1) технічної складової читання за допомогою комплексу спеціальних вправ, що спрямовані на підвищення темпу читання вголос і про себе, розширення обсягу симультанного сприйняття одиниць тексту й удосконалення процесів запам'ятовування; 2) здатності розуміти прочитане, критично осмислювати й оцінювати інформацію завдяки вправам «Техніка аргументації»; 3) спроможності переказувати текст, виділяючи інформацію, яку необхідно запам'ятати, та раціонально запам'ятовувати її, висловлювати усно та письмово власну думку щодо прочитаного, обґрунтовуючи її, завдяки комплексу вправ, зокрема «Учитель» тощо; 4) уміння створювати на основі прочитаного власні есе, тексти-розповіді, тексти-описи, тексти-міркування;

- технологія повного засвоєння навчальних одиниць, що ґрунтується на таксономії Б. Блума, теорії поетапного формування розумових дій П. Гальперіна, методиці інтервальних повторень Г. Еббінгауза (застосування та створення інтелект-карт та карт знань, візуалізація

інформації, «Фотоапарат», «Найрозумніший», «Великі перегони», «Коло словникових слів», «Ключові слова», «Запам'ятовую ефективно», «Актор», «Активне слухання»);

- технологія збагачення освітнього процесу, що ґрунтується на тріадній моделі збагачення Дж. Рензулі. Відповідно до цієї моделі в Проєкті передбачено систему заходів, спрямованих на створення умов для розвитку в учнів мотивації, креативності та інтелекту.

У школі упроваджуються інформаційно-комунікативні технології. Застосування ІКТ в освітньому процесі базується на загальному розумінні зміни ролі інформації та принципах інформаційної взаємодії в різних напрямках освітньої діяльності. Це дозволяє формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності, критичне і логічне мислення, вміння приймати рішення, співпрацювати в команді, бути конкурентоздатними та впевненими особистостями.

Учителями школи створюється модель навчальних занять на основі синтезу оригінальних прийомів, елементів інноваційних педагогічних методик і інформаційно-комунікативних технологій та традиційних форм організації освітнього процесу. Розширено предметне навчальне середовище, створені умови для оптимального розвитку навичок роботи з інформацією, формування вмінь і навичок дослідницької і пошукової роботи.

Серед використовуваних засобів: мультимедійні презентації, мультимедійні карти, проєкти, онлайн-тести, програмовані засоби навчання та інше.

Учителі не тільки самі активно використовують інтернет-ресурси, сучасні інформаційні технології, але й забезпечують їх активне використання учнями.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватися та розширюватися учителем у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та забезпечення досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів протягом навчального року.

За необхідності у закладі здійснюється навчання з використанням технологій дистанційного навчання. Умовами для його організації є здобуття освіти учнями у класах, у яких перевищено епідеміологічний поріг захворюваності на ГРВІ, інші причини, пов'язані зокрема з карантинними обмеженнями у зв'язку з поширенням COVID-19, під час надзвичайних ситуацій природного, техногенного та воєнного характеру.

З метою забезпечення в школі єдиних підходів щодо створення електронного освітнього середовища освітній процес під час навчання з використанням дистанційних технологій організовується з використанням платформи Google Workspace на домені s24.ck.ua.

Організація освітнього процесу під час використання дистанційних технологій навчання може передбачати навчальні (у тому числі практичні, лабораторні) заняття, вебінари, онлайн-форуми та конференції, самостійну роботу, дослідницьку, пошукову, проєктну діяльність, навчальні ігри, консультації та інші форми організації освітнього процесу.

Організація освітнього процесу має забезпечувати регулярну та змістовну взаємодію суб'єктів навчання з використанням форм індивідуальної та колективної навчально-пізнавальної діяльності учнів, а також здійснення ними самоконтролю під час навчання. Отримання навчальних матеріалів, спілкування між суб'єктами навчання під час навчальних та корекційно-розвиткових занять, що проводяться дистанційно, забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації в синхронному або асинхронному режимі.

Педагогічні працівники самостійно визначають режим (синхронний або асинхронний) проведення навчальних занять. При цьому не менше 30 відсотків навчального часу, передбаченого освітньою програмою закладу освіти, забезпечується в синхронному режимі.

Для учнів, які не можуть взяти участь у синхронному режимі взаємодії з поважних причин (стан здоров'я, відсутність доступу (обмежений доступ) до мережі Інтернет або технічних засобів навчання, зокрема дітей із сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, багатодітних, малозабезпечених сімей тощо), заклад освіти забезпечує використання інших засобів комунікації, доступних для учнів за особистою заявою

батьків/офіційних представників (вайбер, телефонний, електронний, поштовий зв'язок тощо).

Заклад освіти забезпечує регулярне відстеження результатів навчання учнів, а також надання їм підтримки в освітньому процесі (за потреби).

Оцінювання результатів навчання учнів проводяться за видами оцінювання, визначеними спеціальними законами, і відповідно до критеріїв, визначених Міністерством освіти і науки України. Оцінювання результатів навчання учнів може здійснюватися очно або дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій.

Перевірка робіт учнів відбувається в термін, вказаний учителем. Якщо робота на перевірку надана невчасно, її перевірка здійснюється тільки за згодою вчителя. Вчитель має право за певними видами робіт здійснювати вибірково перевірку надісланих учнями виконаних завдань.

Облік навчальних занять і результатів навчання учнів під час навчання з використанням дистанційних технологій здійснюється відповідно до законодавства. Організація освітнього процесу під час навчання з використанням дистанційних технологій здійснюється з дотриманням вимог законодавства про освіту, захист персональних даних, а також санітарних правил і норм (щодо формування розкладу навчальних занять, рухової активності (фізкультхвилинок), вправ для очей, тривалості виконання завдань для самопідготовки у позанавчальний час).

Облік навчальних занять і результатів навчання під час навчання з використанням дистанційних технологій навчання здійснюється відповідно до законодавства в електронному журналі nz.ua та свідоцтвах досягнень.

Освітній процес здійснюється державною українською мовою.

Черкаська загальноосвітня школа I – III ступенів № 24 Черкаської міської ради Черкаської області працює за п'ятиденним робочим тижнем, вихідні дні – субота і неділя. Навчальні заняття проводяться в одну зміну. Початок занять о 8 год. 30 хв.

Крім різних форм обов'язкових навчальних занять, у школі проводяться індивідуальні, групові, факультативні та інші позакласні заняття та заходи, що передбачені окремим розкладом і спрямовані на задоволення освітніх інтересів учнів та на розвиток їх творчих здібностей, нахилів і обдарувань. Індивідуальні, факультативні заняття можуть виноситися на суботу.

Відповідно до Закону України „Про освіту“ тривалість навчального заняття в 1 класах – 35 хвилин, у 2 – 4 класах – 40 хвилин, у 5 – 11 класах – 45 хвилин. Тривалість перерв, під час яких не відбувається харчування школярів – 10 хв., під час яких учні харчуються – 15 – 20 хв.

Для учнів 1 – 4 класів за бажанням їхніх батьків або осіб, які їх замінюють, відповідно до поданих заяв можлива організація груп подовженого дня.

Відповідно Закону України „Про освіту“ навчальний рік розпочинається 1 вересня святом – День знань.

Структура навчального року (поділ на семестри, терміни канікул) встановлюються у межах часу, передбаченого навчальним планом, за рекомендаціями департаменту освіти та гуманітарної політики Черкаської міської ради. Тривалість канікул протягом навчального року становить не менше, як 30 календарних днів.

Згідно статті 12 р. II Закону України „Про освіту“ навчальний рік закінчується проведенням державної підсумкової атестації випускників початкової, основної та старшої школи, яка може здійснюватися в різних формах, визначених законодавством, зокрема у формі зовнішнього незалежного оцінювання.

Навчальна практика та навчальні екскурсії для учнів 1 - 4, 5 – 8, 10 класів, згідно рішення педагогічної ради не проводяться.

Зарахування, відрахування та переведення здобувачів освіти здійснюється без конкурсу відповідно до території обслуговування, яка закріплена міською радою та у

відповідності з Порядком зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 16.04.2018 № 367, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 05 травня 2018 р за № 564/32016, з Порядком переведення учнів закладу загальної середньої освіти на наступний рік навчання, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказів Міністерства освіти і науки України № 621 від 08.05.2019, № 268 від 01.03.2021 „Деякі питання переведення учнів на наступний рік навчання“), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.07.2015 за № 924/27369 та методичними рекомендаціями Міністерства освіти і науки України від 15.05.2023 № 563 “Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні”.

Поділ класів на групи здійснюється відповідно до Порядку поділу класів на групи (додаток 2 до наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах» від 20.02.2002 р. № 128, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.03.2002 р. за № 229/6517, із змінами, внесеними згідно з наказом МОН України № 572 від 09.10.2002 р., наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту № 921 від 17.08.2012 р., наказом МОН України № 401 від 08.04.2016 р.) під час вивчення іноземної мови (англійської) за умови більше 27 учнів у класі, під час проведення навчальних занять трудового навчання у 7 – 9-х класах, технологій у 5 - 6-х та 10 - 11-х класах, фізичної культури у 10 – 11-х класах (групи хлопчиків та дівчаток) за умови більше 27 учнів у класі, під час проведення практичних занять з інформатики з використанням комп’ютерів за умови не менше 8 учнів у групі. Поділ класів на групи юнаків та дівчат під час вивчення предмета «Захист України» здійснюється незалежно від кількості учнів у класі (окремо юнаки і дівчата). Проте, якщо у групі є менше 5 осіб, то учні цієї групи навчаються за індивідуальними навчальними планами.

Організація освітнього процесу може здійснюватись в очному і дистанційному режимах, або за змішаною формою, що поєднує очний і дистанційний режими. Заклад освіти може організувати освітній процес із використанням технологій дистанційного навчання за допомогою технічних засобів комунікації, доступних для учасників освітнього процесу. При цьому обсяг навчального часу, що забезпечується в синхронному режимі, визначається педагогічним працівником і може бути менше обсягу, зазначеного в пункті 7 розділу І Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти.

За потреби заклад освіти може організувати індивідуальні форми здобуття освіти, зокрема екстернатну, сімейну (домашню), педагогічний патронаж, інклюзивну форму навчання, реалізовувати індивідуальну освітню траєкторію учня.

Форма організації освітнього процесу залежить від безпекової ситуації в кожному населеному пункті і визначається рішенням військово-цивільних адміністрацій. Рішення приймається за участю батьків. Якщо батьки не погоджуються з очною формою навчання, вони можуть обрати дистанційну форму або індивідуальний графік навчання, або перевести дитину на екстернатну, сімейну (домашню) форму навчання.

Форма організації освітнього процесу може змінюватися впродовж навчального року в залежності від безпекової ситуації у населеному пункті.

Запровадження та організація освітнього процесу в певному режимі, у тому числі у разі включення сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення, здійснюється відповідно до листа МОН від 30.06.2022 № 1/7322-22 «Про організацію 2022/2023 навчального року».

Організація освітнього процесу не повинна призводити до перевантаження учнів та має забезпечувати безпечні, нешкідливі та здорові умови здобуття освіти. Розклад

навчальних занять, розподіл навчального навантаження протягом тижня, тривалість навчальних занять і перерв між ними здійснюється відповідно до вимог Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти (затверджений наказом МОЗ України 25 вересня 2020 р. № 2205 (у редакції наказу № 1371 від 01.08.2022), зареєстрований в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за № 1111/35394). Тривалість виконання завдань для самопідготовки учнів у позанавчальний час не рекомендується більше 1 години у 3 – 5 класах, 1,5 години у 6 – 9 класах, 2 години - у 10-11(12) класах. Учням 1-2 класів не рекомендуються обов'язкові завдання для самопідготовки у позанавчальний час.

Одним із психологічних аспектів організації освітнього процесу в умовах воєнного/післявоєнного стану є впровадження «психологічної хвилини», яка допоможе здобувачеві освіти впоратися зі стресом та його наслідками, емоційно налаштуватися на урок, на плідну роботу. Це дасть змогу створити сприятливу атмосферу, що дозволить дітям розслабитися, зняти емоційне напруження, відновити почуття безпеки та психоемоційного комфорту, що є природним механізмом стабілізації.

Регулярне виконання «психологічних хвилин» у зручний час та слушній нагоді допоможе здобувачеві освіти стати більш спокійним, врівноваженим, а також дозволить краще зрозуміти свої почуття. Вчитель має можливість сам визначити, коли і у який час потрібно провести «психологічну хвилину».

У закладі освіти щоденно о 9 годині 00 хвилин має проводитись загальнонаціональна хвилина мовчання за співвітчизниками, загиблими внаслідок збройної агресії російської федерації проти України (стаття 2 Указу Президента України № 143 від 16 березня 2022 року «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України», лист Міністерства освіти і Науки України від 16.03.2022 № 1/3472-22).

При організації освітньої діяльності враховано рішення Комітету з питань освіти, науки та інновацій Верховної Ради України «Про затвердження Рекомендацій слухань у Комітеті на тему: «Освітні втрати й освітні розриви на рівні загальної середньої освіти: вимірювання та механізми подолання» від 07 червня 2023 року протокол № 122. А саме:

- проведення моніторингу результатів навчання здобувачів освіти з використанням діагностичного інструментарію;
- здійснення адаптивного гнучкого планування, яке б передбачало перерозподіл навчального часу між темами, або розроблення власних навчальних програм, коригуючи зміст та результати навчання з урахуванням виявлених освітніх втрат;
- продовжено напрацювання над створенням методичної системи підтримки індивідуальної освітньої траєкторії учнів шляхом проведення індивідуальних занять, факультативів відповідно до навчального плану та / або за запитом учнів, консультацій з учнями для усунення прогалин у знаннях із предмету, розроблення завдань різних рівнів складності для окремих учнів;
- посилено роботу в частині надання підтримки педагогічним працівникам щодо підвищення кваліфікації та професійного вдосконалення з питань методики роботи в умовах змішаного навчання;
- використання годин варіативної складової шляхом запровадження індивідуальних та групових консультацій для здобувачів освіти;
- організовано роботу пришкольніх таборів (мовного), запроваджено “навчальні канікули”. Під час осінніх, зимових, весняних канікул та протягом червня передбачено проведення індивідуальних компенсаторних консультацій учням, які потребують додаткової підтримки, та групових компенсаторних занять з окремих предметів, а також заходи щодо ефективної психосоціальної підтримки дітей та підлітків, особливо із числа внутрішньо переміщених осіб.

РОЗДІЛ V. ПОКАЗНИКИ (ВИМІРНИКИ) РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завданнями внутрішньої системи забезпечення якості освіти школи є:

- оновлення нормативно-методичної бази забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в школі;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища школи;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників;
- постійний моніторинг змісту освіти;
- спостереження за реалізацією освітнього процесу;
- моніторинг технологій навчання;
- моніторинг ресурсного потенціалу школи;
- моніторинг управління ресурсами та процесами;
- спостереження за станом соціально-психологічного середовища школи;
- контроль стану прозорості освітньої діяльності та оприлюднення інформації щодо її результатів;
- розроблення рекомендацій щодо покращення якості освітньої діяльності та якості освіти, участь у стратегічному плануванні;
- рівень досягнень учнів вивчається: шляхом моніторингу знань, умінь і навичок з окремих предметів; проведення контрольних зрізів; участі учнів школи у предметних олімпіадах різного рівня, Всеукраїнських інтелектуальних конкурсах та турнірах; шляхом складання та захисту наукових проєктів та участі в роботі МАН; аналізу результатів участі учнів у ДПА і ЗНО (НМТ).

Для забезпечення якості освіти проводиться моніторинг з усіх складових освітньої діяльності закладу:

- Методична робота: підвищення кваліфікації адміністрації, учителів; планування методичної діяльності, робота методичних об'єднань на шкільному та міському рівнях; робота з молодими вчителями.
- Виховна робота: рівень вихованості учнів, профілактична робота з учнями девіантної поведінки, якість роботи класних керівників, участь батьків у виховному процесі, результативність проведення загальношкільних заходів, спортивно-масова робота, організація патріотичного, морального та естетичного виховання.
- Експериментальна і науково-дослідна робота: ступінь наукової обґрунтованості, результат нововведень, відповідність нововведень концепції розвитку школи, рівень наукової освіченості педагогів, науково-дослідницька діяльність учнів.
- Освітня діяльність: медичне, матеріально-технічне, навчально-методичне, інформаційне, психологічне забезпечення, безпека життєдіяльності, охорона праці.
- Показники контролю за медичним елементом: санітарно-гігієнічний режим; здоров'я і фізичний розвиток учнів; лікувально-профілактичні заходи; режим і якість харчування.
- Показники контролю за інформаційним елементом: керівні і нормативні документи про освіту; інформаційні технології; аналітичні документи.

На рівні школи розроблена система показників (внутрішній моніторинг), що дозволяє робити висновки про те, наскільки ефективно реалізується освітня програма. При цьому об'єктами, механізмами та термінами контролю є:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності (підвищення кваліфікації педагогічних працівників (форма проходження на вибір учителя) – не менше 150 годин протягом 5 років, атестація – 1 раз на 5 років, добровільна сертифікація – 1 раз на 3 роки, участь у різних методичних заходах, конференціях, вебінарах, семінарах, конкурсах, коучингах, тренінгах, онлайн-курсах, дистанційне навчання – протягом року);
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності (наявність документів, визначених нормативно-правовими актами з питань освіти, необхідної кількості підручників та навчально-методичної літератури з усіх навчальних дисциплін для самостійної роботи та дистанційного навчання – 2 рази на рік);
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності (відповідність ліцензійним та акредитаційним вимогам: шкільні кабінети, класні кімнати, спортзал, бібліотека, їдальня, буфет, наявність інтернету – 2 рази на рік);
- якість проведення навчальних занять (вивчення системи роботи педагогічних працівників – 1 раз на 5 років, тематичний контроль знань, класно-узагальнюючий контроль – за потребою);
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) (вивчення рівня навчальних досягнень з предмета – 1 раз на 5 років, циклу предметів – за потребою, освітньої галузі – 1 раз на 5 років, різні види оцінювання, що відповідають „Загальним критеріям оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти“, які є обов'язковою складовою навчальної програми з предмета – на кожному уроці), тематичне – в кінці кожної теми, семестрове – в кінці кожного семестру, річне – в кінці року, державна підсумкова атестація – в кінці навчального року, зовнішнє незалежне оцінювання – в кінці навчального року, результати участі у предметних та творчих конкурсах різного рівня – протягом навчального року, участь у спортивних змаганнях – протягом навчального року, інтелектуальних випробуваннях – протягом навчального року);
- моніторинг оцінювання ступеня задоволення здобувачів освіти (соціологічні (анонімні) опитування учнів і випускників – 1 раз на рік);
- продовження навчання (аналіз вступу у ВНЗ України та за її межами – 1 раз на рік).

Кадрове забезпечення освітньої діяльності

На 1 вересня 2023 року школа на 100% укомплектована педагогічними кадрами з відповідною фаховою освітою. Освітній процес здійснює 43 педагогічних працівника (з них 4 – сумісники), з яких 43 вчителі (100%) мають повну вищу освіту, 40 учителів – II (магістерський) рівень / спеціаліст (93%), 3 учителя – I (бакалаврський) рівень (7%). Жінок – 37 (86%), чоловіків – 6 (14%).

Серед вчителів закладу 27 (63%) – спеціалісти вищої кваліфікаційної категорії, 7 (16%) – спеціалісти I кваліфікаційної категорії, 1 (2%) – спеціалісти II кваліфікаційної категорії, 8 (19%) – спеціалісти. 7 (16%) педагогічних працівників мають педагогічне звання „старший учитель“ та 14 (33%) – педагогічне звання „учитель-методист“ („практичний психолог-методист“, „педагог-організатор-методист“).

Кадрове забезпечення на 2023/2024 навчальний рік (Додаток 1-3).

Атестація педагогічних працівників

Враховуючи той факт, що педагогічні працівники повинні демонструвати зростання рівня своєї педагогічної майстерності, здійснюючи будь-яку професійну діяльність, не лише в рік атестації, але й в міжатастаційний період, у школі проводиться моніторинг, який передбачає розгляд методичної діяльності вчителів на трьох її етапах:

I. У міжкурсний період вчителі, що атестуються, активно працюють над підвищенням свого професійного рівня. Кожен з них має методичне навантаження.

Одним з основних аспектів методичної роботи вчителів є їх рівень володіння провідною темою самоосвіти, над якою вони працюють протягом п'яти років, адже

самоосвіта має прогностичний випереджальний характер. Кожен вчитель складає власний перспективний та річний плани роботи над своїми проблемними темами, які є складовою загальношкільної науково-методичної проблеми. Перспективний план передбачає поетапну реалізацію роботи над проблемою, зміст, мету та форми узагальнення. Ефективному проведенню атестації передують роз'яснювальна робота з вивченням нормативних документів на інструктивно-методичній нараді.

II. На II етапі, моніторинговому, здійснюються моніторингові дослідження навчальної, позакласної роботи, роботи з обдарованими, узагальнення досвіду методичної роботи, власних науково-дослідницьких робіт. Спільно з членами атестаційної комісії та методичної ради оформляються і систематизуються матеріали моніторингу, будуються діаграми, таблиці, які дають можливість визначити не тільки рівень мотиваційного, організаційного, гностичного компонентів, комунікативних здібностей, але й зробити порівняльний аналіз.

Аналіз освітнього процесу з предметів в школі проводиться відповідно річного плану школи та плану заходів щодо атестації вчителів.

III. На III етапі, підсумково-аналізуючому, проводиться звітування вчителів, що атестуються, про результати своєї роботи перед педагогічним колективом школи, „творчі звіти“, відкриті / презентаційні навчальні заняття, позакласні заходи. Заключним етапом атестації вчителів є моральне заохочення (нагородження грамотами освітніх установ різного рівня, узагальнення досвіду роботи).

Перспективний план атестації педагогічних працівників школи наведений у Додатку 4.

Проходження курсової перепідготовки

Одним із провідних напрямів діяльності є підвищення наукового, фахового та методичного рівнів кожного вчителя, забезпечення психолого-педагогічного супроводу зростання їх педагогічної майстерності, самоосвіти та самовдосконалення. Важливим в самоосвітній діяльності є курсова перепідготовка у системі підвищення кваліфікації.

Розроблено перспективний план курсової перепідготовки, відповідно до потреб різних форм підвищення кваліфікації та індивідуальних запитів педагогів.

На підставі перспективного плану кожен учитель один раз на 5 років проходить курси підвищення кваліфікації при КНЗ „Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради“.

Перспективний план курсової перепідготовки педагогічних працівників школи наведений у Додатку 5.

На підставі п. 7, 19 Порядку підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800 зі змінами, внесеними відповідно до Постанови КМУ від 27.12.2019р. №1133, на основі вибору педагогічних працівників школи було складено Річний план підвищення кваліфікації педагогічних працівників школи на 2023 рік, затверджений рішенням педагогічної ради від 28.02.2023 протокол № 11.

Результати підвищення кваліфікації педагогічних працівників школи у суб'єктів підвищення кваліфікації, що не мають ліцензії на підвищення кваліфікації, розглядаються на засіданні педагогічної ради з метою їх визнання.

Річний план підвищення кваліфікації педагогічних працівників на 2023 рік наведений у Додатку 6.

Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності

Загальний фонд бібліотеки Черкаської загальноосвітньої школи I – III ступенів № 24 становить 19814 примірників, із них: художня та методична література – 8485 примірників; підручники – 11329 примірників.

Учні школи на 95 % забезпечені підручниками.

Проектні класи “Інтелект України” працюють за державними підручниками. З метою реалізації завдань Проекту додатково використовуються авторські навчальні комплекти

(навчальні посібники, навчально-методичні посібники, зошити з друкованою основою, атласи та інтелект-карти, мультимедійні засоби навчання тощо), що мають відповідний гриф «Схвалено для використання в освітньому процесі» та видаються за рахунок коштів, не заборонених законодавством.

В освітньому процесі школи використовуються модельні навчальні програми, навчальні програми, підручники, навчально-методичні посібники, рекомендовані Міністерством освіти і науки України (лист МОН України від 14.08.2023 № 1/12038-23 “Про переліки навчальної літератури та навчальних програм, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання в освітньому процесі закладів освіти у 2023/2024 навчальному році”) (Додатки 7-25).

Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності

Навчально-матеріальна база відповідає сучасним вимогам та забезпечує ефективність освітньої діяльності закладу.

Загальна площа приміщень школи становить 5 843,4 кв. м. Матеріально-технічна база закладу включає в себе:

- 30 навчальних кабінети;
- 2 кабінети інформатики, в яких наявні 30 комп'ютерів;
- 3 майстерні (з обробки деревини, з обробки металу, з обслуговуючої праці);
- спортивний зал;
- актовий зал;
- бібліотека;
- 5 адміністративних кабінети;
- їдальня;
- музей старожитностей;
- стадіон.

Усі педагогічні працівники закладу забезпечені комп'ютерною технікою. Так, для організації освітнього процесу в закладі наявні 44 ноутбуки, 44 комп'ютери, 5 проекторів, 21 телевізор. Кабінет фізики оснащений мультимедійним комплексом Smart Board. Кабінет хімії, біології та фізики оснащені сучасним обладнанням для виконання здобувачами освіти практичних та лабораторних робіт.

Навчальні кабінети закладу мають доступ до мережі ІНТЕРНЕТ. Але локальна мережа школи потребує удосконалення.

РОЗДІЛ VII. ОПИС ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання у 1-4 класах відбувається відповідно до Методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021р. № 813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти».

Результат оцінювання особистісних надбань учня/учениці у 1-4 класах виражається вербальною оцінкою, а об'єктивних результатів навчання (формувальне та підсумкове) учня/учениці у 1—2 класах здійснюється вербальною оцінкою, у 3—4 класах — формувальне, підсумкове (річне) здійснюється вербальною оцінкою.

Оцінювання навчальних досягнень учнів 5 - 6 класів відбувається відповідно до Методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 01.04.2022 № 289 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5—6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти».

Оцінювання навчальних досягнень учнів 7 – 11 класів відбувається відповідно до Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 13.04.2011 року № 329 «Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти» зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11.05.2011 за № 566/19304, та Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 21.08.2013 року № 1222 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти» із змінами. Критерії, що розробляються вчителями спільно з учнями для оцінювання різних видів завдань, для різних занять або навчальних тем розміщуються в навчальних кабінетах або ж оголошуються перед початком виконанням робіт.

Критерії, правила та процедури оцінювання здобувачів початкової освіти здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів відбувається в умовах особистісно орієнтованого і компетентнісного навчання.

Оцінювання розглядається як процес отримання даних про стан сформованості результатів навчання учнів, аналіз отриманих даних та формулювання на його основі суджень про об'єкт, який оцінюють. Оцінювання здійснюється з метою створення сприятливих умов для розвитку талантів і здібностей кожного учня/учениці, формування у нього/неї компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей та потреб, а також визначення ступеня якості освітнього процесу та шляхів підвищення його ефективності.

Характерною ознакою оцінювання є рівноправна взаємодія учасників освітнього процесу, спрямована на формування суб'єктної позиції учня/учениці через активне

залучення його/її до самооцінювання/ взаємооцінювання і прийняття рішень щодо подальшої навчальної діяльності.

Відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту» оцінювання ґрунтується на принципах дитиноцентризму, об'єктивності, доброчесності, справедливості, неупередженості, систематичності, критеріальності, гнучкості, перспективності, диференційованості та конфіденційності, а також плановості, чіткості, прозорості, відкритості, доброзичливості.

Основними функціями оцінювання є формувальна, діагностувальна, мотиваційно-стимулювальна, розвивальна, орієнтувальна, коригувальна, прогностична, констатувальна, виховна. Відповідно до мети оцінювання пріоритетними є формувальна та діагностувальна функції оцінювання.

Реалізацію формувальної функції оцінювання забезпечують відстеженням динаміки навчального поступу учня/учениці, визначенням його/її навчальних потреб та подальшим спрямуванням освітнього процесу на підвищення ефективності навчання з урахуванням виявлених результатів навчання.

Діагностувальна функція дає можливість виявити стан набутого учнями досвіду навчальної діяльності відповідно до поставлених цілей, з'ясувати передумови стану сформованості отриманих результатів, причини виникнення утруднень, скоригувати процес навчання, відстежити динаміку формування результатів навчання та спрогнозувати їх розвиток. Обидві функції взаємодоповнюють одна одну і зумовлюють особливості організації оцінювальної діяльності.

Об'єктами оцінювання є результати навчання учня/учениці, у тому числі процес їх досягнення ним/нею. Відповідно до пункту 22 статті 1 Закону України «Про освіту» результати навчання — це знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, виміряти і оцінити та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

Задля здійснення оцінювання з урахуванням вікових особливостей учнів 1-4 класів щодо можливостей оволодіння певними складниками результатів навчання серед них виокремлюються об'єктивні результати навчання (знання про предмети і явища навколишнього світу, взаємозв'язки і відношення між ними, уміння та навички оперувати знаннями, уміння застосовувати набутий досвід навчальних дій, досвід творчої діяльності, що відображено в обов'язкових/очікуваних результатах навчання, визначених в освітній програмі закладу загальної середньої освіти) та особистісні надбання учня/учениці (активність, ініціативність; старанність, наполегливість; комунікабельність, здатність співпрацювати; самостійність, відповідальність; ціннісні ставлення), які він/вона виявляє у процесі досягнення результату навчання.

Оцінювання передбачає організацію діяльності учнів задля отримання даних про стан сформованості очікуваних результатів навчання, визначених учителем для певного заняття/системи занять з певної програмової теми на основі освітньої програми закладу освіти.

Залежно від дидактичної мети й пріоритетної функції оцінювання, особливостей змісту навчального предмета/інтегрованого курсу та з урахуванням етапу опанування програмовим матеріалом у цілому та етапу опанування очікуваним результатом навчання зокрема отримання даних здійснюється під час різних видів навчально-пізнавальної діяльності учнів, яка може бути: за формою — індивідуальною, груповою, фронтальною, за способом виконання — усною (бесіда, розповідь, переказ, діалог тощо), письмовою (окремі навчальні завдання, у тому числі тестові, компетентнісні завдання, перекази, диктанти тощо, а також діагностувальні роботи), практичною (дослід, практична робота, навчальний проєкт, учнівське портфоліо, спостереження, робота з картами, заповнення таблиць, побудова схем, моделей тощо), програмованою (з використанням електронних засобів навчання, дозволених для використання в закладах загальної середньої освіти). З урахуванням опрацьованого

програмового матеріалу відповідно до календарно- тематичного плану та готовності учнів виконувати завдання вчитель самостійно може визначати форму, спосіб, зміст, час виконання навчально-пізнавальної діяльності і фіксувати їх у планах-конспектах уроків/занять.

За отриманими даними про результати навчання, на основі їх аналізу залежно від дидактичної мети й пріоритетної функції оцінювання, визначається оцінка як показник досягнень навчально-пізнавальної діяльності учня/учениці.

Для оцінки навчальних досягнень учнів з предмета вивчення/інтегрованого курсу використовується вербальна оцінка окремих результатів навчання учня/учениці з предмета вивчення, інтегрованого курсу (освітньої галузі), яка називає оцінювальне судження про досягнення.

У практичній діяльності оцінювальне судження називається вербальною оцінкою. Вербальну оцінку можуть виражати як усно, так і письмово. Характеризується процес навчання та його результати доброзичливими, лаконічними, чіткими, об'єктивними, конкретними оцінювальними судженнями. Враховуючи, що оцінка буде допомагати учню/учениці усвідомлювати власні успіхи і шляхи подолання утруднень. Результат оцінювання особистісних надбань учня/учениці у 1-4 класах виражається вербальною оцінкою, а об'єктивних результатів навчання учня/учениці у 1—2 класах — вербальною оцінкою, у 3—4 класах — вербальною оцінкою.

Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учня/учениці та його/її батьків (або осіб, що їх замінюють). Інформування батьків про результати навчання відбувається під час індивідуальних зустрічей, шляхом записів оцінювальних суджень у робочих зошитах учня/учениці, інших носіях зворотного зв'язку з батьками (паперових/електронних щоденниках учнів тощо), фіксації результатів навчання у свідоцтвах досягнень учня/учениці.

Учитель може обрати і погодити з батьками учнів форму зворотного зв'язку. Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формульованому оцінюванню, у 3-4 класах – формульованому та підсумковому оцінюванню.

Формульоване оцінювання розпочинається з перших днів навчання у школі і триває постійно.

Формульоване оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо коригування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Формульоване оцінювання здійснюється шляхом:

- педагогічного спостереження вчителя за навчальною та іншими видами діяльності учнів;
- аналізу портфоліо учнівських робіт, попередніх навчальних досягнень учнів, результатів їхніх діагностичних робіт;
- самооцінювання та взаємооцінювання результатів діяльності учнів;
- оцінювання особистісного розвитку та соціалізації учнів їхніми батьками;
- застосування прийомів отримання зворотного зв'язку щодо сприйняття та розуміння учнями навчального матеріалу («Світлофор», «Мікрофон», «Вихідний квиток» тощо).

Формульоване оцінювання здійснюється в психологічно комфортних умовах, що передбачають рівноправний діалог між учнем/ученицею та вчителем. Оцінювальну діяльність, зазвичай, розпочинають із самооцінювання учнем/ученицею власної роботи (або взаємооцінювання результатів навчання учнями) і завершують оцінюванням результату учителем.

Алгоритм діяльності вчителя під час організації формувального оцінювання.

1. Формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей. Учитель спільно з учнями розробляє й обговорює цілі уроку (заняття). Ціль має бути вимірною, щоб через оцінювання була можливість з'ясувати, на якому рівні вона досягнута.
2. Визначення разом з учнями критеріїв оцінювання. Обговорення з учнями критеріїв оцінювання робить оцінювальну діяльність прозорою і зрозумілою та сприяє формуванню позитивного ставлення до неї. Під час добору критеріїв оцінювання для кожного конкретного навчального завдання/системи навчальних завдань слід враховувати, що критерії — це набір якісних характеристик результату навчання, які використовують для формулювання оцінювального судження щодо нього.
3. Формування суб'єктної позиції учнів у процесі оцінювання. Для організації самооцінювання і взаємооцінювання використовуються різноманітні інструменти зворотного зв'язку. Зворотний зв'язок є зрозумілим і чітким, доброзичливим та своєчасним. Важливо не протиставляти дітей одне одному. Доцільно акцентувати увагу лише на позитивній динаміці досягнень дитини. Труднощі у навчанні обговорюються з учнем індивідуально, аби не створювати ситуацію колективної зневаги до дитини. Під час взаємооцінювання формуються уміння коректно висловлювати думку про результат роботи однокласника, ділитись досвідом щодо його покращення. Це сприяє розвитку критичного мислення, формуванню адекватного ставлення до зауважень, рекомендацій, зміцнює товарицькість та відчуття значущості кожного в колективі.
4. Створення умов для формування уміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія). Під час навчальної діяльності учні спрямовуються на спостереження своїх дій та дій однокласників, осмислення своїх суджень, дій, учинків з огляду на їх відповідність меті діяльності й визначення кроків подальшого навчання з метою покращення результатів.
5. Коригування спільно з учнями підходів до навчання з урахуванням результатів оцінювання. Корекція виконаної роботи є одним із важливих елементів процесу поетапного формування навчальних дій. Учитель може привернути увагу школяра на алгоритм виконання завдання, зразок, на основі якого виконувалося завдання, поставити орієнтувальне запитання тощо. Вибір інструментів корекції здійснюють з урахуванням психологічних особливостей дитини та рівня опанування нею навчального матеріалу. Під час корекції надається перевага індивідуальній роботі.

Об'єктами формувального оцінювання є як процес навчання учнів, зорієнтований на досягнення визначеного очікуваного результату, так і результат їх навчальної діяльності на певному етапі навчання.

В оцінювальному судженні розкривають прогрес учнів та поради щодо подолання утруднень, за їх наявності, у досягненні очікуваних результатів навчання відповідно до програмових вимог. Оцінювальне судження, зазвичай, виражає не лише емоційне сприйняття результату роботи учня, його прогресу (типу *«Молодець!»*, *«Чудово!»*), а розкриває суть досягнутого учнем результату відповідно до конкретних очікувань (типу *«Іменники в тексті визначено правильно, однак перевір написання слів у рядку...»*, *«Дякую за старанність, хід розв'язування задачі обрано правильно, повтори способи обчислень за № 102 на с. 34»* тощо). Не є допустимим формулювання оцінювальних суджень, що принижують гідність дитини.

З метою побудови освітнього процесу з урахуванням даних про навчальний поступ учнів бажано перевіряти кожен письмову роботу учня як у робочих зошитах, так і в навчальних посібниках з друкованою основою, якщо такі використовуються в освітньому процесі. Під час перевірки письмових робіт доцільно враховувати індивідуальні особливості учнів, їх готовність до самоперевірки та диференційовано виправляти виявлені у роботах учнів помилки. До прикладу, позначити на полі рядок зі словом/числовим значенням тощо, де допущено помилку; підкреслити букву/число тощо, що є помилковим; перекреслити неправильний запис і надписати правильний варіант тощо. У такий спосіб учитель має можливість підготувати учнів до осмисленого сприйняття перевірених робіт і спрямовує їх роботу на коригування досягнутих результатів. Результати виконання письмових завдань

учнями вчитель може враховувати під час підготовки до наступного уроку/заняття, передбачати диференційовану, індивідуальну роботу щодо подолання виявлених в учнів утруднень та попередження можливих утруднень, що можуть бути наслідком виявлених.

Під час перевірки письмових робіт учнів учитель пропонує учням дотримуватися культури записів виконаних завдань. З метою формування навички письма, за потреби, подає зразок правильного написання цифри, букви, з'єднань букв у 1 класі у вільних рядках, у 2-4 класах — на полях сторінки зошита. Учитель разом з учнями може обрати позначення самооцінки учня, оцінки вчителя для фіксації перевірених робіт. Окрім позначень важливими для організації подальшої роботи є записи оцінювальних суджень щодо виконання письмової роботи. Необхідно формувати в учнів уміння опрацьовувати перевірені роботи за позначками вчителя, визначати місця утруднень, виправляти помилки і в подальшому їх уникати. З цією метою за результатами перевірки на наступних після неї уроках учитель організовує індивідуальну/ диференційовану роботу (у 1-2 класах колективну/групову за типовими помилками/утрудненнями; у 3-4 класах — пріоритетно індивідуальну самостійну роботу). У межах уроку така робота може бути короткотривалою. Водночас планується вона системно й спрямовується на формування навичок самонавчання, уміння знаходити способи подолання виявлених утруднень, розвиток мотивації досягнення успіху, виховання відповідальності за виконану навчальну діяльність.

Інформацію щодо сформованості певних результатів навчання учня/учениці та процесу їх досягнення, які учень/учениця виявляє під час виконання усних завдань, практичних робіт тощо, рекомендації щодо їх покращення учитель може фіксувати на носіях зворотного зв'язку з батьками (паперових/електронних щоденниках учнів тощо). Оцінювальні судження, записані у робочих зошитах, доцільно не дублювати на інших носіях зворотного зв'язку з батьками. Інформування здійснюється для створення передумов покращення результатів навчання.

У межах формувального оцінювання за результатами опанування певної програмової теми/частини теми (якщо тема велика за обсягом)/кількох тем чи розділу протягом навчального року проводяться тематичні діагностувальні роботи.

Тематична діагностувальна робота є засобом зворотного зв'язку стосовно опанування учнями частиною очікуваних/обов'язкових результатів навчання з метою оперативного регулювання та коригування освітнього процесу задля підвищення його ефективності. Вона проводиться з метою:

- визначення якісних і кількісних характеристик оволодіння певною, достатньо завершеною частиною навчального матеріалу відповідно до очікуваних результатів навчання, визначених в освітній програмі;
- виявлення утруднень в навчальній діяльності учнів, коригування освітнього процесу та (за потреби) внесення коректив до календарно-тематичного планування з метою подолання виявлених в учнів утруднень;
- результатів навчання на наступному етапі опанування програмовим матеріалом з урахуванням шляхів удосконалення методики навчання.

Змістовим наповненням тематичної діагностувальної роботи є система навчальних завдань, що передбачають різні рівні реалізації навчальної діяльності та за результатами виконання яких можна отримати об'єктивну інформацію про досягнення групи взаємопов'язаних очікуваних результатів навчання учня на певному етапі опанування програмовим матеріалом.

Обсяг завдань у тематичній діагностувальній роботі визначається з урахуванням вікових можливостей учнів виконати завдання протягом 1 навчальної години, а зміст завдань, види навчальної діяльності добирають з урахуванням специфіки предмета вивчення, готовності учнів виконати завдання для виявлення результату.

Діагностувальні роботи можуть містити завдання, які виконують усно (переказ, власне висловлення тощо), письмово (списування, диктант, тестові завдання тощо),

практично (дослід, моделювання/ конструювання, виконання практичної роботи тощо) та завдання, що передбачають виконання роботи з допомогою електронних освітніх ресурсів. Завдання діагностувальних робіт добираються таким чином, щоб результат навчання, який оцінюють на даному етапі навчання, можна було чітко визначити за результатами виконання завдання.

З предметів мовно-літературної освітньої галузі (мова навчання) система тематичних діагностувальних робіт може містити такі навчальні завдання: аудіювання (2-4 кл.), читання вголос (1-4 кл.), читання мовчки (3-4 кл.), читання напам'ять (2-4 кл.), роботу з літературним твором/медіа текстом (2-4 кл.), діалог (усно/письмово, 2-4 кл.), усний переказ (2-4 кл.), письмовий переказ (3-4 кл.), усний твір (2-4 кл.), письмовий твір (4 кл.), списування (1-4 кл.), диктант (2-4 кл.), робота з мовними одиницями (2-4 кл.). Комбінації навчальних завдань у діагностувальних роботах учитель може визначати самостійно з урахуванням дидактичної доцільності їх поєднання та часу, необхідного для виконання певного навчального завдання. Протягом року запропоновані види навчальних завдань у діагностувальних роботах можуть повторюватись. Кількість разів уміщення одного і того ж навчального завдання (кількість аудіювань, диктантів тощо) учитель може визначати з урахуванням особливостей формування певного очікуваного результату навчання та стану його досягнення учнями. З урахуванням дидактичної доцільності діагностувальна робота може бути представлена у тестовій формі й містити тестові завдання закритого і відкритого типів.

З предметів мовно-літературної освітньої галузі (мова вивчення) система тематичних діагностувальних робіт може містити такі навчальні завдання: аудіювання (1-4 кл.), читання (2-4 кл.), говоріння (1-4 кл.), письмо (2-4 кл.). Комбінування навчальних завдань у діагностувальних роботах вчитель може здійснювати самостійно. Водночас можна скористатися порадами щодо комбінування завдань у діагностувальних робіт з мови навчання.

З математики тематичні діагностувальні роботи можуть бути комбінованими, у тому числі з тестових завдань закритого й відкритого типів, та містити навчальні завдання на виявлення стану сформованості навичок читання, запису і порівняння чисел, обчислювальних навичок, навичок читання і запису математичних виразів/рівностей/нерівностей, розв'язування рівнянь, уміння розв'язувати задачі, розпізнавання й побудову геометричних фігур, оперування величинами тощо з урахуванням програмового матеріалу, що опрацьовувався. Водночас учитель може практикувати проведення тематичних діагностувальних робіт, які передбачають перевірку одного із результатів навчання (обчислювальних навичок, уміння розв'язувати задачі тощо). Одна з тематичних діагностувальних робіт протягом року може передбачати виявлення стану сформованості навичок усних обчислень. Зміст завдань у такій роботі, зазвичай, може охоплювати різні змістові лінії навчальної програми з математики.

З інтегрованих курсів, змістове наповнення яких охоплює природничу, соціальну і здоров'язбережувальну, громадянську та історичну освітні галузі, тематичні діагностувальні роботи можуть містити *тестові завдання* закритого і відкритого типів на виявлення стану опанування учнями програмового матеріалу, *практичні роботи* з картами, приладами, моделями, а також *графічні роботи*, за допомогою яких перевіряється вміння інтерпретувати інформацію за допомогою моделі, малюнка, схеми тощо.

Система тематичних діагностувальних робіт у 3-4 класах може містити комплексні діагностувальні роботи для кожного класу, зміст яких охоплює мовно-літературну, математичну, природничу освітню галузі.

Тематичні діагностувальні роботи з предметів вивчення таких освітніх галузей, як «Технологічна», «Інформатична», «Мистецька» і «Фізкультурна», а також з курсів за вибором, зазвичай, не проводять.

Кількість і періодичність діагностувальних робіт з предмета вивчення/інтегрованого курсу учитель може визначати самостійно під час складання

календарно-тематичного плану. При цьому враховуються навчальні можливості учнів класу, особливості предмета вивчення/ інтегрованого курсу, блок обов'язкових результатів навчання, сформованість яких має бути назначена у свідоцтві досягнень, та відповідні навчальні завдання для оцінювання, на які орієнтує методика навчання предмета, а також кількість навчальних годин, виділених на предмет в освітній програмі. Водночас враховується, що загальна кількість тематичних діагностувальних робіт з різних предметів вивчення/інтегрованих курсів має бути дидактично обгрунтованою. Зазвичай, їх планують через кожні 16-20 навчальних годин опрацювання програмового матеріалу.

Під час складання календарно-тематичного плану рекомендовано дотримуватись санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти (розділ V). Необхідно планувати проведення тематичних діагностувальних робіт з урахуванням розкладу уроків і передбачати не більше 1 тематичної діагностувальної роботи на навчальний день.

Результатами оцінювання тематичних діагностувальних робіт є оцінювальні судження з висновком про сформованість кожного результату навчання, який діагностується на даному етапі навчання. Оскільки тематична діагностувальна робота може містити завдання різних рівнів реалізації навчальної діяльності, то для формулювання оцінювального судження рекомендуємо характеристику результату навчання співвідносити з орієнтовними рамками оцінювання з урахуванням видів діяльності, водночас рівня результату навчання учня не визначати. До прикладу: *списування виконано, у цілому, правильно, однак урахувуй, що одну букву слова не переносять у наступний рядок.* Усно учитель може деталізувати характеристику роботи та коротко зорієнтувати учня або визначити разом з ним перспективу подальшої навчальної діяльності.

Оцінювальні судження за результатами тематичного оцінювання бажано фіксувати у зошитах для тематичних діагностувальних робіт, на аркушах з роботами учнів до наступного уроку з того предмета вивчення, на якому виконували роботу, та повідомляти учням та їхнім батькам.

Якщо учня не було в школі в день проведення діагностувальної роботи, то після повернення він не пише діагностувальної роботи.

За можливості наступний після виконання тематичної діагностувальної роботи урок проводити з метою встановлення зворотного зв'язку щодо якості учіння, зокрема виявлення прогресу здобувача освіти відносно себе самого, створення умов для усунення виявлених утруднень у досягненні очікуваних результатів навчання. На такому уроці бажано організовувати аналіз виконаних завдань та роботу над виправленням і попередженням помилок. Під час зворотного зв'язку з учнями за результатами тематичного оцінювання учитель має можливість зорієнтувати їх на успіх, спрямувати на саморозвиток і самовдосконалення. Ця робота може бути фронтальною під керівництвом учителя, груповою чи індивідуальною залежно від кількості виявлених типових утруднень у досягненні результатів навчання, які підлягали діагностуванню, та готовності учнів самостійно їх опрацювати.

З метою підготовки до наступного після діагностувальної роботи уроку рекомендуємо учителю у зручний для себе спосіб узагальнити виявлені результати навчання учнів класу, визначити їх досягнення та утруднення, спланувати форми і зміст диференційованої та індивідуальної роботи учнів, визначити шляхи подальшої роботи з метою покращення результатів. Форму аналізу діагностувальної роботи вчитель може дібрати на власний розсуд. Такі документи є робочими матеріалами вчителя, необхідними лише йому для організації освітнього процесу. Тому робочі матеріали вчителя, у тому числі плани-конспекти уроків оформленню за певними зразками не підлягають.

Об'єктом підсумкового оцінювання є результати навчання учня/учениці за рік. Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Важливу роль у формуальному та підсумковому оцінюванні відіграють критерії, за якими воно здійснюється. Критерії оцінювання визначаються вчителем (із поступовим

залученням до цього процесу учнів) відповідно до кожного виду роботи та виду діяльності учнів з орієнтуванням на вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей учнів початкової школи, визначених Державним стандартом початкової освіти до другого циклу навчання (3-4 класи), й очікуваних результатів, зазначених в освітній програмі закладу загальної середньої освіти (модельних навчальних програмах).

Підсумкове оцінювання за рік з предметів вивчення таких освітніх галузей, як «Технологічна», «Інформатична», «Мистецька» і «Фізкультурна» здійснюється шляхом узагальнення даних, отриманих під час формувального оцінювання, з урахуванням динаміки формування результату навчання.

З метою реалізації індивідуального підходу до учнів під час підсумкового оцінювання результатів навчання та створення можливостей кожному учню/учениці виявляти відповідальність за власне учіння і досягати максимально можливих результатів навчання бажано за 10-15 днів до кінця навчального року узагальнити результати навчання учнів з предметів вивчення/інтегрованих курсів за кожним блоком обов'язкових результатів навчання, який окреслений у свідоцтві досягнень, та визначити стан сформованості/рівень результатів навчання учня/учениці з урахуванням динаміки їх формування. Учитель може фіксувати в класному журналі або лише на носії зворотного зв'язку з батьками попередню оцінку за результатами підсумкового оцінювання. Необхідно дотримуватись конфіденційності під час інформування учнів та їхніх батьків про результати оцінювання. У разі виявлення бажання учнів (їхніх батьків) покращити отримані результати, учитель може запропонувати їм індивідуалізовану діагностувальну роботу з виявлення стану сформованості тільки тих результатів, які учень хоче покращити. Таку роботу учні, зазвичай, виконують в межах індивідуальної роботи під час уроку.

Підсумкове оцінювання здійснюється за результатами виконання тематичних діагностувальних робіт, розроблених на основі компетентнісного підходу, які можуть бути усними чи письмовими, у формі тестових завдань, цифровій формі (зокрема тестування в електронному форматі), комбінованої роботи, практичної роботи, усного опитування, записів оцінювальних суджень про результати навчання, зафіксованих на носіях зворотного зв'язку з батьками, спостереження вчителя у процесі формувального оцінювання тощо. Форми і види оцінювання, зміст завдань учитель обирає самостійно з урахуванням особливостей учнів класу. Необхідно визначати підсумкову оцінку за рік з урахуванням динаміки досягнення того чи іншого результату навчання.

Підсумкову (річну) оцінку необхідно визначати з урахуванням індивідуалізованої діагностувальної роботи (якщо така проводилась) за умови, якщо виконання індивідуалізованої діагностувальної роботи засвідчує покращення результату навчання. Підсумкову (річну) оцінку фіксують у класному журналі і свідоцтвах досягнень учнів.

Підсумкове оцінювання у третіх та четвертих класах здійснюється вербальною оцінкою, а його результати позначаються: стан сформованості результату навчання позначається ✓, або позначень не робиться (якщо результат ще формується), що надає перспективу для подальшого формування результату навчання, що зазначаються у Свідоцтві досягнень у графі «Сформовано (✓)/ще формується//Рівень результату навчання».

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладу освіти та (або) якості освіти, результати якої не впливають на підсумкову оцінку за рік.

У свідоцтві досягнень учня необхідно надавати розгорнуту характеристику результатів навчання учня/учениці, здобутих протягом навчального року. Свідоцтва досягнень містять такі частини: «Характеристика навчальної діяльності», «Характеристика результатів навчання з окремих освітніх галузей», «Рекомендації вчителя», «Побажання батьків».

У першій частині свідоцтва досягнень учня надається характеристика навчальної діяльності учня, показники якої підлягають лише вербальному оцінюванню з висновком:

показник виявляється під час навчальної діяльності, що у графі «Сформовано (✓)/ще формується» позначати ✓; виявлення показника потребує спонукання/розвитку, про що у цій графі позначень не робити, щоб надати перспективу для виявлення даного показника на наступних етапах навчання.

У другій частині свідоцтва досягнень учня фіксується оцінка щодо сформованості того чи іншого результату навчання за освітніми галузями. За умов використання вербальної оцінки у графі «Сформовано (✓)/ще формується//Рівень результату навчання» стан сформованості результату навчання позначати ✓, або позначень не робити (якщо результат ще формується), що як і в попередньому випадку надає перспективу для подальшого формування результату навчання.

У частині «Рекомендації вчителя» словесно конкретизується сформованість результатів навчання учнів та окреслюються орієнтири індивідуальної траєкторії навчання учня/учениці.

У частині «Побажання батьків/осіб, що їх замінюють» батьки/особи, що їх замінюють можуть записувати власну думку щодо результатів навчання їхніх дітей, висловлювати побажання щодо подальшої співпраці із закладом загальної середньої освіти з питання навчання дитини.

Свідоцтво досягнень учня підписує учитель класу, батьки учня, керівник закладу загальної середньої освіти. Оригінал документа зберігається батьками учня/учениці чи особами, що їх замінюють. Копію документа з відміткою «Згідно з оригіналом», що закріплено печаткою, необхідно зберігати в особовій справі учня. Інформація із свідоцтва досягнень учня не переписується до особової справи. В особовій справі лише зазначається рішення про переведення до наступного класу.

Підставою для зарахування учнів до 5 класу є свідоцтво досягнень учня, у якому результати навчання схарактеризовані вербальною оцінкою.

Ураховуючи, що кожен учень/кожна учениця мають певні обдарування до хоча б одного виду навчальної діяльності, за підсумками навчального року можуть бути нагороджені учні відзнаками (грамотами, дипломами тощо) школи за індивідуальні досягнення.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Критерії, правила та процедури оцінювання здобувачів базової загальної середньої освіти (5 - 6 класів)

Згідно Закону України «Про повну загальну середню освіту» кожен учень має право на справедливе, неупереджене, об'єктивне, незалежне, недискримінаційне та добросовісне оцінювання результатів його навчання незалежно від виду та форми здобуття ним освіти.

До навчальних досягнень належать такі результати освітнього процесу:

- знання — інформація, яку учень / учениця застосовує;
- уміння — здатність застосувати алгоритм дій для реалізації засвоєних та вироблених суб'єктивно нових знань;
- ставлення — суб'єктивна цінність інформації або діяльності, відображена у висловлених учнем / ученицею судженнях.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів, що проводяться закладом, є формувальне, поточне та підсумкове: тематичне, семестрове, річне.

Свідоцтво досягнень (Додаток 1, наказ Міністерства освіти і науки України від 01.04.2022 № 289 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5—6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового

Державного стандарту базової середньої освіти») відображає результати навчальних досягнень учня/учениці 5-6 класу з переліку предметів та інтегрованих курсів, визначених освітньою програмою закладу освіти. Ця форма Свідоцтва досягнень є орієнтовною, перелік предметів та інтегрованих курсів визначається закладом освіти відповідно до затвердженої освітньої програми. Перед друком Свідоцтва досягнень видаляються зайві рядки або підкреслюються назви курсів відповідно до освітньої програми закладу освіти.

Графа «Характеристика навчальної діяльності» сформована відповідно до переліку наскрізних умінь, визначених Державним стандартом базової середньої освіти. Зазначена графа заповнюється класним керівником за результатами спостережень, проведених спільно з вчителями-предметниками, які працюють з класом. Спостереження проводяться упродовж року за планом, визначеним закладом освіти. Рекомендовано позначати особливо виражені наскрізні вміння учня/учениці, зокрема, вияв інтересу до навчання, розуміння прочитаного, вміння висловлювати власну думку, критично та системно мислити, логічно обґрунтовувати власну позицію, діяти творчо, вияв ініціативи у процесі навчання, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими з метою заохочення подальшого розвитку відповідних умінь. Заповнення графи здійснюється шляхом виставлення відповідної позначки навпроти сформованого умінь (у графі «Стан сформованості (сформовано (✓)/формується» позначати ✓; виявлення показника потребує спонукання/розвитку, про що у цій графі позначень не робити). Заповнення цієї графи здійснюється по завершенню кожного навчального року або в разі зміни здобувачем закладу освіти. За результатами спостереження за навчальною діяльністю учнів / учениць наприкінці кожного семестру класний керівник робить позначку у разі стабільного вияву певної характеристики в навчальній діяльності учня / учениці.

Заповнення графи «Характеристика результатів навчання» здійснюється відповідно до переліку навчальних предметів, визначених затвердженою освітньою програмою закладу. Заповнюється з урахуванням фіксованих у класних журналах результатів досягнень учнів упродовж навчального року. Рекомендується у класних журналах і в Свідоцтві перед виставленням підсумкової оцінки у відповідних графах результатів навчання зазначати першу літеру («В», «Д», «С», «П»), що відповідає назві рівня досягнень орієнтовних критеріїв оцінювання результатів навчання з предметів (Високий, Достатній, Середній, Початковий) або за допомогою виставлення відповідних балів.

Під формувальним розуміють інтерактивне оцінювання учнівського прогресу. Формувальне оцінювання допоможе кожному учневі / учениці бачити власний освітній поступ, рівень сформованості загальних та предметних компетентностей, а вчителю / учительці — аналізувати, корегувати навчально-пізнавальну діяльність учнів, визначити мету та шляхи реалізації освітніх завдань.

Формувальне (поточне формувальне) оцінювання, окрім рівневого, може здійснюватися у формі самооцінювання, взаємооцінювання учнів, оцінювання вчителем із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостереження вчителя, портфоліо результатів навчальної діяльності учнів тощо).

Основною ланкою в системі контролю є поточний контроль, що проводиться систематично з метою встановлення рівнів опанування навчального матеріалу та здійснення корегування щодо застосовуваних технологій навчання.

Основна функція поточного контролю – навчальна. Запитання, завдання, тести, тощо спрямовані на закріплення вивченого матеріалу й повторення пройденого, тому індивідуальні форми поєднуються із фронтальною роботою класу. Важливим залишається урахування мотиваційно-стимулюючої функції поточного оцінювання.

Поточне формувальне оцінювання здійснюється системно в процесі навчання на основі викладеного нижче алгоритму діяльності вчителя під час організації формувального

оцінювання, що, зокрема, забезпечить наступність між підходами до оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової і базової середньої освіти:

- Формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей на певний період (заняття, тиждень, період, відведений для вивчення теми, тощо). Основою для вироблення навчальних цілей є очікувані результати навчання, передбачені відповідною навчальною програмою, та критерії оцінювання.

- Інформування учнів про критерії оцінювання, за якими буде визначено рівень їхніх навчальних досягнень на кінець навчального семестру та року. Доцільно впроваджувати поступове залучення учнів до вироблення критеріїв оцінювання результатів окремих видів навчальної діяльності.

- Надання учням 5 – 6-х класів зворотного зв'язку щодо їхніх навчальних досягнень відповідно до визначених цілей. Зворотний зв'язок має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним. Учителі не протиставляють учнів одне одному, акцентують увагу лише на позитивній динаміці досягнень учня/учениці. Труднощі в навчанні обговорюють з учнями індивідуально. Зворотний зв'язок надають у письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності.

- Створення умов для формування вміння учнів 5 – 6-х класів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія). Під час навчальної діяльності учителі спрямовують учнів на спостереження своїх дій і дій однокласників, осмислення своїх суджень і дій з огляду на їх відповідність навчальним цілям. Важливим є створення умов для активної участі учнів у процесі оцінювання із застосуванням критеріїв, зокрема шляхом самооцінювання та взаємооцінювання, спільне визначення подальших кроків для покращення результатів навчання.

- Корегування освітнього процесу з урахуванням результатів оцінювання та навчальних потреб учнів.

У формуальному оцінюванні, зокрема для самооцінювання та взаємооцінювання, учителями використовуються інструменти з орієнтовного переліку.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ІНСТРУМЕНТІВ ФОРМУВАЛЬНОГО ОЦІНЮВАННЯ

№	Назва	Опис інструмента
1	<u>Аналіз портфоліо</u>	Перевірка рівня навчальних досягнень за допомогою портфоліо учня. Портфоліо – це підібрані учнем роботи із зазначенням дати, призначення яких розповісти історію учнівських досягнень або поступу. Портфоліо зазвичай містить особисті роздуми учня з поясненнями, чому обрано ту чи ту роботу і як саме вона показує досягнення цілей навчання.
2	<u>Відповідь хором</u>	Учні одночасно усно реагують на певну репліку. Це може бути відповідь на запитання, висловлення згоди чи незгоди із запропонованим твердженням, повторення сказаного вчителем тощо.
3	<u>Візьми і передай</u>	Спільна групова робота, яку використовують, щоб поділитися думками або зібрати інформацію від кожного учасника групи; учні записують відповіді, потім передають вправо, додають власну відповідь на іншому аркуші і продовжують, доки їхній папірець обійде всю групу і знову повернеться до них. Потім

		обговорюють результати в групі.
4	<u>Внутрішнє / зовнішнє коло</u>	Учні стають у два кола, внутрішнє та зовнішнє, обличчям одне до одного. Учні, що стоять навпроти, ставлять одне одному запитання з теми, які вони попередньо написали. Зовнішнє коло рухається і утворюються нові пари. Потім процедура повторюється.
5	<u>Газетний заголовок</u>	Вигадайте газетний заголовок, який може бути написаний до теми, яку ми вивчаємо. Передайте основну ідею події.
6	<u>Гра в кубик</u>	Покажіть 6 запитань до уроку. Об'єднайте учнів у групи по 4. У кожній групі є один кубик. Кожен кидає кубик та відповідає на запитання з відповідним номером. Якщо номер випав більше, ніж один раз, учень може доповнити попередню відповідь або кинути кубик ще раз. Відповіді можна записувати.
7	<u>Доповни думку</u>	Письмова перевірка розуміння стратегії, коли учні заповнюють пропуски у пропонованому твердженні.
8	<u>Есе «хвилинка»</u>	Питання для есе на одну хвилину– це конкретне питання з орієнтацією на очікуваний(і) результат (и) навчання, на яке можна відповісти за одну-дві хвилини.
9	<u>Запис у журнал</u>	Учні записують у свій журнал або зошит розуміння предмету, поняття або те, що вони вивчили на уроці. Вчитель переглядає записи, щоб дізнатися чи зрозумів учень певну тему, урок, поняття або вивчене.
10	<u>Записні книжки учнів</u>	Інструмент для учнів для відстежування навчального поступу: куди я рухаюся? де я зараз? як туди дістатися?
11	<u>Збір ідей</u>	Учитель ставить запитання або дає завдання. Учні самостійно відповідають на аркуші паперу, зазначаючи не менше трьох думок/відповідей/тверджень. Учні, що завершили, встають. Вчитель звертається до певного учня і просить його поділитися записаними ідеями. Учні викреслюють пункти, попередньо озвучені однокласниками і сідають, коли в них на аркушах закінчилися всі записані ідеї, незалежно від того, чи вони були озвучені саме ними. Вчитель продовжує опитувати учнів, доки сядуть усі.
12	<u>З-Х-В та ЗХВ+</u>	Учні відповідають групами, в парах або індивідуально на запитання „Що ми вже знаємо?“ (З), „Що ми хотіли б дізнатися?“ (Х) та „Що вже вивчили за темою?“ (В). Плюс (+) просить учнів класифікувати отримані

		знання за допомогою концептуальної карти або наочної схеми, яка відображає ключову інформацію. Потім кожен учень записує короткий підсумок (на один абзац) про вивчене.
13	<u>Картка на вихід</u>	Це письмові відповіді учнів на запитання на картках, які учням роздають наприкінці уроку, після завершення певного виду роботи, теми тощо.
14	<u>Концептуальна карта</u>	Будь-яка можлива форма схематичної наочності, яка допомагає учням побачити взаємозв'язки між поняттями за допомогою побудованих схем ключових слів, що позначають такі поняття.
15	<u>Лідер за номером</u>	Учні об'єднуються в групи по чотири і кожному члену групи присвоюється номер. Учитель ставить питання/проблему і всі чотири учні її обговорюють. Вчитель називає номер і відповідний учень у кожній групі відповідає.
16	<u>Найзаплутаніший (або найясніший) момент</u>	Це варіант однохвилинки. Можна дати учням трохи більше часу для відповіді на запитання. Запитайте (в кінці уроку або під час паузи, яка утворилася після пояснення теми): „Який найбільш заплутаний момент» сьогоднішнього заняття?“ або „Що вам здалося незрозумілим у понятті?“
17	<u>Перевірка неправильного розуміння</u>	Учитель надає учням поширені або передбачувані помилкові твердження з певної теми, щодо певного принципу або процесу і запитує, чи згодні вони з цим чи ні та чому. Учні мають дати аргументовані відповіді. Перевірка неправильного розуміння може також застосовуватися у формі тесту з декількома варіантами відповіді або гри „правильно-неправильно“.
18	<u>Перефразування</u>	Учні мають висловити власними словами основну ідею уроку чи щойно поясненої теми.
19	<u>Підбиття підсумків</u>	Форма роздумів одразу після певного виду роботи.
20	<u>Підказка за аналогією</u>	Учні мають сформулювати думку на основі підказки-аналогії: (певне поняття, принцип або процес) виглядає як _____, тому що _____.
21	<u>Підсумок А-Б-В</u>	Кожному учневі в класі присвоюється окрема літера алфавіту, а він обирає слово, яке починається на цю літеру та пов'язане з вивченою темою.
22	<u>Підсумок або питання на картках</u>	Учитель час від часу роздає картки й просить учнів писати з обох сторін за такими правилами: - (Один бік) на підставі вивченого (теми, розділу), опишіть основну велику ідею, яку ви зрозуміли, у

		<p>формі короткого висновку.</p> <p>- (Другий бік) запишіть те, що ви ще не повністю зрозуміли у вигляді твердження або запитання.</p>
23	<u>Підсумок одним реченням</u>	Учнів просять написати підсумкове речення, яке відповідає на запитання „хто“, „що“, „де“, „коли“, „чому“, „як“ щодо певної теми.
24	<u>Підсумок одним словом</u>	Учні мають обрати з-поміж наведених варіантів (або запропонувати самостійно) слово, яке найкраще підсумовує тему.
25	<u>Подумай – запиши – обговори в парі – поділися</u>	Учні обдумують відповідь самостійно, записують її, об'єднуються в пари та обговорюють відповідь із партнерами, а потім озвучують її всьому класу.
26	<u>Подумай – розкажи в парі</u>	Вчитель ставить учням запитання. Учні самостійно формулюють відповіді протягом визначеного часу, потім повертаються кожен до свого партнера та надають йому відповідь. Вчитель викликає декілька пар на вибір, які озвучують свої відповіді у класі.
27	<u>Пригадай – підсумуй – запитай – пов'яжи за 2 хвилини (ППЗП2)</u>	За дві хвилини учні повинні пригадати та назвати у правильному порядку найважливіші ідеї, отримані на попередньому занятті; за дві хвилини підсумувати ці пункти одним реченням, записати одне основне запитання, на яке вони хочуть отримати відповідь та знайти одну прив'язку цього матеріалу до основної теми предмету чи курсу.
28	<u>Рішення - рішення</u>	Учитель висловлює певну думку, потім просить учнів зайняти сторону, що відповідає їхній думці з цієї теми і поділитися аргументацією. Учні можуть змінювати сторону після обговорення.
29	<u>Самооцінювання</u>	Процес, під час якого учні збирають дані про власне навчання, аналізують що саме відображує їхні успіхи в досягненні навчальних цілей та планують наступні кроки.
30	<u>Семінар за Сократом</u>	Учні ставлять питання одне одному з певного важливого питання або теми. Питання ініціюють розмову, яка триває як серія відповідей та додаткових запитань.
31	<u>Сигнали руками</u>	Учні на прохання вчителя показують визначені сигнали рукою, щоб повідомити про рівень розуміння певного поняття, принципу або процесу: „Розумю і можу пояснити“ (наприклад, великий палець вгору). „Ще не зовсім розумію“ (наприклад, великий палець вниз). „Не впевнений щодо розуміння“ (наприклад, помахати

		рукою).
32	<u>Скажи щось</u>	Учні по черзі обговорюють у групі певний прочитаний розділ або переглянуте відео.
33	<u>Сортування слів</u>	Учням дають набір словникових термінів, які вони сортують за заданими або створеними ними категоріями.
34	<u>Спінер ідей</u>	Учитель створює спінер, розділений на 4 сектори з написами „Спрогнозуй“, „Поясни“, „Підсумуй“, „Оціни“. Після пояснення нового матеріалу вчитель крутить спінер та просить учнів відповісти на запитання залежно від місця зупинки спінера. Наприклад, спінер зупиняється на секторі „Підсумуй“, тоді вчитель може сказати: „Назви ключові поняття, про які щойно йшлося“.
35	<u>Спостереження</u>	Учитель готує протокол спостереження за списком учнів у класі, де буде зазначено, за якими саме очікуваними результатами він буде спостерігати. Рухаючись класом, він спостерігає за учнями, коли вони працюють, і робить необхідні записи та позначки в протоколі спостереження.
36	<u>Тестування</u>	За допомогою тестування вчитель перевіряє опанування учнями фактичної інформації, понять за типами тестових завдань: - Декілька правильних варіантів - Правильно / Неправильно - Коротка відповідь - Знайди відповідність - Розширена відповідь.
37	<u>Трикутна призма (червоний, жовтий, зелений)</u>	Учитель проводить з учнями зворотний зв'язок. Учні показують колір, що відповідає рівню розуміння.
38	<u>Усне опитування</u>	Учитель пропонує учням відповісти на запитання, наведені нижче: Чим це _____ схоже на/відрізняється від _____? Які характерні риси/елементи _____? Як іще можна показати/проілюструвати _____? У чому полягає головна ідея, ключова концепція, мораль _____? Як _____ стосується _____? Які ідеї / деталі можна додати до _____? Наведіть приклад _____? Що не так з _____? Який висновок ви могли б зробити з _____? Які висновки можна зробити з _____? На яке питання ми намагаємося відповісти? Яку проблему ми намагаємося вирішити _____?

		<p>Що ви можете сказати про _____?</p> <p>Що може статися, якщо _____?</p> <p>Які критерії можна взяти для оцінки _____?</p> <p>Які докази підтверджують _____?</p> <p>Як ми можемо довести / підтвердити _____?</p> <p>Як це можна розглядати з точки зору _____?</p> <p>Які альтернативи _____ слід розглянути?</p> <p>Який підхід/стратегію ви могли б використати для _____?</p>
39	<u>Учнівська конференція</u>	Учитель проводить бесіду з кожним учнем особисто для перевірки рівня розуміння.
40	<u>Хто швидше?</u>	Учитель пропонує учням провести роботу в парі – слухач і ведучий. Обидва знають категорію (тему), однак ведучий стоїть спиною до дошки/екрану. З'являються слова на задану тему, слухач дає підказки, а ведучий намагається вгадати слово. Пара, яка завершила першою, встає.
41	<u>Швидкий запис</u>	Учитель пропонує учням відповісти за 2 – 10 хвилин на відкриті запитання або твердження.
42	<u>Шкала Лайкерта</u>	Учитель наводить 3 – 5 тверджень, які явно не є істинними або помилковими, але дещо спірними. Мета полягає в тому, щоб допомогти учням подумати над текстом, а потім обговорити його з однокласниками. Наприклад, „Герой (ім'я) не повинен був робити (що саме)“ повністю погоджуюся не погоджуюся/погоджуюся повністю погоджуюся.
43	<u>3-2-1</u>	Учні виконують такі варіанти завдань, визначаючи за прочитаним текстом: - три речі, які ви дізналися, два цікаві факти, одне питання, що залишилося; - три ключові слова, дві відмінності між __, один вплив на __; - три важливі факти, дві цікаві ідеї, одне уявлення про себе як учня; - три нові терміни, дві нові ідеї, одна річ, яку потрібно обдумати; - три питання до тексту (незнайомі слова або незрозумілі ідеї), два прогнози за текстом (що станеться далі, враховуючи вже прочитане), знайдіть один зв'язок у тексті (з тим, що ви вже знали або випробували).
44	<u>Трихвилинна</u>	Учитель проводить трихвилинну паузу, що дає паузу змогу учням зупинитися, обміркувати певні представлені явища та ідеї, прив'язати їх до вже наявних знань або досвіду та запрошує учнів до їх

		роз'яснень. Я змінив (ла) ставлення до.... Я більше дізнався (лася) про... Мене здивувало... Я почувався (лася)...
45	<u>Є питання, в кого є відповідь?</u>	Учитель робить два набори карток. Перший набір має запитання за певним розділом навчання. У другому наборі містяться відповіді. Учитель роздає картки з відповідями учням, а потім він або учень зачитує класу питання на картці. Всі учні перевіряють свої картки з відповідями, щоб знайти правильну.

Поточне оцінювання — оцінювання результатів виконання учнями конкретних завдань: відповідей на запитання під час індивідуального, групового та фронтального опитування, письмових завдань (зокрема, через виконання самостійних робіт, тестування, організацію роботи з текстами тощо). Ідеться про результати опрацювання джерел (текстових, візуальних, діаграм, графіків, схем) та результати взаємоконтролю учнів у парах і групах у цифровій (тестування в електронному форматі) і практичній (організація виконання різних видів досліджень, навчальних проєктів тощо) формі.

Тематичне оцінювання здійснюється на основі поточного оцінювання із урахуванням проведених діагностичних (контрольних) робіт, або без проведення подібних робіт залежно від специфіки навчального предмета. Під час виставлення тематичного бала результати перевірки робочих зошитів, як правило, не враховуються.

Для забезпечення об'єктивності тематичного оцінювання доцільно разом із поточними оцінками використовувати результати моніторингу знань з метою оцінити досягнення учнем / ученицею комплексу передбачених програмою результатів навчально-пізнавальної діяльності. Для цього варто застосувати підсумкову діагностичну роботу (контрольну роботу, тест, диктант, переказ, твір, есе, завдання проєктів тощо). Проведення такого моніторингу сприяє індивідуальному та диференційованому підходу до організації навчання, дає змогу врахувати різний темп засвоєння програмового матеріалу, уміння виділяти основне.

Підсумкове оцінювання — оцінювання результатів навчання за певний період: за час вивчення розділу програми (тематичне), семестр (семестрове) та навчальний рік (річне).

Мета підсумкового оцінювання — встановити відповідність / невідповідність реальних результатів навчально-пізнавальної діяльності запланованим (очікуваним).

Семестрове оцінювання може здійснюватися за результатами контролю груп загальних результатів відображених у Свідоцтві досягнень. Семестровий контроль проводиться з метою перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу в обсязі навчальних тем, розділів і підтвердження результатів поточних оцінок, отриманих учнями раніше. Завдання для проведення семестрового контролю складаються на основі програми, охоплюють найбільш актуальні розділи й теми вивченого матеріалу, розробляються вчителем з урахуванням рівня навченості учнів, що дає змогу реалізувати диференційований підхід до навчання. Семестровий контроль може бути комплексним, проводиться у формі тестування тощо. Фіксація записів тематичного та семестрового оцінювання проводиться в окремій колонці без дати. Оцінка за семестр ставиться за результатами тематичного оцінювання та контролю груп загальних результатів.

Залежно від специфіки навчального предмета та кількості годин, передбачених навчальним планом на його вивчення (одногодинні курси) контроль групи результатів може проводитись упродовж навчального року. Вчитель може змістити акценти на результати опанування більш важливих тем, попередивши про це учнів на початку семестру.

Річне оцінювання здійснюється на підставі загальної оцінки результатів навчання за I та II семестри. Окремі види контрольних робіт, як правило, не проводяться. Результати

річного оцінювання відображаються в документі, визначеному законодавством (свідоцтві досягнень тощо), що видається учневі щороку.

Загальні критерії оцінювання результатів навчання (Додаток 2, “Загальні критерії оцінювання результатів навчання учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти”, наказ Міністерства освіти і науки України від 01.04.2022 № 289 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5—6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти») є орієнтовними і застосовуються в частині, що відповідає очікуваним результатам навчання, визначеним відповідною навчальною програмою. Критерії оцінювання за предметами або освітніми галузями розробляються відповідно до загальних критеріїв оцінювання з урахуванням характеристик груп загальних результатів відповідної галузі. Орієнтовні критерії з кожного навчального предмета можуть міститися в навчальних програмах дисциплін і конкретизуються в освітній програмі закладу освіти.

Загальні критерії оцінювання результатів навчання учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти

Рівні результатів навчання	Бал	Загальна характеристика
I. Початковий	1	Учень/учениця розрізняє об'єкти вивчення
	2	Учень/учениця відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
	3	Учень/учениця відтворює частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконує елементарні завдання
II. Середній	4	Учень/учениця з допомогою вчителя відтворює основний навчальний матеріал, повторює за зразком певну операцію, дію
	5	Учень/учениця відтворює основний навчальний матеріал, з помилками й неточностями дає визначення понять, формулює правило
	6	Учень/учениця виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу; відповідає правильно, але недостатньо осмислено; застосовує знання при виконанні завдань за зразком
III. Достатній	7	Учень/учениця правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, наводить окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії
	8	Учень/учениця має достатні знання, застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність; відповіді логічні, хоч і мають неточності
	9	Учень/учениця добре володіє вивченим матеріалом,

		застосовує знання в стандартних ситуаціях, аналізує й систематизує інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією
IV. Високий	10	Учень/учениця має повні, глибокі знання, використовує їх у практичній діяльності, робить висновки, узагальнення
	11	Учень/учениця має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, знаходить інформацію та аналізує її, ставить і розв'язує проблеми
	12	Учень/учениця має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях; самостійно аналізує, оцінює, узагальнює опанований матеріал, самостійно користується джерелами інформації, приймає обґрунтовані рішення

Оцінювання зорієнтоване на очікувані групи результатів навчання, передбачені навчальною програмою з відповідного предмета або курсу.

Якщо рівень результатів навчання учня (учениці) визначити неможливо з якихось причин, у класному журналі та свідоцтві досягнень, таблиці навчальних досягнень робиться запис «не атестований(а) (н/а)».

Оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами здійснюють відповідно до індивідуальної програми розвитку, що розробляється на основі висновку фахівців інклюзивно-ресурсного центру, де зазначено труднощі функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я, що можуть впливати на ефективність застосування певних форм оцінювання.

Добір форм оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами здійснюється індивідуально з обов'язковим урахуванням їх можливостей функціонування, життєдіяльності та здоров'я.

При оцінюванні рівня сформованості предметних компетентностей учнів з особливими освітніми потребами вилучаються ті складові (знання, вміння, види діяльності та інше), опанування якими є утрудненим або неможливим для учня з огляду на труднощі функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я.

За рішенням педагогічної ради закладом освіти:

- Визначено адаптаційний період у 5-х класах (вересень-жовтень) впродовж якого не здійснюється поточне та тематичне оцінювання. Для оцінювання учнів застосовується вербальне формувальне оцінювання.
- Визначено систему оцінювання, що визначає законодавство (Додаток 2 “Загальні критерії оцінювання результатів навчання учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти”, наказ Міністерства освіти і науки України від 01.04.2022 № 289 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5—6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти»).
- Упродовж адаптаційного періоду (вересень – жовтень) для оцінювання учнів застосовується вербальне формувальне оцінювання. Для оцінювання учнів у листопаді – грудні застосовується рівневе оцінювання для усіх предметів навчального плану. У I семестрі 5 класу підсумкове оцінювання результатів навчання учнів здійснюється за рівневою шкалою, а його результати позначаються словами або відповідними літерами: «початковий» – «П», «середній» – «С», «достатній» – «Д», «високий» – «В» та супроводжуються вербальною характеристикою з орієнтацією на досягнення учня/учениці (а не на помилки або невдачі)). У

II семестрі – бальне оцінювання усіх предметів навчального плану. При переході від підсумкового оцінювання за рівневою шкалою в I семестрі до оцінювання за бальною шкалою в II семестрі рекомендовано при виставленні річної оцінки орієнтуватись на оцінку за II семестр.

- Система оцінювання результатів навчання в освітніх галузях «Мистецтво» (Мистецтво: музичне мистецтво, Мистецтво: образотворче мистецтво), «Соціальна та здоров'язбережувальна» (інтегрований курс “Здоров'я, безпека та добробут”, Етика, Навчаємося разом), «Фізична культура» у I семестрі 5 класу здійснюється за рівневою шкалою, а його результати позначаються словами або відповідними літерами: «початковий» – «П», «середній» – «С», «достатній» – «Д», «високий» – «В», у II семестрі 5 класу – бальне оцінювання. При виставленні річної оцінки рекомендовано орієнтуватись на оцінку за II семестр.

Критерії, правила та процедури оцінювання здобувачів базової та повної загальної середньої освіти (7-11 класів)

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента навчального плану. Педагогічна рада закладу загальної середньої освіти може прийняти рішення про оцінювання результатів навчання складників вибіркового освітнього компонента.

Оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту здійснюється шляхом державної підсумкової атестації.

Оцінювання результатів навчання учнів має бути зорієнтованим на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом.

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання б3 здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є: поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання та державна підсумкова атестація.

Поточний контроль здійснюють шляхом виконання різних видів завдань, передбачених навчальною програмою, зокрема для самостійної та індивідуальної роботи здобувачів освіти протягом семестру.

Окрім того, поточний контроль здійснюють під час практичних та лабораторних занять, а також за результатами перевірки контрольних, самостійних робіт, індивідуальних завдань.

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються у свідоцтві досягнень, що видається учневі щороку. Поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання учнів здійснюють відповідно до вимог модельних навчальних програм із застосуванням таких основних форм та способів:

- усної (зокрема шляхом індивідуального, групового та фронтального опитування);
- письмової, у тому числі графічної (зокрема шляхом виконання діагностичних, самостійних та контрольних робіт, тестування, організації робіт із текстами, діаграмами, графіками, таблицями, схемами, контурними картами тощо);
- цифрової (зокрема шляхом тестування у електронному вигляді);
- практичної (зокрема шляхом організації виконання різних видів експериментальних досліджень та навчальних проєктів, виготовлення виробів, робіт із біологічними об'єктами, хімічними речовинами тощо).

У рамках академічної свободи педагогічні працівники закладу освіти здійснюють вибір форм, змісту та способу оцінювання залежно від дидактичної мети.

Оцінювання навчальних досягнень учнів 7 – 11 класів відбувається за 12-бальною системою. Критерії оцінювання та очікувані результати освітньої діяльності учнів є обов'язковою складовою навчальної програми предмета. На початку вивчення теми вчитель повинен ознайомити учнів з системою та критеріями її оцінювання.

Відповідно до ступеня оволодіння знаннями і способами діяльності виокремлюються чотири рівні навчальних досягнень учнів: початковий, середній, достатній, високий.

I - початковий рівень, коли в результаті вивчення навчального матеріалу учень:

- називає об'єкт вивчення (правило, вираз, формули, геометричну фігуру, символ тощо), але тільки в тому випадку, коли цей об'єкт (його зображення, опис, характеристика) запропонована йому безпосередньо;
- за допомогою вчителя виконує елементарні завдання.

II - середній рівень, коли учень повторює інформацію, операції, дії, засвоєні ним у процесі навчання, здатний розв'язувати завдання за зразком.

III - достатній рівень, коли учень самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, вміє виконувати певні операції, загальна методика і послідовність (алгоритм) яких йому знайомі, але зміст та умови виконання змінені.

IV - високий рівень, коли учень здатний самостійно орієнтуватися в нових для нього ситуаціях, складати план дій і виконувати його, пропонувати нові, невідомі йому раніше розв'язання, тобто його діяльність має дослідницький характер. Кожен наступний рівень вимог включає вимоги до попереднього, а також додає нові. Оцінювання здійснюється у процесі повсякденного вивчення результатів навчальної роботи учнів, а також за результатами перевірки навчальних досягнень учнів: усної (індивідуальне, групове, фронтальне опитування), письмової (самостійна робота, контрольна робота, тематична контрольна робота, тестування, та інші).

При виставленні тематичної оцінки враховуються всі види навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми. При цьому проведення окремої тематичної атестації при здійсненні відповідного оцінювання не передбачається. *Семестрове оцінювання* здійснюється на підставі тематичних оцінок. При цьому мають враховуватися динаміка особистих навчальних досягнень учнів з предмета протягом семестру, важливість теми, тривалість її вивчення, складність змісту тощо. *Річне оцінювання* здійснюється на підставі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. При виставленні річної оцінки мають враховуватися: динаміка особистих навчальних досягнень учня (учениці) з предмета протягом року; важливість тем, які вивчались у I та II семестрах, тривалість їх вивчення та складність змісту; рівень узагальнення й уміння застосовувати набуті протягом навчального року знання тощо. Відповідно до чинних нормативних актів і семестрова, і річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Коригування семестрової оцінки проводиться згідно з пунктом 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496. Коригування річної оцінки проводиться згідно з пунктами 9-10 Порядку переведення учнів закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 14.07 2015 № 762 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 08 травня 2019 року № 621, від 01.03.2021 № 268), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 липня 2015 р. за № 924/27369, річне оцінювання може коригуватись.

Відповідно до Положення про золоту медаль “За високі досягнення в навчанні” та срібну медаль “За досягнення в навчанні” (затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 17.03.2015 № 306, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 31.03.2015р. за № 354/26799) підвищення результатів семестрового оцінювання шляхом коригування не дає підстав для нагородження випускників золотою або срібною медалями.

Для врахування думки учнів щодо якості та об'єктивності системи оцінювання проводяться щорічні соціологічні (анонімні) опитування учнів і випускників, а також моніторинг оцінювання ступеня задоволення здобувачів освіти.

Результати оцінювання здобувачів освіти обговорюються на засіданні педагогічної ради школи.

Оцінки слугують для аналізу індивідуального прогресу і плануванню індивідуального темпу навчання, а не ранжуванню учнів. Оцінки розглядаються як рекомендація до дії, а не присуд.

Результати навчання здобувачів освіти на кожному рівні повної загальної середньої освіти оцінюють шляхом державної підсумкової атестації у формах згідно із Порядком проведення державної підсумкової атестації, затвердженого наказом МОН від 07.12.2018 № 1369 (із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства освіти і науки № 221 від 18.02.2019, № 246 від 19.02.2020, № 1431 від 24.12.2021), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02.01.2019 за № 8/32979.

РОЗДІЛ VII. ЯКІСТЬ ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Рівень розвитку компетентностей (ключових та предметних) учнів є головним критерієм в оцінці роботи вчителя. Контроль за якістю знань, умінь і навичок здобувачів освіти передбачає такі завдання:

- 1) виявлення фактичного рівня знань, умінь і навичок учнів та відповідність їх програмним вимогам;
- 2) з'ясування причин низької успішності учнів класу або окремих учнів;
- 3) вивчення системи роботи вчителя з відстаючими учнями з метою попередження недоліків та ліквідації прогалин у знаннях, а також системи роботи з обдарованими учнями;
- 4) надання методичної допомоги вчителю щодо підвищення якості знань, умінь і навичок учнів, удосконалення форм і методів роботи з відстаючими, а також з творчо обдарованими учнями.

Навчальне заняття – це логічно закінчений, цілісний, обмежений визначеними часовими рамками етап освітнього процесу.

У ньому представлені всі основні елементи освітнього процесу: цілі та задачі, зміст, форми, технологія, методи, засоби, контроль та оцінювання, тобто вся організаційна структура. Якість уроку залежить від правильного визначення кожного з цих компонентів та їх раціонального поєднання.

Вибудовуючи навчальне заняття, педагоги визначають не тільки те, яка навчальна інформація чи способи дії повинні бути засвоєні, а й на якому рівні вони мають бути засвоєні на конкретному уроці. Але оскільки навчальне заняття – це ланка цілісного навчального, розвивального та виховного процесу, відтак, не на кожному уроці основний його зміст може бути засвоєний на всіх трьох рівнях:

- сприйняття, осмислення й запам'ятовування;
- застосування знань і навичок за зразком;
- застосування знань і навичок у новій ситуації.

Сучасний зміст освіти та закономірності процесу навчання в цілому та засвоєння, зокрема, визначають ряд неодмінних вимог до навчального заняття, які необхідно враховувати.

1. Навчальне заняття передбачає не тільки виклад матеріалу, змісту, а й завдання, що припускають застосування засвоєння навчальної інформації на практиці.

2. Частина цих знань отримується учнями у процесі самостійного пошуку шляхом рішення пошукових задач наскільки пошук таких знань доступний для учнів відповідного віку, настільки важливі способи діяльності, які учень опановує у процесі пошуку.

3. Виклад навчального матеріалу на занятті є варіативним за своєю структурою. В одних випадках викладається готова інформація у формі пояснення та за допомогою ілюстрацій. В інших випадках матеріал вивчається шляхом постановки вчителем проблеми та розкриття шляхів її доказового рішення.

Виклад навчальної інформації може бути у формі розповіді, лекцій, читання підручника, перегляду діафільмів тощо. Характер викладу визначається внутрішньою структурою, способом побудови цілісного навчального заняття – від пояснювально-ілюстративного до проблемного.

Одна з основних вимог до навчального заняття – його науковість, неодмінною умовою науковості змісту уроку є ознайомлення учнів із доступними для них методами науки.

Істотною стороною навчального заняття є індивідуалізація навчання. Це, по-перше, використання навчального матеріалу різного ступеня складності, що враховує інтереси та можливості різних категорій учнів, оскільки складний матеріал може виявитись не під силу деяким учням для активного засвоєння, але повинен бути зрозумілий усім. Це, по-друге, доручення учням завдань для самостійної роботи різного ступеня складності, але в такій системі, щоби слабкі та середні учні могли поступово переходити від менш важких завдань

до більш складних. Це, по-третє, повернення учнів зі слабкою навченістю до більш складних завдань попередніх тем після вивчення наступних, коли завдання можуть бути вирішені на новому рівні підготовки.

4. Жодне навчальне заняття не вирішує всіх задач навчання, розвитку та виховання учнів. Він є частиною теми, курсу, навчального предмета та взагалі процесу навчання, освіти. Важливо завжди усвідомлювати, яке місце він займає в системі навчального предмета, які його дидактичні, виховні та розвивальні цілі. Навчальне заняття - логічна одиниця теми, розділу, курсу, педагогічний здобуток, і тому він повинен відрізнятися цілісністю, внутрішнім взаємозв'язком частин, єдиною логікою розгортання діяльності вчителя й учнів.

Дотримуючись основних вимог до навчального заняття, учитель вносить як у здійснення цих вимог, так і у сполучення компонентів уроку своє педагогічне мистецтво, свій методичний почерк, що залежить як від характеру класу, так і від власних індивідуальних рис.

5. На уроці здійснюється розвиток навчальних компетентностей учнів за допомогою відтворення академічних знань учнями, вправ у вміннях і навичках, шляхом виконання завдань на застосування академічних компетентностей у нестандартній ситуації.

6. Освітній процес тупиковий без кількаразового повторення змісту академічних знань і навчальних умінь. Форма повторення може бути різною, у залежності від цілей уроку та його змісту.

7. На уроках проводиться систематичне та планомірне оцінювання рівня навчальних досягнень учнів. Головний критерій якості навчального заняття - не застосування тих чи інших видів роботи учнів чи використаних учителем методик, а навченість учнів, досягнення цілей уроку. Культура вчителя, його інтелектуальний і моральний рівень є однією з головних умов ефективності уроку.

Основними методами контролю є спостереження уроків, усне опитування учнів за раніше укладеними питаннями, опитування учнів у кінці уроку (5 – 7 хв.), короточасні письмові роботи, письмові контрольні роботи після вивчення теми, в кінці семестру, навчального року.

До складання текстів контрольних робіт залучаються керівники шкільних методичних об'єднань.

Директор або заступник директора з навчально-виховної роботи перевіряють об'єктивність оцінки знань, умінь і навичок здобувачів освіти, відповідність її нормативним вимогам щодо оцінювання, наявності достатньої кількості оцінок для виставлення тематичної оцінки та за семестр.

Результати контролю за якістю знань, умінь і навичок здобувачів освіти обговорюються на засіданні педагогічної ради школи, методичних комісій, оформляються наказом по школі.

Для відстеження результатів навчання учнів у школі проводиться моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

РОЗДІЛ VIII. ПРОГРАМНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Для виконання освітньої програми закладу на 2023 – 2024 навчальний рік передбачено використання, затверджених Міністерством освіти і науки України, модельних навчальних програм, навчальних програм з усіх предметів інваріантної частини, навчальних програм, що розроблені на основі модельних навчальних програм, затверджених педагогічною радою закладу освіти; курсів за вибором і факультативів варіативної складової, що забезпечує інтеграцію загальноосвітніх (основних і додаткових) програм у єдину освітню програму, що дозволяє одержати запланований результат освіти – „модель“ випускника.

Перелік модельних навчальних програм, навчальних програм предметів, що вивчаються за інваріантним та варіативним складниками навчальних планів, наведений у Додатках 7 – 14.

РОЗДІЛ ІХ. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ З УЧНЯМИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ

Відповідно до Закону України «Про освіту» (стаття 19 та стаття 20) держава створює умови для забезпечення прав і можливостей осіб з особливими освітніми потребами для здобуття ними освіти на всіх рівнях освіти з урахуванням їхніх індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.

Згідно розпорядчих документів Міністерства освіти і науки України, департаменту освіти та гуманітарної політики Черкаської міської ради заклад освіти забезпечує умови для навчання, розвитку, адаптації в соціумі осіб з особливими освітніми потребами. З цією метою робота з даною категорією дітей спрямована на:

- виявлення та надання консультаційно – діагностичної допомоги особам з особливими освітніми потребами;
- організацію методичної роботи з педагогами, які працюють з особами з особливими освітніми потребами;
- організацію просвітницької роботи з батьками осіб з особливими освітніми потребами;
- допомогу дітям і батькам у захисті їх прав та інтересів.

Заклад освіти надає рівні можливості для отримання освітніх послуг здобувачами освіти відповідно до наявних умов.

Для учнів, які за станом здоров'я не можуть відвідувати школу, в закладі організовано в 3-А класі індивідуальну форму навчання (педагогічний патронаж) згідно Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12.01.2016 № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 15.02.2023 № 165), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314 та за індивідуальним навчальним планом (Таблиця 17).

У школі для осіб з особливими освітніми потребами впроваджено інклюзивне навчання в 2-Б класі (Таблиця 4).

Очікувані результати навчання (компетентностей) учнів з особливими освітніми потребами, визначених відповідним державним стандартом

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учня (1-4 класів):

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Вільне володіння державною мовою	Елементарні уміння та навички (в межах мовленнєвих можливостей) усно і письмово висловлювати свої думки, усвідомлення ролі мови для спілкування та культурного самовираження
2	Можливість спілкуватися рідною мовою (в межах пізнавальних можливостей)	Використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади

3	Математична компетентність	Застосування (в межах пізнавальних можливостей) математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини
4	Компетентності у галузі природничих наук	Формування пізнавального досвіду, прагнення самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження
5	Інноваційність	Відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади
6	Екологічна компетентність	Передбачає сформованість уявлень щодо екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання та збереження природних ресурсів
7	Інформаційно-комунікаційна компетентність	Передбачає опанування елементарними основами цифрової грамотності для розвитку і спілкування, можливість безпечного використання інформаційно-комунікаційних засобів у навчанні та інших життєвих ситуаціях
8	Навчання впродовж життя	Передбачає опанування життєво необхідними базовими вміннями і навичками, що сприятимуть подальшій соціальній адаптації та інтеграції в суспільство
9	Громадянські та соціальні компетентності	Передбачає вміння діяти (в межах своїх можливостей) в життєвих ситуаціях, ідентифікувати себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного
10	Культурна компетентність	Передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості, формування навичок культури поведінки в соціумі
11	Основи фінансової грамотності	Передбачає формування уявлень про грошові одиниці, необхідні для здійснення та організації побутової життєдіяльності, залучення до сфери соціально-побутової та елементарної економічної діяльності. Необхідною умовою формування

		компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення здобувачів освіти до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість
--	--	---

Основні напрями корекційно-розвиткової роботи

Зміст корекційно-розвиткової роботи визначається з урахуванням особливостей розвитку осіб з особливими освітніми потребами, мети, завдань та напрямів такої роботи.

Корекційно-розвиткова робота спрямована на:

- розвиток зорового сприймання, мовлення, пізнавальної діяльності, психофізичний, соціально-комунікативний розвиток дітей з особливими потребами, формування в них навичок просторового, соціально-побутового орієнтування;
- розвиток навичок саморегуляції та саморозвитку дітей шляхом взаємодії з навколишнім природним середовищем з урахуванням наявних знань, умінь і навичок комунікативної діяльності і творчості;
- формування компенсаційних способів діяльності як важливої умови підготовки осіб з особливими освітніми потребами до навчання у загальноосвітній школі;
- створення умов інтеграції осіб з особливими освітніми потребами, розвиток їх самостійності та життєво важливих компетенцій.

Корекційно – розвиткові програми для роботи з особами з особливими освітніми потребами використовуються педагогічними працівниками відповідно до визначеного рівня підтримки особи з особливими освітніми потребами та індивідуальних потреб дитини (Додаток 29).

Години корекційно-розвиткових занять навчального плану не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Оцінювання навчальних досягнень осіб з особливими освітніми потребами

Навчальні досягнення учнів у 1-4 класах підлягають вербальному та формуальному оцінюванню.

Оцінювання ґрунтується на методологічній переорієнтації освітнього процесу на розвиток особистості учня, гуманного ставлення до нього, на позитивному підході до найменших навчальних успіхів, постійній підтримці прагнень до самостійності, саморозвитку, всебічної допомоги з боку педагогів, батьків для досягнення можливих найвищих результатів навчання. Тому при оцінюванні навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами враховуються їх психофізичні особливості та пізнавальні можливості.

РОЗДІЛ X. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОГО РОКУ

Відповідно до статті 15 (розділ XII) Закону України „Про освіту“ структура навчального року, тривалість навчального тижня, інші форми організації освітнього процесу встановлюються у межах часу передбаченого програмою.

Відповідно до статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту», до постанови Кабінету Міністрів України від 28 липня 2023 року № 782 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні» 2023 – 2024 навчальний рік розпочинається 1 вересня 2023 року Днем знань та закінчується 28 червня 2024 року.

Відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» на період тривалості воєнного стану призупиняється дія положення частини третьої статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» в частині тривалості освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти не менше 175 навчальних днів. 2023/2024 навчальний рік може тривати більше або менше 175 днів.

Навчальні заняття організовують за семестровою системою, орієнтовна структура навчального року:

- I семестр — з 01 вересня по 22 грудня 2023 року,
- II семестр — з 08 січня по 30 травня 2024 року.

Упродовж навчального року для здобувачів освіти організовуватимуться канікули:

- осінні канікули – з 30.10.2023 по 05.11.2023 року (початок занять 06.11.2023);
- зимові канікули – з 23.12.2023 по 07.01.2024 року (початок занять 08.01.2024);
- весняні канікули – з 25.03.2024 по 31.03.2024 року (початок занять 01.04.2024) (орієнтовно).

Орієнтовна дата проведення свята „Останній дзвоник“ – 31 травня 2024 року.

Тривалість уроків у Черкаській загальноосвітній школі I-III ступенів №24 Черкаської міської ради Черкаської області становить: у 1-х класах — 35 хвилин, у 2–4-х класах — 40 хвилин, у 5–11-х класах — 45 хвилин.

Відповідно до листа Міністерства освіти і науки України від 02.04.2018 № 1/9-190 «Щодо скороченої тривалості уроку для учнів початкової школи» різниця в часі навчальних годин 1–4-х класів компенсується збільшенням тривалості перерв між уроками, додатковий облік і компенсація навчального часу в початковій школі у 2023/2024 навчальному році не проводяться.

Згідно з рішенням засідання педагогічної ради Черкаської загальноосвітньої школи I-III ступенів №24 Черкаської міської ради Черкаської області від 30.08.2023 № 17, затвердженим наказом Черкаської загальноосвітньої школи I-III ступенів №24 Черкаської міської ради Черкаської області від 31.08.2023 № 127, навчальні екскурсії та навчальна практика не проводяться.

Проведення навчально-польових занять/зборів і навчально-тренувальних занять предмета «Захист України»: 18 годин відводиться на проведення навчально-польових занять (зборів) і занять у лікувально-оздоровчому закладі, які можна проводити три дні поспіль, а якщо немає такої можливості – під час занять за розкладом закладу освіти до кінця другого семестру.

Навчально-польові заняття (збори) і навчально-тренувальні заняття проводяться з метою практичного закріплення рівня знань, умінь та навичок учнів в 11 класі наприкінці навчального року. Триденні (18 годин) навчально-польові заняття (збори) та навчально-тренувальні заняття проводяться на базах військових частин, військових комісаріатів, лікувально-оздоровчих установ, базових навчальних закладів та навчальних закладів. До їх організації та проведення залучаються обласні, міські/районні територіальні центри комплектування та соціальної підтримки (ТЦК та СП), добровольчі формування територіальних громад територіальної оборони (ДФТГ ТРО), товариство сприяння обороні України (ТСОУ), органи місцевого самоврядування. В окремих випадках навчально-польові заняття (збори) допускається проводити поетапно (з урахуванням поступового вивчення тем

або розділів), у кінці першого семестру або навчального року за рахунок літньої практики (10 клас). Оцінка за навчально-польові збори/заняття (НПЗ) і навчально-тренувальні заняття (НТЗ) виставляється окремо від семестрових та визначає підсумкову (річну) на рівні з семестровими. Проведення навчально-польових зборів/занять, навчально-тренувальних занять записуються в класному журналі після оцінки за II семестр, підсумкова оцінка за НПЗ, НТЗ виставляється перед річною оцінкою з предмета «Захист України» за другий рік навчання.

Оцінка за II семестр у 11 класі виставляється після закінчення програми навчання (при 1,5 годинному навантаженні - 35 уроків, при 2 годинному навантаженні - 52 уроки). 35 уроків проведено в лютому (52 уроки в березні) місяці, ставимо семестрову оцінку. Після цього відбуваються навчально-польові збори/заняття (НПЗ) та навчально-тренувальні заняття (НТЗ).

Відповідно до Порядку проведення державної підсумкової атестації, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07.12.2018 № 1369 із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства освіти і науки № 221 від 18.02.2019, № 246 від 19.02.2020, № 1431 від 24.12.2021, учні 4-х, 9-х та 11-х класів складають державну підсумкову атестацію.

Дата вручення документів про освіту буде визначена додатково (в залежності від термінів проведення ДПА, ЗНО (НМТ)).

Перелік предметів державної підсумкової атестації визначається Міністерством освіти і науки України. Терміни їх проведення визначаються закладом освіти.

Орієнтовні терміни проведення ДПА для 4-х класів – II декада травня 2024 року; для 9-х класів – два календарні тижні червня 2024 року.

З урахуванням умов воєнного стану в Україні, місцевих особливостей і кліматичних умов, протиепідемічних заходів за погодженням з відповідними місцевими органами управління освіти та рішенням педагогічної ради можуть змінюватися структура навчального року, графік учнівських канікул та змінність роботи.

Режим роботи Черкаської загальноосвітньої школи I-III ступенів №24 Черкаської міської ради Черкаської області — п'ятиденний навчальний тиждень, одна зміна.

Таблиця 1
Розроблено на основі Типової освітньої
програми початкової школи
науково-педагогічного проєкту «Інтелект України»
(Лист Державної служби якості освіти
України від 06.08.2020р. № 01/01-23/929, наказ
Державної служби якості освіти
України від 09 червня 2023 року № 01-10/130)
Таблиця 1

**Навчальний план 1-А класу
з навчанням українською мовою
Черкаської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №24
Черкаської міської ради Черкаської області,
що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України»
на 2023 - 2024 навчальний рік**

Назва освітньої галузі	Назва навчального предмета	Кількість годин на тиждень
		1-А
Мовно-літературна	Українська мова	6
Мовно-літературна (іншомовна освіта)	Іноземна мова (англійська)	2
Математична	Математика	3
Мовно-літературна Математична Природнича Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська та історична Технологічна Фізкультурна Мистецька	Я пізнаю світ	8
Інформатична	Інформатика	
Мистецька	Мистецтво: музичне мистецтво	0,5
	Мистецтво: образотворче мистецтво	0,5
Фізкультурна	Фізична культура	2
Усього		19+3
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять (варіативна складова входить у ГДНН)		1
Індивідуальні заняття		1
Разом:		1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження учня (без фізк.)		20
Варіативна складова (ліміт годин)		1
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		23

*Орієнтовний розподіл годин між освітніми галузями в межах інтегрованого навчального предмета "Я пізнаю світ": 1-4 класи: мовно-літературна – 1; математична – 1; природнича, технологічна, інформатична, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична – 4, мистецька - 1, фізкультурна - 1.

Директор

Геннадій СКІРДА

**Навчальний план 1-Б класу
з навчанням українською мовою
Черкаської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №24
Черкаської міської ради Черкаської області
на 2023 - 2024 навчальний рік**

Назва освітньої галузі	Назва навчального предмета / інтегрованого курсу	Кількість годин на тиждень
		1-Б
Мовно-літературна	Українська мова. Навчання грамоти	7
Мовно-літературна (Іншомовна освіта)	Іноземна мова (англійська)	2
Математична	Математика	4
Природнича, громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна освітні галузі	Я досліджую світ	3
Технологічна	Дизайн і технології	1
Інформатична	Інформатика	-
Мистецька	Мистецтво: музичне мистецтво	1
	Мистецтво: образотворче мистецтво	1
Фізкультурна	Фізична культура	3
Усього		19+3
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1
Індивідуальні заняття		1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження учня (без фізк.)		20
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		23

Директор

Геннадій СКІРДА

Розроблено на основі Типової освітньої програми початкової школи науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» (Лист Державної служби якості освіти України від 06.08.2020р. № 01/01-23/929, наказ Державної служби якості освіти України від 09 червня 2023 року № 01-10/130)

**Навчальний план 2-А класу
з навчанням українською мовою
Черкаської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №24
Черкаської міської ради Черкаської області,
що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України»
на 2023 - 2024 навчальний рік**

Назва освітньої галузі	Назва навчального предмета	Кількість годин на тиждень
		2-А
Мовно-літературна	Українська мова	6
Мовно-літературна (іншомовна освіта)	Іноземна мова (англійська)	3
Математична	Математика	4
Мовно-літературна Математична Природнича Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська та історична Технологічна Фізкультурна Мистецька	Я пізнаю світ	8+1
Інформатична	Інформатика	
Мистецька	Мистецтво: музичне мистецтво	0,5
	Мистецтво: образотворче мистецтво	0,5
Фізкультурна	Фізична культура	2
Усього		21+1+3
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять (варіативна складова входить у ГДНН)		
Індивідуальні заняття		
Разом:		0
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження учня (без фізк.)		22
Варіативна складова (ліміт годин)		1
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		25

*Орієнтовний розподіл годин між освітніми галузями в межах інтегрованого навчального предмета "Я пізнаю світ": 1-4 класи: мовно-літературна – 1; математична – 1; природнича, технологічна, інформатична, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична – 4, мистецька - 1, фізкультурна - 1.

Директор

Геннадій СКІРДА

Таблиця 4
Розроблено на основі Типової освітньої
програми, під керівництвом Шияна Р. Б.
(Наказ МОН України від 12.08.2022 № 743)
Таблиця 1

**Навчальний план для 2-Б класу
з інклюзивною формою навчання
з навчанням українською мовою
Черкаської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №24
Черкаської міської ради Черкаської області
на 2023 - 2024 навчальний рік**

Назва освітньої галузі	Назва навчального предмета / інтегрованого курсу	Кількість годин на тиждень	
		2-Б	Для учня третього рівня підтримки, якій має навчальні труднощі
Мовно-літературна	Українська мова	5	5
Мовно-літературна (іншомовна освіта)	Іноземна мова (англійська)	3	3
Математична	Математика	3	3
Мовно-літературна, Математична, Природнична, Технологічна, Соціальна і здоров'язбережувальна, Громадянська та історична	Я досліджую світ*	7	7
Інформатична	Інформатика (у курсі «Я досліджую світ»)	1	1
Мистецька	Мистецтво: музичне мистецтво	1	1
	Мистецтво: образотворче мистецтво	1	1
Фізкультурна	Фізична культура	3	3
Усього		21+3	21+3
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1
Індивідуальні заняття		1	1
Корекційно-розвиткові заняття:			4
Корекція розвитку (Розвиток психофізичних функцій)			2
Розвиток мовлення			2
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		22	22
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		25	25

*Орієнтовний розподіл годин між освітніми галузями в рамках цього інтегрованого предмета: мовно-літературна – 2; математична – 1; природнична, технологічна, інформатична, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична – разом 5.

Директор

Геннадій СКІРДА

**Навчальний план 3-А, 3-Б класів
з навчанням українською мовою
Черкаської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №24
Черкаської міської ради Черкаської області
на 2023 - 2024 навчальний рік**

Назва освітньої галузі	Назва навчального предмета / інтегрованого курсу	Кількість годин на тиждень	
		3-А	3-Б
Мовно-літературна	Українська мова	5	5
Мовно-літературна (іншомовна освіта)	Іноземна мова (англійська)	3	3
Математична	Математика	4	4
Мовно-літературна, Математична, Природнична, Технологічна, Соціальна і здоров'язбережувальна, Громадянська та історична	Я досліджую світ*	7	7
Інформатична	Інформатика	1	1
Мистецька	Мистецтво: музичне мистецтво	1	1
	Мистецтво: образотворче мистецтво	1	1
Фізкультурна	Фізична культура	3	3
Усього		22+3	22+3
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1
Індивідуальні заняття		1	1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		23	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		26	26

*Орієнтовний розподіл годин між освітніми галузями в рамках цього інтегрованого предмета: мовно-літературна – 2; математична – 1; природнична, технологічна, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична – разом 4.

Директор

Геннадій СКІРДА

Таблиця 6
Розроблено на основі Типової освітньої
програми початкової школи
науково-педагогічного проєкту «Інтелект України»
(Лист Державної служби якості освіти
України від 06.08.2020р. № 01/01-23/929, наказ
Державної служби якості освіти
України від 09 червня 2023 року № 01-10/130)
Таблиця 1

**Навчальний план 4-А класу
з навчанням українською мовою
Черкаської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №24
Черкаської міської ради Черкаської області,
що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України»
на 2023 - 2024 навчальний рік**

Назва освітньої галузі	Назва навчального предмета	Кількість годин на тиждень
		4-А
Мовно-літературна	Українська мова	6
Мовно-літературна (іншомовна освіта)	Іноземна мова (англійська)	3
Математична	Математика	4
Мовно-літературна Математична Природнича Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська та історична Технологічна Фізкультурна Мистецька	Я пізнаю світ	8+1
Інформатична	Інформатика	1
Мистецька	Мистецтво: музичне мистецтво	0,5
	Мистецтво: образотворче мистецтво	0,5
Фізкультурна	Фізична культура	2
Усього		22+1+3
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять (варіативна складова входить у ГДНН)		
Індивідуальні заняття		
Разом:		0
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження учня (без фізк.)		23
Варіативна складова (ліміт годин)		1
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		26

*Орієнтовний розподіл годин між освітніми галузями в межах інтегрованого навчального предмета "Я пізнаю світ": 1-4 класи: мовно-літературна – 1; математична – 1; природнича, технологічна, інформатична, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична – 4, мистецька - 1, фізкультурна - 1.

Директор

Геннадій СКІРДА

**Навчальний план 4-Б, 4-В класів
з навчанням українською мовою
Черкаської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №24
Черкаської міської ради Черкаської області
на 2023 - 2024 навчальний рік**

Назва освітньої галузі	Назва навчального предмета / інтегрованого курсу	Кількість годин на тиждень	
		4-Б	4-В
Мовно-літературна	Українська мова	5	5
Мовно-літературна (іншомовна освіта)	Іноземна мова (англійська)	3	3
Математична	Математика	4	4
Мовно-літературна, Математична, Природнична, Технологічна, Соціальна і здоров'язбережувальна, Громадянська та історична	Я досліджую світ*	7	7
Інформатична	Інформатика	1	1
Мистецька	Мистецтво: музичне мистецтво	1	1
	Мистецтво: образотворче мистецтво	1	1
Фізкультурна	Фізична культура	3	3
Усього		22+3	22+3
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1
Індивідуальні заняття		1	1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		23	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		26	26

*Орієнтовний розподіл годин між освітніми галузями в рамках цього інтегрованого предмета: мовно-літературна – 2; математична – 1; природнична, технологічна, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична – разом 4.

Директор

Геннадій СКІРДА

Таблиця 8
Розроблено на основі Освітньої програми науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» базової середньої освіти адаптивного циклу (5–6 класи) (накази ДСЯОУ № 01-10/82 від 30 серпня 2022 року - про I етап експертизи та № 01-10/86 від 31 серпня 2022 року - про II етап експертизи)
Додаток 3

**Навчальний план 5-А класу
з навчанням українською мовою
Черкаської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №24
Черкаської міської ради Черкаської області,
що працює за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України»
на 2023 - 2024 навчальний рік**

Освітні галузі	Назва навчальних предметів та галузевих інтегрованих курсів	Кількість годин на тиждень у класах
		5-А
Мовно-літературна	Українська мова	4
	Українська література	2
	Зарубіжна література	1,5
	Іноземна мова (англійська)	5
Математична	Математика	6
Природнича	Пізнаємо природу. Моя планета Земля	2
	Пізнаємо природу. Твої фізичні відкриття	1
	Географія	-
Соціальна і здоров'язбережувальна	Навчаємося разом	1
Громадянська та історична	Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти	1,5
Інформатична	Інформатика	1
Технологічна	Технології	1
Мистецька	Мистецтво: музичне мистецтво	0,5
	Мистецтво: образотворче мистецтво	0,5
Фізична культура	Фізична культура	3
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		27+3
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1
Курс за вибором “Еврика”		1
Гранично допустиме навчальне навантаження		28
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		28+3

Директор

Геннадій СКІРДА

**Навчальний план 5-Б, 5-В класів
з навчанням українською мовою
Черкаської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №24
Черкаської міської ради Черкаської області
на 2023 - 2024 навчальний рік**

Освітні галузі	Назва навчальних предметів та галузевих інтегрованих курсів	Кількість годин на тиждень у класах	
		5-Б	5-В
Мовно-літературна	Українська мова	4	4
	Українська література	2	2
	Зарубіжна література	1,5	1,5
	Іноземна мова (англійська)	3,5	3,5
Математична	Математика	5	5
Природнича	Інтегрований курс “Пізнаємо природу”	2	2
Соціальна і здоров’язбережувальна	Інтегрований курс “Здоров’я, безпека та добробут”	1	1
	Етика	0,5	0,5
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	1
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5
Технологічна	Технології	2	2
Мистецька	Мистецтво: музичне мистецтво	1	1
	Мистецтво: образотворче мистецтво	1	1
Фізична культура	Фізична культура	3	3
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		26+3	26+3
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2	2
Факультативи		1	1
Літературна мозаїка		1	
Казка як епічний жанр			1
Індивідуальні заняття		1	1
Математика		0,5	0,5
Українська мова		0,5	
Інформатика			0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	28
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		28+3	28+3

Директор

Геннадій СКІРДА

Таблиця 10
Розроблено на основі Освітньої програми
науково-педагогічного проєкту «Інтелект
України» базової середньої освіти адаптивного
циклу (5–6 класи) (накази ДСЯОУ № 01-10/82
від 30 серпня 2022 року - про I етап експертизи
та № 01-10/86 від 31 серпня 2022 року
- про II етап експертизи)
Додаток 3

**Навчальний план 6-А класу
з навчанням українською мовою
Черкаської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №24
Черкаської міської ради Черкаської області,
що працює за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України»
на 2023 - 2024 навчальний рік**

Освітні галузі	Назва навчальних предметів та галузевих інтегрованих курсів	Кількість годин на тиждень у класах
		6-А
Мовно-літературна	Українська мова	4
	Українська література	2
	Зарубіжна література	1,5
	Іноземна мова (англійська)	5
Математична	Математика	6
Природнича	Пізнаємо природу. Моя планета Земля	2
	Пізнаємо природу. Твої фізичні відкриття	1
	Географія	2
Соціальна і здоров'язберезувальна	Навчаємося разом	1
Громадянська та історична	Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти	2,5
Інформатична	Інформатика	1
Технологічна	Технології	1
Мистецька	Мистецтво: музичне мистецтво	0,5
	Мистецтво: образотворче мистецтво	0,5
Фізична культура	Фізична культура	3
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		30+3
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1
Курс за вибором “Еврика”		1
Гранично допустиме навчальне навантаження		31
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		31+3

Директор

Геннадій СКІРДА

**Навчальний план 6-Б класу
з навчанням українською мовою
Черкаської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №24
Черкаської міської ради Черкаської області
на 2023 - 2024 навчальний рік**

Освітні галузі	Назва навчальних предметів та галузевих інтегрованих курсів	Кількість годин на тиждень у класах
		6-Б
Мовно-літературна	Українська мова	4
	Українська література	2
	Зарубіжна література	1,5
	Іноземна мова (англійська)	3,5
Математична	Математика	5
Природнична	Інтегрований курс “Пізнаємо природу”	2
	Географія	2
Соціальна і здоров’язбережувальна	Інтегрований курс “Здоров’я, безпека та добробут”	1
	Етика	0,5
Громадянська та історична	Інтегрований курс “Історія України. Всесвітня історія”	2
Інформатична	Інформатика	1,5
Технологічна	Технології	2
Мистецька	Мистецтво: музичне мистецтво	1
	Мистецтво: образотворче мистецтво	1
Фізична культура	Фізична культура	3
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		29+3
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2
Факультативи		1
Фінансово-грамотний споживач		1
Індивідуальні заняття		1
Математика		0,5
Українська мова		0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження		31
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		31+3

Директор

Геннадій СКІРДА

Таблиця 12
Розроблено на основі Типової освітньої
програми закладів загальної середньої
освіти II ступеня (базова середня освіта)
(Наказ МОН України від 20.04.2018 № 405)
Таблиця 1

**Навчальний план 7-А, 7-Б класів
з навчанням українською мовою
Черкаської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №24
Черкаської міської ради Черкаської області
на 2023 - 2024 навчальний рік**

Освітні галузі	Назва навчальних предметів	Кількість годин на тиждень у класах	
		Мережа класів	
		7-А	7-Б
Мови і літератури	Українська мова	2,5	2,5
	Українська література	2	2
	Іноземна мова (англійська)	3	3
	Зарубіжна література	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1	1
	Всесвітня історія	1	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1
Математика	Алгебра	2	2
	Геометрія	2	2
Природознавство	Біологія	2	2
	Географія	2	2
	Фізика	2	2
	Хімія	1,5	1,5
Технології	Трудове навчання	1	1
	Інформатика	1	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1
	Фізична культура	3	3
Разом		28+3	28+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		2,5	2,5
Факультативи		1	2
Курс за вибором "Моя Черкащина"		1	1
Логіка			1
Індивідуальні заняття		1,5	0,5
Математика		0,5	
Українська мова		0,5	0,5
Інформатика		0,5	
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня		32	32
Всього (без урахування поділу класів на групи)		30,5+3	30,5+3

Директор

Геннадій СКИРДА

Таблиця 13
Розроблено на основі Типової освітньої
програми закладів загальної середньої
освіти II ступеня (базова середня освіта)
(Наказ МОН України від 20.04.2018 № 405)
Таблиця 1

**Навчальний план 8-А, 8-Б класів
з навчанням українською мовою
Черкаської загальноосвітньої школи I-III ступенів №24
Черкаської міської ради Черкаської області
на 2023 - 2024 навчальний рік**

Освітні галузі	Назва навчальних предметів	Кількість годин на тиждень у класах	
		Мережа класів	
		8-А	8-Б
Мови і літератури	Українська мова	2	2
	Українська література	2	2
	Іноземна мова (англійська)	3	3
	Зарубіжна література	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1
Мистецтво	Мистецтво	1	1
Математика	Алгебра	2	2
	Геометрія	2	2
Природознавство	Біологія	2	2
	Географія	2	2
	Фізика	2	2
	Хімія	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1
	Інформатика	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1
	Фізична культура	3	3
Разом		28,5+3	28,5+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		3	3
Факультативи		2	1
Логіка		1	
Уроки для стійкого розвитку		1	
Синтаксис простого та простого ускладненого речення			1
Індивідуальні заняття		1	2
Зарубіжна література			1
Історія України		0,5	
Англійська мова		0,5	
Інформатика			0,5
Хімія			0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня		33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		31,5+3	31,5+3

Директор

Геннадій СКІРДА

Таблиця 14
Розроблено на основі Типової освітньої
програми закладів загальної середньої
освіти II ступеня (базова середня освіта)
(Наказ МОН України від 20.04.2018 № 405)
Таблиця 1

**Навчальний план 9-А, 9-Б класів
з навчанням українською мовою
Черкаської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №24
Черкаської міської ради Черкаської області
на 2023 - 2024 навчальний рік**

Освітні галузі	Назва навчальних предметів	Кількість годин на тиждень у класах	
		Мережа класів	
		9-А	9-Б
Мови і літератури	Українська мова	2	2
	Українська література	2	2
	Іноземна мова (англійська)	3	3
	Зарубіжна література	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1
	Основи правознавства	1	1
Мистецтво	Мистецтво	1	1
Математика	Алгебра	2	2
	Геометрія	2	2
Природознавство	Біологія	2	2
	Географія	1,5	1,5
	Фізика	3	3
	Хімія	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1
	Інформатика	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1
	Фізична культура	3	3
Разом		30+3	30+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		3	3
Факультативи		2	2
Геологія			1
Людина та її здоров'я		1	
Українознавство			1
Фізика в русі		1	
Індивідуальні заняття		1	1
Математика			0,5
Українська мова			0,5
Англійська мова		0,5	
Хімія		0,5	
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня		33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		33+3	33+3

Директор

Геннадій СКІРДА

**Навчальний план 10-А класу
з навчанням українською мовою і вивченням профільного предмету (математика)
Черкаської загальноосвітньої школи I-III ступенів №24
Черкаської міської ради Черкаської області
на 2023 - 2024 навчальний рік**

Освітні галузі	Назва навчального предмета	Кількість годин на тиждень
		10-А
Базові предмети		27
Мови і літератури	Українська мова	2
	Українська література	2
	Іноземна мова (англійська)	2
	Зарубіжна література	1
Суспільствознавство	Історія України	1,5
	Всесвітня історія	1
	Громадянська освіта	2
Математика	Алгебра і початки аналізу	1,5
	Геометрія	1,5
Природознавство	Біологія і екологія	2
	Географія	1,5
	Фізика	3
	Хімія	1,5
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	3
	Захист України	1,5
Вибірково – обов'язкові предмети		3
Технології	Інформатика	1,5
	Технології	1,5
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття		8
Профільні предмети:		6
Алгебра і початки аналізу		4,5
Геометрія		1,5
Факультативи		1
Українознавство		1
Індивідуальні заняття		1
Математика		0,5
Українська мова		0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня		33
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)		38

Директор

Геннадій СКІРДА

Таблиця 16
Розроблено на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня (Наказ МОН України від 20.04.2018 № 408 (у редакції наказу МОН України від 28.11.2019 №1493 зі змінами, внесеними наказом МОН України від 31.03.2020 № 464))
Таблиці 2, 3

**Навчальний план 11-А класу
з навчанням українською мовою і вивченням профільного предмету (математика)
Черкаської загальноосвітньої школи I-III ступенів №24
Черкаської міської ради Черкаської області
на 2023 - 2024 навчальний рік**

Освітні галузі	Назва навчального предмета	Кількість годин на тиждень
		Мережа класів
		11-А
Базові предмети		26
Мови і літератури	Українська мова	2
	Українська література	2
	Іноземна мова (англійська)	2
	Зарубіжна література	1
Суспільствознавство	Історія України	1,5
	Всесвітня історія	1
Математика	Алгебра і початки аналізу	1,5
	Геометрія	1,5
Природознавство	Біологія і екологія	2
	Географія	1
	Фізика	3
	Астрономія	1
	Хімія	2
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	3
	Захист України	1,5
Вибірково – обов'язкові предмети		3
Технології	Інформатика	1,5
	Технології	1,5
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття		9
Профільні предмети:		6
Алгебра і початки аналізу		4,5
Геометрія		1,5
Факультативи		1
Стилістика сучасної української мови		1
Індивідуальні заняття		2
Англійська мова		0,5
Історія України		0,5
Математика		0,5
Біологія		0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня		33
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)		38

Директор

Геннадій СКІРДА

**Індивідуальний навчальний план
 здобувача освіти 3-А класу з навчанням українською мовою
 за індивідуальною формою здобуття повної загальної середньої освіти
 (педагогічний патронаж)
 Алексєнко Євгенія Ігоровича
 Черкаської загальноосвітньої школи І – ІІІ ступенів № 24
 Черкаської міської ради Черкаської області
 на 2023 – 2024 навчальний рік**

Назва освітньої галузі	Назва навчального предмета / інтегрованого курсу	Кількість годин на тиждень
Мовно-літературна	Українська мова	2
Мовно-літературна (іншомовна освіта)	Іноземна мова (англійська)	1,5
Математична	Математика	1,5
Мовно-літературна, Математична, Природнича, Технологічна, Соціальна і здоров'язбережувальна, Громадянська та історична	Я досліджую світ*	2,5
Інформатична	Інформатика	0,5
Мистецька	Мистецтво: музичне мистецтво	0,5
	Мистецтво: образотворче мистецтво	0,5
Фізкультурна	Фізична культура	1
Усього		10

*Орієнтовний розподіл годин між освітніми галузями в рамках цього інтегрованого предмета: мовно-літературна – 2; математична – 1; природнича, технологічна, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична – разом 4.

Директор

Геннадій СКІРДА

**Кадрове забезпечення на 2023/2024 навчальний рік,
перший рівень повної загальної середньої освіти**

№ п/п	Назва предмета, клас	ПІБ вчителя	Кваліфікаційна категорія, педагогічне звання
1	Учитель початкових класів, 1-А	Шатік Наталія Іванівна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії», педагогічне звання «учитель-методист»
2	Учитель початкових класів, 1-Б	Капля Вікторія Дмитрівна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії», педагогічне звання «старший учитель»
3	Учитель початкових класів, 2-А	Петренко Наталія Іванівна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії», педагогічне звання «учитель-методист»
4	Учитель початкових класів, 2-Б	Компанієць Софія Миколаївна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст»
5	Учитель початкових класів, 3-А	Троцюк Людмила Петрівна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії», педагогічне звання «старший учитель»
6	Учитель початкових класів, 3-Б	Стоян Наталія Леонідівна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії», педагогічне звання «учитель-методист»
7	Учитель початкових класів, 4-А	Лазоренко Світлана Олександрівна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії», педагогічне звання «учитель-методист»
8	Учитель початкових класів, 4-Б	Камша Ольга Михайлівна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії», педагогічне звання «старший учитель»
9	Учитель початкових класів, 4-В	Рогова Ольга Сергіївна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст»
10	Учитель англійської мови	Платоненко Дар'я Євгеніївна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст»
11	Учитель англійської мови	Карюк Валентина Олександрівна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії»

12	Учитель англійської мови	Хоменко Павлівна	Світлана	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст першої категорії»
13	Учитель англійської мови	Шепета Марківна	Катерина	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст»
14	Учитель англійської мови	Котляренко Вікторівна	Олена	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст»
15	Учитель англійської мови	Шакірова Юріївна	Сніжана	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст»
16	Учитель інформатики	Веретільник Іванівна	Наталія	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст першої категорії»
17	Учитель інформатики	Череватенко Олександрівна	Аліса	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст»
18	Учитель музичного мистецтва	Маріненко Юріївна	Оксана	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії», педагогічне звання «старший учитель»
19	Учитель фізичної культури	Колесник Флорівна	Оксана	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії»
20	Керівник гуртка	Мельник Олександрович	Андрій	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст»
21	Вихователь групи продовженого дня	Майборода Анатоліївна	Наталія	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії»
22	Асистент учителя	Миронюк Іванівна	Наталія	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст другої категорії»

**Кадрове забезпечення на 2023/2024 навчальний рік,
другий рівень повної загальної середньої освіти**

№ п/п	Назва предмета	ПІБ вчителя	Кваліфікаційна категорія, педагогічне звання
1	Учитель української мови і літератури	Гацанюк Алла Миколаївна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії», педагогічне звання учитель-методист»
2	Учитель української мови і літератури	Борисова Лариса Володимирівна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії», педагогічне звання «старший учитель»
3	Учитель української мови і літератури	Хижняк Тамара Василівна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії», педагогічне звання учитель-методист»
4	Учитель української мови і літератури	Пишна Оксана Олександрівна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст першої категорії»
5	Учитель математики	Ворона Тетяна Володимирівна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії», педагогічне звання «старший учитель»
6	Учитель математики	Скирда Антоніна Петрівна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії», педагогічне звання «старший учитель»
7	Учитель математики	Головня Юлія Анатоліївна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст першої категорії»
8	Учитель математики	Скирда Геннадій Федорович	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії», педагогічне звання «учитель-методист»
9	Учитель фізики	Куріна Юлія Степанівна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії»
10	Учитель хімії (Природознавство. Твої фізичні відкриття, Пізнаємо природу)	Кулинич Любов Іванівна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії», педагогічне звання «учитель-методист»
11	Учитель англійської мови	Кузнєцова Анна Володимирівна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст першої категорії»
12	Учитель англійської мови	Карюк Валентина Олександрівна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії»
13	Учитель англійської мови	Хоменко Світлана Павлівна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст першої

			категорії»
14	Учитель англійської мови	Шепета Катерина Марківна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст»
15	Учитель англійської мови	Платоненко Дар'я Євгеніївна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст»
16	Учитель англійської мови	Котляренко Олена Вікторівна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст»
17	Учитель англійської мови	Шакірова Сніжана Юріївна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст»
18	Учитель інформатики	Веретільник Наталія Іванівна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст першої категорії»
19	Учитель інформатики	Череватенко Аліса Олександрівна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст»
20	Учитель музичного мистецтва (Музичне мистецтво, Мистецтво)	Маріненко Оксана Юріївна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії», педагогічне звання «старший учитель»
21	Учитель образотворчого мистецтва (Образотворче мистецтво, Мистецтво, Етика)	Вдовченко Тетяна Вікторівна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії», педагогічне звання «учитель-методист»
22	Учитель фізичної культури	Нечаєв Максим Едуардович	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст першої категорії»
23	Учитель фізичної культури	Колесник Оксана Флорівна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії»
24	Учитель трудового навчання (Технології, Основи здоров'я, Навчаємося разом, Здоров'я, безпека та добробут)	Якубенко Ірина Миколаївна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії», педагогічне звання «учитель-методист»
25	Учитель географії	Харченко Анатолій Миколайович	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії»
26	Учитель біології (Природознавство. Моя планета Земля)	Дорошенко Антоніна Вадимівна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст першої категорії»
27	Учитель зарубіжної літератури	Ганницька Оксана Петрівна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії», педагогічне звання «учитель-методист»
28	Учитель зарубіжної літератури (Основи здоров'я)	Опанасенко Валентина Іванівна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії», педагогічне звання

			«учитель-методист»
29	Учитель історії (Історія України, Всесвітня історія, Громадянська освіта, Основи правознавства, Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти)	Пасічна Тетяна Іванівна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії», педагогічне звання «старший учитель»
30	Учитель історії (Історія України, Всесвітня історія, Вступ до історії України та громадянської освіти)	Сухенко Ольга Володимирівна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії», педагогічне звання «старший учитель»
31	Учитель трудового навчання (Технології)	Ложка Віталій Борисович	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії», педагогічне звання «учитель-методист»
32	Учитель трудового навчання (Технології)	Артьомов Анатолій Іванович	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії», педагогічне звання «старший учитель»

**Кадрове забезпечення на 2023/2024 навчальний рік,
третій рівень повної загальної середньої освіти**

№ п/п	Назва предмета	ПІБ вчителя	Кваліфікаційна категорія, педагогічне звання
1	Учитель української мови і літератури	Гацанюк Алла Миколаївна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії», педагогічне звання учитель-методист»
2	Учитель математики	Скирда Антоніна Петрівна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії», педагогічне звання «старший учитель»
3	Учитель фізики (Фізика, Астрономія)	Куріна Юлія Степанівна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії»
4	Учитель хімії	Кулинич Любов Іванівна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії», педагогічне звання «учитель-методист»
5	Учитель географії	Харченко Анатолій Миколайович	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії»
6	Учитель біології (Біологія, Біологія і екологія)	Дорошенко Антоніна Вадимівна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст першої категорії»
7	Учитель англійської мови	Кузнєцова Анна Володимирівна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст першої категорії»
8	Учитель англійської мови	Котляренко Олена Вікторівна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст»
9	Учитель зарубіжної літератури	Ганницька Оксана Петрівна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії», педагогічне звання «учитель-методист»
10	Учитель інформатики	Веретільник Наталія Іванівна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст першої категорії»
11	Учитель інформатики	Череватенко Аліса Олександрівна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст»
12	Учитель фізичної культури	Нечаєв Максим Едуардович	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст першої категорії»
13	Учитель фізичної культури	Колесник Оксана Флорівна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії»
14	Учитель історії (Історія України, Всесвітня історія, Громадянська освіта)	Пасічна Тетяна Іванівна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії», педагогічне звання «старший учитель»
15	Учитель трудового навчання (Технології)	Якубенко Ірина Миколаївна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії», педагогічне звання «учитель-

			методист»
16	Учитель Захисту України (Основи медичних знань)	Корнюкова Світлана Іллівна	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії», педагогічне звання «учитель- методист»
17	Учитель трудового навчання (Захист України)	Ложка Віталій Борисович	Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії», педагогічне звання «учитель- методист»

Перспективний план атестації педагогічних працівників

№ п/п	ІІІ	Рік останньої атестації	Запланована атестація				
			2024	2025	2026	2027	2028
1.	Скирда Геннадій Федорович	2021 (директор)			+		
		2022 (вч. матем.)				+	
2.	Дмитренко Світлана Олексіївна	2021 (ЗДНВР)			+		
		2021 (пр. психолог)			+		
3.	Вдовченко Тетяна Вікторівна	2021 (ЗДНВР)			+		
		2022 (вч. обр. м.)				+	
4.	Борисова Лариса Володимирівна	2022				+	
5.	Веретільник Наталія Іванівна	2022				+	
6.	Ворона Тетяна Володимирівна	2019	+				
7.	Ганницька Оксана Петрівна	2022				+	
8.	Гацанюк Алла Миколаївна	2022				+	
9.	Головня Юлія Анатоліївна	2022				+	
10.	Дорошенко Антоніна Вадимівна	2023					+
11.	Камша Ольга Михайлівна	2022				+	
12.	Капля Вікторія Дмитрівна	2022				+	
13.	Карюк Валентина Олександрівна	2019	+				
14.	Колесник Оксана Флорівна	2019 (вч.)	+				
		Не атест. (кер. гуртка)	+				
15.	Колесник Юлія Миколаївна	Не атест. (соц. пед.)				+	
		Не атест. (пр. псих.)				+	
16.	Компанієць Софія Миколаївна	Не атест.	+				
17.	Котляренко Олена Вікторівна	Не атест. (з 01.09.2023, пед. інтерн. (2023-2024))		+			
18.	Кузнецова Анна Володимирівна	2020		+			
19.	Кулинич Любов Іванівна	2019	+				
20.	Куріна Юлія Степанівна	2021			+		

21.	Лазоренко Світлана Олександрівна	2021			+		
22.	Майборода Наталія Анатоліївна	Не атест.		+			
23.	Маріненко Оксана Юріївна	2019 (вч. муз.)	+				
		Не атест. (пед.- орг.)					+
		Не атест. (кер. гуртка з 2014р.)	+				
24.	Мельник Андрій Олександрович	Не атест. (кер. гуртка з 2021р. у школі, в №31 з 2011 - без АЛ)	+				
25.	Миронюк Наталія Іванівна	Не атест.		+			
26.	Нечаєв Максим Едуардович	2022				+	
		Не атест. (кер. гуртка з 2019р.)	+				
27.	Опанасенко Валентина Іванівна	2023					+
28.	Пасічна Тетяна Іванівна	2021			+		
29.	Петренко Наталія Іванівна	2019	+				
30.	Пишна Оксана Олександрівна	2023					+
31.	Рогова Ольга Сергіївна	Не атест.	+				
32.	Скирда Антоніна Петрівна	2023					+
33.	Стоян Наталія Леонідівна	2020		+			
34.	Сухенко Ольга Володимирівна	2021(пед.-орг.)			+		
		2021 (вч. іст.)			+		
		Не проход. (кер. гуртка з 2022р.)				+	
35.	Троцюк Людмила Петрівна	2022				+	
36.	Харченко Анатолій Миколайович	Не атест.					+
37.	Хижняк Тамара Василівна	2023					+
38.	Хоменко Світлана Павлівна	2023					+
39.	Череватенко Аліса Олександрівна	Не атест.	+				

40.	Шакірова Сніжана Юріївна	Не атест. (з 01.09.2023, пед. інтерн. (2023- 2024))		+			
41.	Шатік Наталія Іванівна	2020		+			
42.	Шепета Катерина Марківна	Не атест.		+			
43.	Якубенко Ірина Миколаївна	2020		+			
44.	Корнюкова Світлана Іллівна (внут. сумісн.)	2020		+			
45.	Ложка Віталій Борисович (сумісн.)	2023					+
46.	Платоненко Дар'я Євгенівна (сумісн.)	Не атест.				+	
47.	Артюмов Анатолій Іванович (сумісн.)	2020		+			
48.	Новицький Сергій Олексійович (сумісн.)	2021			+		
49.	Костенко Валентина Петрівна (завід. бібл.)	2021			+		

Перспективний план курсової перепідготовки

№ п/п	ІІІ	Рік останньої курсової перепідготовки	Заплановані курси				
			2024	2025	2026	2027	2028
1.	Скирда Геннадій Федорович	2019 (директор)	+				
		2019 (вч. матем.)		+			
2.	Дмитренко Світлана Олексіївна	2022 (ЗДНВР)				+	
		2021 (пр. психолог)		+			
3.	Вдовченко Тетяна Вікторівна	2021 (ЗДНВР)		+			
		2021 (вч. обр. м.)			+		
4.	Борисова Лариса Володимирівна	2021			+		
5.	Веретільник Наталія Іванівна	2023 (інф.)					+
		2019 (інф. в поч. шк.)	+				
6.	Ворона Тетяна Володимирівна	2021			+		
7.	Ганницька Оксана Петрівна	2021			+		
8.	Гацанюк Алла Миколаївна	2022			+		
9.	Головня Юлія Анатоліївна	2020		+			
10.	Дорошенко Антоніна Вадимівна	2023				+	
11.	Камша Ольга Михайлівна	2021			+		
12.	Капля Вікторія Дмитрівна	2021			+		
13.	Карюк Валентина Олександрівна	2023					+
14.	Колесник Оксана Флорівна	2023 (вч.)					+
		2018 (кер. гуртка)	+				
15.	Колесник Юлія Миколаївна	2023 (соц. пед.)					+
		Не проход. (пр. псих.)			+		
16.	Компанієць Софія Миколаївна	Не проход. (уч. поч. кл.)	+				
		2021 (інф.)			+		
17.	Котляренко Олена Вікторівна	Не проход.					+
18.	Кузнєцова Анна Володимирівна	2019	+				
19.	Кулинич Любов Іванівна	2022				+	
20.	Куріна Юлія Степанівна	2019	+				

21.	Лазоренко Світлана Олександрівна	2023 (уч. поч. кл.)					+
		2021 (інф.)			+		
22.	Майборода Наталія Анатоліївна	Не проход. (вих. ГПД)	+				
23.	Маріненко Оксана Юріївна	2020 (вч. муз.)		+			
		2023 (пед.- орг.)					+
		2020 (кер. гуртка)		+			
24.	Мельник Андрій Олександрович	2023					+
25.	Миронюк Наталія Іванівна	Не проход. (ас. вч.)	+				
26.	Нечаєв Максим Едуардович	2020		+			
		Не проход. (кер. гуртка з 2019)	+				
27.	Опанасенко Валентина Іванівна	2021 (зар. літ.)			+		
		2021 (осн. зд.)			+		
28.	Пасічна Тетяна Іванівна	2023					+
29.	Петренко Наталія Іванівна	2019	+				
30.	Пишна Оксана Олександрівна	2022				+	
31.	Рогова Ольга Сергіївна	2020 (уч. поч. кл.)		+			
		2021 (інф.)			+		
32.	Скирда Антоніна Петрівна	2022				+	
33.	Стоян Наталія Леонідівна	2022				+	
34.	Сухенко Ольга Володимирівна	2021(пед.-орг.)		+			
		2021 (вч. іст.)		+			
		Не проход. (кер. гуртка з 2022р.)			+		
35.	Троцюк Людмила Петрівна	2021 (уч. поч. кл.)			+		
		2023 (інф.)					+
36.	Харченко Анатолій Миколайович	2023 (геогр.)					+
37.	Хижняк Тамара Василівна	2021			+		
38.	Хоменко Світлана Павлівна	2022				+	
39.	Череватенко Аліса Олександрівна	Не проход. (інф.)	+				
		2020 (інф. в поч. шк.)		+			
40.	Шакірова Сніжана Юріївна	Не проход.					+

41.	Шатік Наталія Іванівна	2019	+				
42.	Шепета Катерина Марківна	Не проход.	+				
43.	Якубенко Ірина Миколаївна	2020 (тр. нав.)	+				
		2023 (осн. зд.)					+
44.	Корнюкова Світлана Іллівна (внут. сумісн.)	2020 (ЗУ)	+				
45.	Ложка Віталій Борисович (сумісн.)	2023 (тр. нав.)					+
		2022 (ЗУ)				+	
46.	Платоненко Дар'я Євгенівна (сумісн.)	Не проход.				+	
47.	Артюмов Анатолій Іванович (сумісн.)	2023					+
48.	Новицький Сергій Олексійович (сумісн.)	2020		+			
49.	Костенко Валентина Петрівна (завід. бібл.)	2022				+	

Річний план підвищення кваліфікації педагогічних працівників на 2023 рік

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові (у разі наявності) педагогічного працівника	Тема (напрямок, найменування)	Суб'єкт підвищення кваліфікації	Обсяг (тривалість)	Вид	Форма (форми)	Строки	Вартість та джерело фінансування
1	Борисова Лариса Володимирівна	Використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку. Цифрова компетентність. Курс «Цифрові інструменти Google для освіти»	ТОВ "Академія цифрового розвитку" (Код ЄДРПОУ: 43109490) Код КВЕД: 85.59 "Інші види освіти, н. в. і. у." (основний)	45 годин / 1,5 кредиту ЄКТС	Навчання за програмою підвищення кваліфікації	Інституційна (дистанційна)	Лютий 2023р.	Безоплатно
		Розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій); формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України «Про освіту»; психолого-фізіологічні особливості здобувачів освіти певного віку, основи андрагогіки; створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами (до таких дітей, зокрема, можуть бути віднесені діти з інвалідністю, обдаровані діти, діти з національних меншин, діти, які не встигають опанувати навчальну програму з різних причин тощо); використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку; мовленнєва, цифрова, комунікаційна, інклюзивна, емоційно-етична компетентність	Підвищення кваліфікації на онлайн – платформах, що мають КВЕД 85.95	За накопичувальною системою	Навчання за програмою підвищення кваліфікації; семінар, практикум, тренінг, вебінар, майстер-клас тощо	Інституційна (дистанційна)	Згідно графіка	Безоплатно / платно

		тощо						
2	Вдовченко Тетяна Вікторівна	Розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій); формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України «Про освіту»; психолого-фізіологічні особливості здобувачів освіти певного віку, основи андрагогіки; створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами (до таких дітей, зокрема, можуть бути віднесені діти з інвалідністю, обдаровані діти, діти з національних меншин, діти, які не встигають опанувати навчальну програму з різних причин тощо); використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку; мовленнєва, цифрова, комунікаційна, інклюзивна, емоційно-етична компетентність; розвиток управлінської компетентності тощо	Підвищення кваліфікації на онлайн – платформах, що мають КВЕД 85.95	За накопичувальною системою	Навчання за програмою підвищення кваліфікації; семінар, практикум, тренінг, вебінар, майстер-клас тощо	Інституційна (дистанційна)	Згідно графіка	Безоплатно / платно
3	Веретільник Наталія Іванівна	Розвиток професійних компетентностей. Комплексні курси підвищення кваліфікації учителів інформатики закладів освіти	Комунальний навчальний заклад "Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників» Черкаської обласної ради	90 годин / 3 кредиту ЄКТС	Навчання за програмою підвищення кваліфікації	Інституційна (дистанційна)	Згідно графіка	Безоплатно (на умовах регіонального замовлення)
		Розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій); формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України «Про освіту»;	Підвищення кваліфікації на онлайн – платформах, що мають КВЕД 85.95	За накопичувальною системою	Навчання за програмою підвищення кваліфікації; семінар, практикум, тренінг, вебінар, майстер-клас тощо	Інституційна (дистанційна)	Згідно графіка	Безоплатно / платно

		психолого-фізіологічні особливості здобувачів освіти певного віку, основи андрагогіки; створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами (до таких дітей, зокрема, можуть бути віднесені діти з інвалідністю, обдаровані діти, діти з національних меншин, діти, які не встигають опанувати навчальну програму з різних причин тощо); використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку; мовленнєва, цифрова, комунікаційна, інклюзивна, емоційно-етична компетентність тощо						
4	Ворона Тетяна Володимирівна	Розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій); формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України «Про освіту»; психолого-фізіологічні особливості здобувачів освіти певного віку, основи андрагогіки; створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами (до таких дітей, зокрема, можуть бути віднесені діти з інвалідністю, обдаровані діти, діти з національних меншин, діти, які не встигають опанувати навчальну програму з різних причин тощо); використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в	Підвищення кваліфікації на онлайн – платформах, що мають КВЕД 85.95	За накопичувальною системою	Навчання за програмою підвищення кваліфікації; семінар, практикум, тренінг, вебінар, майстер-клас тощо	Інституційна (дистанційна)	Згідно графіка	Безоплатно / платно

		освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку; мовленнєва, цифрова, комунікаційна, інклюзивна, емоційно-етична компетентність тощо						
		Розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій). Курс "STEM - школа"	ДНУ ІМЗО, ДЗВО "Університет менеджменту освіти", ТОВ "Видавничий дім "Освіта"	30 годин / 1 кредит ЄКТС	Навчання за програмою підвищення кваліфікації	Інституційна (дистанційна)	Лютий - березень 2023р.	Безоплатно
5	Ганницька Оксана Петрівна	Використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку. Цифрова компетентність. Курс «Цифрові інструменти Google для освіти»	ТОВ "Академія цифрового розвитку" (Код ЄДРПОУ: 43109490) Код КВЕД: 85.59 Інші види освіти, н. в. і. у. (основний)	30 годин / 1 кредит ЄКТС	Навчання за програмою підвищення кваліфікації	Інституційна (дистанційна)	Лютий 2023р.	Безоплатно
		Розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій) учителів зарубіжної літератури. Пролонговані курси підвищення кваліфікації за накопичувальною системою	Комунальний навчальний заклад "Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників» Черкаської обласної ради	16 годин / 0,5 кредиту ЄКТС	Пролонговані курси підвищення кваліфікації за накопичувальною системою	Інституційна (очно-дистанційна)	Березень-листопад 2023р.	Безоплатно
		Розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій); формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України «Про освіту»; психолого-фізіологічні особливості здобувачів освіти певного віку, основи андрагогіки; створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами (до таких дітей, зокрема, можуть бути віднесені діти з інвалідністю, обдаровані діти, діти з національних меншин, діти, які не встигають опанувати	Підвищення кваліфікації на онлайн – платформах, що мають КВЕД 85.95	За накопичувальною системою	Навчання за програмою підвищення кваліфікації; семінар, практикум, тренінг, вебінар, майстер-клас тощо	Інституційна (дистанційна)	Згідно графіка	Безоплатно / платно

		навчальну програму з різних причин тощо); використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку; мовлення, цифрова, комунікаційна, інклюзивна, емоційно-етична компетентність тощо						
6	Гацанюк Алла Миколаївна	Використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку. Цифрова компетентність. Курс «Цифрові інструменти Google для освіти»	ТОВ "Академія цифрового розвитку" (Код ЄДРПОУ: 43109490) Код КВЕД: 85.59 Інші види освіти, н. в. і. у. (основний)	45 годин / 1,5 кредиту ЄКТС	Навчання за програмою підвищення кваліфікації	Інституційна (дистанційна)	Лютий 2023р.	Безоплатно
		Розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій); формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України «Про освіту»; психолого-фізіологічні особливості здобувачів освіти певного віку, основи андрагогіки; створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами (до таких дітей, зокрема, можуть бути віднесені діти з інвалідністю, обдаровані діти, діти з національних меншин, діти, які не встигають опанувати навчальну програму з різних причин тощо); використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку; мовлення, цифрова, комунікаційна, інклюзивна, емоційно-	Підвищення кваліфікації на онлайн – платформах, що мають КВЕД 85.95	За накопичувальною системою	Навчання за програмою підвищення кваліфікації; семінар, практикум, тренінг, вебінар, майстер-клас тощо	Інституційна (дистанційна)	Згідно графіка	Безоплатно / платно

		етична компетентність тощо						
7	Головня Юлія Анатоліївна	Використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку. Цифрова компетентність. Курс «Цифрові інструменти Google для освіти»	ТОВ "Академія цифрового розвитку" (Код ЄДРПОУ: 43109490) Код КВЕД: 85.59 Інші види освіти, н. в. і. у. (основний)	45 годин / 1,5 кредиту ЄКТС	Навчання за програмою підвищення кваліфікації	Інституційна (дистанційна)	Лютий 2023р.	Безоплатно
		Розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій); формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України «Про освіту»; психолого-фізіологічні особливості здобувачів освіти певного віку, основи андрагогіки; створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами (до таких дітей, зокрема, можуть бути віднесені діти з інвалідністю, обдаровані діти, діти з національних меншин, діти, які не встигають опанувати навчальну програму з різних причин тощо); використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку; мовленнєва, цифрова, комунікаційна, інклюзивна, емоційно-етична компетентність тощо	Підвищення кваліфікації на онлайн – платформах, що мають КВЕД 85.95	За накопичувальною системою	Навчання за програмою підвищення кваліфікації; семінар, практикум, тренінг, вебінар, майстер-клас тощо	Інституційна (дистанційна)	Згідно графіка	Безоплатно / платно
8	Дмитренко Світлана Олексіївна	Використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку. Цифрова компетентність. Курс «Цифрові інструменти Google для	ТОВ "Академія цифрового розвитку" (Код ЄДРПОУ: 43109490) Код КВЕД: 85.59 Інші види освіти, н. в. і. у. (основний)	45 годин / 1,5 кредиту ЄКТС	Навчання за програмою підвищення кваліфікації	Інституційна (дистанційна)	Лютий 2023р.	Безоплатно

		освіти»						
		Розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій); формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України «Про освіту»; психолого-фізіологічні особливості здобувачів освіти певного віку, основи андрагогіки; створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами (до таких дітей, зокрема, можуть бути віднесені діти з інвалідністю, обдаровані діти, діти з національних меншин, діти, які не встигають опанувати навчальну програму з різних причин тощо); використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку; мовленнєва, цифрова, комунікаційна, інклюзивна, емоційно-етична компетентність; розвиток управлінської компетентності тощо	Підвищення кваліфікації на онлайн – платформах, що мають КВЕД 85.95	За накопичувальною системою	Навчання за програмою підвищення кваліфікації; семінар, практикум, тренінг, вебінар, майстер-клас тощо	Інституційна (дистанційна)	Згідно графіка	Безоплатно / платно
9	Дорошенко Антоніна Вадимівна	Розвиток професійних компетентностей. Комплексні курси підвищення кваліфікації учителів біології і екології закладів освіти	Комунальний навчальний заклад "Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників» Черкаської обласної ради	90 годин / 3 кредиту ЄКТС	Навчання за програмою підвищення кваліфікації	Інституційна (дистанційна)	Лютий - березень 2023р.	Безоплатно (на умовах регіонального замовлення)
		Розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій) учителів біології. Пролонговані курси підвищення кваліфікації за накопичувальною системою	Комунальний навчальний заклад "Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників» Черкаської	16 годин / 0,5 кредиту ЄКТС	Пролонговані курси підвищення кваліфікації за накопичувальною системою	Інституційна (очно-дистанційна)	Березень-листопад 2023р.	Безоплатно

		Розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій); формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України «Про освіту»; психолого-фізіологічні особливості здобувачів освіти певного віку, основи андрагогіки; створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами (до таких дітей, зокрема, можуть бути віднесені діти з інвалідністю, обдаровані діти, діти з національних меншин, діти, які не встигають опанувати навчальну програму з різних причин тощо); використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку; мовленнєва, цифрова, комунікаційна, інклюзивна, емоційно-етична компетентність тощо	обласної ради Підвищення кваліфікації на онлайн – платформах, що мають КВЕД 85.95	За накопичувальною системою	Навчання за програмою підвищення кваліфікації; семінар, практикум, тренінг, вебінар, майстер-клас тощо	Інституційна (дистанційна)	Згідно графіка	Безоплатно / платно
10	Камша Ольга Михайлівна	Розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій); формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України «Про освіту»; психолого-фізіологічні особливості здобувачів освіти певного віку, основи андрагогіки; створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами (до таких	Підвищення кваліфікації на онлайн – платформах, що мають КВЕД 85.95	За накопичувальною системою	Навчання за програмою підвищення кваліфікації; семінар, практикум, тренінг, вебінар, майстер-клас тощо	Інституційна (дистанційна)	Згідно графіка	Безоплатно / платно

		дітей, зокрема, можуть бути віднесені діти з інвалідністю, обдаровані діти, діти з національних меншин, діти, які не встигають опанувати навчальну програму з різних причин тощо); використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку; мовлення, цифрова, комунікаційна, інклюзивна, емоційно-етична компетентність; розвиток управлінської компетентності тощо						
11	Капля Вікторія Дмитрівна	Розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій) учителів початкових класів. Пролонговані курси підвищення кваліфікації за накопичувальною системою	Комунальний навчальний заклад "Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників» Черкаської обласної ради	16 годин / 0,5 кредиту ЄКТС	Пролонговані курси підвищення кваліфікації за накопичувальною системою	Інституційна (очно-дистанційна)	Березень-листопад 2023р.	Безоплатно
		Розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій); формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України «Про освіту»; психолого-фізіологічні особливості здобувачів освіти певного віку, основи андрагогіки; створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами (до таких дітей, зокрема, можуть бути віднесені діти з інвалідністю, обдаровані діти, діти з національних меншин, діти, які не встигають опанувати навчальну програму з різних причин тощо); використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в	Підвищення кваліфікації на онлайн – платформах, що мають КВЕД 85.95	За накопичувальною системою	Навчання за програмою підвищення кваліфікації; семінар, практикум, тренінг, вебінар, майстер-клас тощо	Інституційна (дистанційна)	Згідно графіка	Безоплатно / платно

		освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку; мовленнєва, цифрова, комунікаційна, інклюзивна, емоційно-етична компетентність тощо						
12	Карюк Валентина Олександрівна	Розвиток професійних компетентностей. Комплексні курси підвищення кваліфікації учителів англійської мови закладів освіти	Комунальний навчальний заклад "Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників» Черкаської обласної ради	90 годин / 3 кредиту ЄКТС	Навчання за програмою підвищення кваліфікації	Інституційна (дистанційна)	Згідно графіка	Безоплатно (на умовах регіонального замовлення)
		Розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій); формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України «Про освіту»; психолого-фізіологічні особливості здобувачів освіти певного віку, основи андрагогіки; створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами (до таких дітей, зокрема, можуть бути віднесені діти з інвалідністю, обдаровані діти, діти з національних меншин, діти, які не встигають опанувати навчальну програму з різних причин тощо); використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку; мовленнєва, цифрова, комунікаційна, інклюзивна, емоційно-етична компетентність тощо	Підвищення кваліфікації на онлайн – платформах, що мають КВЕД 85.95 Платформа Cambridge Assessment English, Британська Рада та Міністерство освіти і науки України	За накопичувальною системою	Навчання за програмою підвищення кваліфікації; семінар, практикум, тренінг, вебінар, майстер-клас тощо	Інституційна (дистанційна)	Згідно графіка	Безоплатно / платно
		Використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в	ТОВ "Академія цифрового	30 годин / 1 кредит ЄКТС	Навчання за програмою підвищення кваліфікації	Інституційна (дистанційна)	Лютий 2023р.	Безоплатно

		освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку. Цифрова компетентність. Курс «Цифрові інструменти Google для освіти»	розвитку" (Код ЄДРПОУ: 43109490) Код КВЕД: 85.59 Інші види освіти, н. в. і. у. (основний)					
13	Колесник Оксана Флорівна	Розвиток професійних компетентностей. Комплексні курси підвищення кваліфікації учителів фізичної культури закладів освіти	Комунальний навчальний заклад "Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників» Черкаської обласної ради	90 годин / 3 кредиту ЄКТС	Навчання за програмою підвищення кваліфікації	Інституційна (дистанційна)	Згідно графіка	Безоплатно (на умовах регіонального замовлення)
14	Колесник Юлія Миколаївна	Розвиток професійних компетентностей. Комплексні курси підвищення кваліфікації соціальних педагогів закладів освіти	Комунальний навчальний заклад "Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників» Черкаської обласної ради	90 годин / 3 кредиту ЄКТС	Навчання за програмою підвищення кваліфікації	Інституційна (дистанційна)	Січень-лютий 2023р.	Безоплатно (на умовах регіонального замовлення)

15	Корнюкова Світлана Іллівна	Розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій); формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України «Про освіту»; психолого-фізіологічні особливості здобувачів освіти певного віку, основи андрагогіки; створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами (до таких дітей, зокрема, можуть бути віднесені діти з інвалідністю, обдаровані діти, діти з національних меншин, діти, які не встигають опанувати навчальну програму з різних причин тощо); використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку; мовленнєва, цифрова, комунікаційна, інклюзивна, емоційно-етична компетентність; розвиток управлінської компетентності тощо	Підвищення кваліфікації на онлайн – платформах, що мають КВЕД 85.95	За накопичувальною системою	Навчання за програмою підвищення кваліфікації; семінар, практикум, тренінг, вебінар, майстер-клас тощо	Інституційна (дистанційна)	Згідно графіка	Безоплатно / платно
16	Компанієць Софія Миколаївна	Використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку. Цифрова компетентність. Курс «Цифрові інструменти Google для освіти»	ТОВ "Академія цифрового розвитку" (Код ЄДРПОУ: 43109490) Код КВЕД: 85.59 Інші види освіти, н. в. і. у. (основний)	45 годин / 1,5 кредити ЄКТС	Навчання за програмою підвищення кваліфікації	Інституційна (дистанційна)	Лютий 2023р.	Безоплатно
		Розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій); формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України «Про освіту»; психолого-фізіологічні	Підвищення кваліфікації на онлайн – платформах, що мають КВЕД 85.95	За накопичувальною системою	Навчання за програмою підвищення кваліфікації; семінар, практикум, тренінг, вебінар, майстер-клас тощо	Інституційна (дистанційна)	Згідно графіка	Безоплатно / платно

		особливості здобувачів освіти певного віку, основи андрагогіки; створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами (до таких дітей, зокрема, можуть бути віднесені діти з інвалідністю, обдаровані діти, діти з національних меншин, діти, які не встигають опанувати навчальну програму з різних причин тощо); використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку; мовленнєва, цифрова, комунікаційна, інклюзивна, емоційно-етична компетентність тощо						
17	Кузнецов Юрій Олександрович	Розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій); формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України «Про освіту»; психолого-фізіологічні особливості здобувачів освіти певного віку, основи андрагогіки; створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами (до таких дітей, зокрема, можуть бути віднесені діти з інвалідністю, обдаровані діти, діти з національних меншин, діти, які не встигають опанувати навчальну програму з різних причин тощо); використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі,	Підвищення кваліфікації на онлайн – платформах, що мають КВЕД 85.95 Платформа Cambridge Assessment English, Британська Рада та Міністерство освіти і науки України, ФОП Глазков Р.М.	За накопичувальною системою	Навчання за програмою підвищення кваліфікації; семінар, практикум, тренінг, вебінар, майстер-клас тощо	Інституційна (дистанційна)	Згідно графіка	Безплатно / платно

		включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку; мовленнєва, цифрова, комунікаційна, інклюзивна, емоційно-етична компетентність тощо						
18	Кузнєцова Анна Володимирівна	Розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій). Онлайн-курс "Exam strategies from A to Z"	Британська рада, ТОВ "ЕДЮКЕЙШНАЛ ЕРА"	20 годин	Онлайн-курс	Інституційна (дистанційна)	Січень 2023р.	Безоплатно
		Розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій); формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України «Про освіту»; психолого-фізіологічні особливості здобувачів освіти певного віку, основи андрагогіки; створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами (до таких дітей, зокрема, можуть бути віднесені діти з інвалідністю, обдаровані діти, діти з національних меншин, діти, які не встигають опанувати навчальну програму з різних причин тощо); використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку; мовленнєва, цифрова, комунікаційна, інклюзивна, емоційно-етична компетентність тощо	Підвищення кваліфікації на онлайн – платформах, що мають КВЕД 85.95 Платформа Cambridge Assessment English, Британська Рада та Міністерство освіти і науки України	За накопичувальною системою	Навчання за програмою підвищення кваліфікації; семінар, практикум, тренінг, вебінар, майстер-клас тощо	Інституційна (дистанційна)	Згідно графіка	Безоплатно / платно
19	Кулинич Любов Іванівна	Розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій); формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь, визначених частиною першою статті 12 Закону	Підвищення кваліфікації на онлайн – платформах, що мають КВЕД 85.95	За накопичувальною системою	Навчання за програмою підвищення кваліфікації; семінар, практикум, тренінг, вебінар, майстер-клас тощо	Інституційна (дистанційна)	Згідно графіка	Безоплатно / платно

		України «Про освіту»; психолого-фізіологічні особливості здобувачів освіти певного віку, основи андрагогіки; створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами (до таких дітей, зокрема, можуть бути віднесені діти з інвалідністю, обдаровані діти, діти з національних меншин, діти, які не встигають опанувати навчальну програму з різних причин тощо); використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку; мовленнєва, цифрова, комунікаційна, інклюзивна, емоційно-етична компетентність тощо						
20	Куріна Юлія Степанівна	Розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій). Курс “STEM - школа”	ДНУ ІМЗО, ДЗВО “Університет менеджменту освіти”, ТОВ “Видавничий дім “Освіта”	30 годин / 1 кредит ЄКТС	Навчання за програмою підвищення кваліфікації	Інституційна (дистанційна)	Лютий - березень 2023р.	Безоплатно
		Розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій); формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України «Про освіту»; психолого-фізіологічні особливості здобувачів освіти певного віку, основи андрагогіки; створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами (до таких дітей, зокрема, можуть бути віднесені діти з інвалідністю, обдаровані діти, діти з національних	Підвищення кваліфікації на онлайн – платформах, що мають КВЕД 85.95	За накопичувальною системою	Навчання за програмою підвищення кваліфікації; семінар, практикум, тренінг, вебінар, майстер-клас тощо	Інституційна (дистанційна)	Згідно графіка	Безоплатно / платно

		меншин, діти, які не встигають опанувати навчальну програму з різних причин тощо); використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку; мовленнєва, цифрова, комунікаційна, інклюзивна, емоційно-етична компетентність тощо						
21	Лазоренко Світлана Олександрівна	Розвиток професійних компетентностей. Комплексні курси підвищення кваліфікації вчитель початкових класів	Комунальний навчальний заклад "Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників» Черкаської обласної ради	90 годин / 3 кредиту ЄКТС	Навчання за програмою підвищення кваліфікації	Інституційна (дистанційна)	Березень 2023р.	Безоплатно (на умовах регіонального замовлення)
		Розвиток професійних компетентностей. Навчання за програмою підвищення кваліфікації вчителів початкових класів, які будуть викладати у 4 - класах за освітньою програмою науково-педагогічного проекту" Інтелект України"	Комунальний навчальний заклад "Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників» Черкаської обласної ради	30 годин / 1 кредит ЄКТС	Навчання за програмою підвищення кваліфікації	Інституційна (очно-дистанційна)	Серпень 2023р.	Безоплатно
		Розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій); формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України «Про освіту»; психолого-фізіологічні особливості здобувачів освіти певного віку, основи андрагогіки; створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами (до таких дітей, зокрема, можуть бути віднесені діти з інвалідністю, обдаровані	Підвищення кваліфікації на онлайн – платформах, що мають КВЕД 85.95	За накопичувальною системою	Навчання за програмою підвищення кваліфікації; семінар, практикум, тренінг, вебінар, майстер-клас тощо	Інституційна (дистанційна)	Згідно графіка	Безоплатно / платно

		діти, діти з національних меншин, діти, які не встигають опанувати навчальну програму з різних причин тощо); використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку; мовлення, цифрова, комунікаційна, інклюзивна, емоційно-етична компетентність тощо						
		Розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій) учителів початкових класів. Пролонговані курси підвищення кваліфікації за накопичувальною системою	Комунальний навчальний заклад "Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників» Черкаської обласної ради	16 годин / 0,5 кредиту ЄКТС	Пролонговані курси підвищення кваліфікації за накопичувальною системою	Інституційна (очно-дистанційна)	Березень-листопад 2023р.	Безоплатно
22	Липко Юлія Іванівна	Розвиток професійних компетентностей. Комплексні курси підвищення кваліфікації учителів англійської мови закладів освіти	Комунальний навчальний заклад "Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників» Черкаської обласної ради	90 годин / 3 кредити ЄКТС	Навчання за програмою підвищення кваліфікації	Інституційна (дистанційна)	Згідно графіка	Безоплатно (на умовах регіонального замовлення)
		Розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій); формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України «Про освіту»; психолого-фізіологічні особливості здобувачів освіти певного віку, основи андрагогіки; створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами (до таких дітей, зокрема, можуть бути віднесені діти з інвалідністю, обдаровані діти, діти з національних	Підвищення кваліфікації на онлайн – платформах, що мають КВЕД 85.95 Платформа Cambridge Assessment English, Британська Рада та Міністерство освіти і науки України	За накопичувальною системою	Навчання за програмою підвищення кваліфікації; семінар, практикум, тренінг, вебінар, майстер-клас тощо	Інституційна (дистанційна)	Згідно графіка	Безоплатно / платно

		меншин, діти, які не встигають опанувати навчальну програму з різних причин тощо); використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку; мовленнєва, цифрова, комунікаційна, інклюзивна, емоційно-етична компетентність тощо						
23	Майборода Наталія Анатоліївна	Використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку. Цифрова компетентність. Курс «Цифрові інструменти Google для освіти»	ТОВ "Академія цифрового розвитку" (Код ЄДРПОУ: 43109490) Код КВЕД: 85.59 Інші види освіти, н. в. і. у. (основний)	30 годин / 1 кредит ЄКТС	Навчання за програмою підвищення кваліфікації	Інституційна (дистанційна)	Лютий 2023р.	Безоплатно
		Розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик технологій); формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України «Про освіту»; психолого-фізіологічні особливості здобувачів освіти певного віку, основи андрагогіки; створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами (до таких дітей, зокрема, можуть бути віднесені діти з інвалідністю, обдаровані діти, діти з національних меншин, діти, які не встигають опанувати навчальну програму з різних причин тощо); використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку; мовленнєва, цифрова,	Підвищення кваліфікації на онлайн – платформах, що мають КВЕД 85.95	За накопичувальною системою	Навчання за програмою підвищення кваліфікації; семінар, практикум, тренінг, вебінар, майстер-клас тощо	Інституційна (дистанційна)	Згідно графіка	Безоплатно / платно

		комунікаційна, інклюзивна, емоційно-етична компетентність тощо						
24	Маріненко Оксана Юрїївна	Розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій) учителів мистецтва: музичне. Пролонговані курси підвищення кваліфікації за накопичувальною системою	Комунальний навчальний заклад "Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників» Черкаської обласної ради	16 годин / 0,5 кредиту ЄКТС	Пролонговані курси підвищення кваліфікації за накопичувальною системою	Інституційна (очно-дистанційна)	Березень-листопад 2023р.	Безоплатно
		Розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій); формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України «Про освіту»; психолого-фізіологічні особливості здобувачів освіти певного віку, основи андрагогіки; створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами (до таких дітей, зокрема, можуть бути віднесені діти з інвалідністю, обдаровані діти, діти з національних меншин, діти, які не встигають опанувати навчальну програму з різних причин тощо); використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку; мовленнєва, цифрова, комунікаційна, інклюзивна, емоційно-етична компетентність тощо	Підвищення кваліфікації на онлайн – платформах, що мають КВЕД 85.95	За накопичувальною системою	Навчання за програмою підвищення кваліфікації; семінар, практикум, тренінг, вебінар, майстер-клас тощо	Інституційна (дистанційна)	Згідно графіка	Безоплатно / платно
25	Мельник Андрій Олександрович	Розвиток професійних компетентностей. Комплексні курси підвищення кваліфікації керівників гуртків	Комунальний навчальний заклад "Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних	90 годин / 3 кредиту ЄКТС	Навчання за програмою підвищення кваліфікації	Інституційна (дистанційна)	Згідно графіка	Безоплатно (на умовах регіонального замовлення)

			працівників» Черкаської обласної ради					
26	Миронюк Наталія Іванівна	Розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій) вихователів ГПД. Пролонговані курси підвищення кваліфікації за накопичувальною системою	Комунальний навчальний заклад "Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників» Черкаської обласної ради	16 годин / 0,5 кредиту ЄКТС	Пролонговані курси підвищення кваліфікації за накопичувальною системою	Інституційна (очно-дистанційна)	Березень-листопад 2023р.	Безоплатно
27	Нечаєв Максим Едуардович	Розвиток професійних компетентностей. Професійно-фахові курси підвищення кваліфікації учителів трудового навчання та технологій	Комунальний навчальний заклад "Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників» Черкаської обласної ради	30 годин / 1 кредит ЄКТС	Навчання за програмою підвищення кваліфікації	Інституційна (дистанційна)	Згідно графіка	Безоплатно (на умовах регіонального замовлення)
		Використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку. Цифрова компетентність. Курс «Цифрові інструменти Google для освіти»	ТОВ "Академія цифрового розвитку" (Код ЄДРПОУ: 43109490) Код КВЕД: 85.59 Інші види освіти, н. в. і. у. (основний)	30 годин / 1 кредит ЄКТС	Навчання за програмою підвищення кваліфікації	Інституційна (дистанційна)	Лютий 2023р.	Безоплатно
28	Опанасенко Валентина Іванівна	Розвиток професійних компетентностей, створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами (до таких дітей, зокрема, можуть бути віднесені діти з інвалідністю, обдаровані діти, діти з національних меншин, діти, які не встигають опанувати навчальну програму з різних причин тощо). Онлайн-курс «Оцінювання без знецінювання»	ТОВ "ЕДЮКЕЙШНА ЛІ ЕРА"	30 годин / 1 кредит ЄКТС	Навчання за програмою підвищення кваліфікації, онлайн-курс	Інституційна (дистанційна)	Січень 2023р.	Безоплатно
29	Пасічна Тетяна Іванівна	Розвиток професійних компетентностей. Комплексні курси підвищення кваліфікації учителів історії (правознавства та громадянської освіти) закладів освіти	Комунальний навчальний заклад "Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних	90 годин / 3 кредити ЄКТС	Навчання за програмою підвищення кваліфікації	Інституційна (дистанційна)	Згідно графіка	Безоплатно (на умовах регіонального замовлення)

			працівників» Черкаської обласної ради					
		Використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку. Цифрова компетентність. Курс «Цифрові інструменти Google для освіти»	ТОВ "Академія цифрового розвитку" (Код ЄДРПОУ: 43109490) Код КВЕД: 85.59 Інші види освіти, н. в. і. у. (основний)	30 годин / 1 кредит ЄКТС	Навчання за програмою підвищення кваліфікації	Інституційна (дистанційна)	Лютий 2023р.	Безоплатно
		Розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій); формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України «Про освіту»; психолого-фізіологічні особливості здобувачів освіти певного віку, основи андрагогіки; створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами (до таких дітей, зокрема, можуть бути віднесені діти з інвалідністю, обдаровані діти, діти з національних меншин, діти, які не встигають опанувати навчальну програму з різних причин тощо); використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку; мовленнєва, цифрова, комунікаційна, інклюзивна, емоційно-етична компетентність тощо	Підвищення кваліфікації на онлайн – платформах, що мають КВЕД 85.95	За накопичувальною системою	Навчання за програмою підвищення кваліфікації; семінар, практикум, тренінг, вебінар, майстер-клас тощо	Інституційна (дистанційна)	Згідно графіка	Безоплатно / платно
30	Петренко Наталія Іванівна	Використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку. Цифрова компетентність. Курс «Цифрові	ТОВ "Академія цифрового розвитку" (Код ЄДРПОУ: 43109490) Код КВЕД: 85.59 Інші види освіти, н. в. і. у.	30 годин / 1 кредит ЄКТС	Навчання за програмою підвищення кваліфікації	Інституційна (дистанційна)	Лютий 2023р.	Безоплатно

		інструменти Google для освіти»	(основний)					
		Розвиток професійних компетентностей. Навчання за програмою підвищення кваліфікації вчителів початкових класів, які будуть викладати у 2 - класах за освітньою програмою науково-педагогічного проєкту "Інтелект України"	Комунальний навчальний заклад "Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників» Черкаської обласної ради	30 годин / 1 кредит ЄКТС	Навчання за програмою підвищення кваліфікації	Інституційна (очно-дистанційна)	Серпень 2023р.	Безоплатно
31	Пишна Оксана Олександрівна	Використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку. Цифрова компетентність. Курс «Цифрові інструменти Google для освіти»	ТОВ "Академія цифрового розвитку" (Код ЄДРПОУ: 43109490) Код КВЕД: 85.59 Інші види освіти, н. в. і. у. (основний)	45 годин / 1,5 кредити ЄКТС	Навчання за програмою підвищення кваліфікації	Інституційна (дистанційна)	Лютий 2023р.	Безоплатно
32	Рогова Ольга Сергіївна	Розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій) учителів початкових класів. Пролонговані курси підвищення кваліфікації за накопичувальною системою	Комунальний навчальний заклад "Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників» Черкаської обласної ради	16 годин / 0,5 кредиту ЄКТС	Пролонговані курси підвищення кваліфікації за накопичувальною системою	Інституційна (очно-дистанційна)	Березень-листопад 2023р.	Безоплатно
		Розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій); формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України «Про освіту»; психолого-фізіологічні особливості здобувачів освіти певного віку, основи андрагогіки; створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами (до таких дітей, зокрема, можуть бути віднесені діти з інвалідністю, обдаровані діти, діти з національних меншин, діти, які не встигають опанувати	Підвищення кваліфікації на онлайн – платформах, що мають КВЕД 85.95	За накопичувальною системою	Навчання за програмою підвищення кваліфікації; семінар, практикум, тренінг, вебінар, майстер-клас тощо	Інституційна (дистанційна)	Згідно графіка	Безоплатно / платно

		навчальну програму з різних причин тощо); використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку; мовлення, цифрова, комунікаційна, інклюзивна, емоційно-етична компетентність тощо						
33	Скирда Антоніна Петрівна	Розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій); формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України «Про освіту»; психолого-фізіологічні особливості здобувачів освіти певного віку, основи андрагогіки; створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами (до таких дітей, зокрема, можуть бути віднесені діти з інвалідністю, обдаровані діти, діти з національних меншин, діти, які не встигають опанувати навчальну програму з різних причин тощо); використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку; мовлення, цифрова, комунікаційна, інклюзивна, емоційно-етична компетентність тощо	Підвищення кваліфікації на онлайн – платформах, що мають КВЕД 85.95	За накопичувальною системою	Навчання за програмою підвищення кваліфікації; семінар, практикум, тренінг, вебінар, майстер-клас тощо	Інституційна (дистанційна)	Згідно графіка	Безоплатно / платно
		Розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій); інформаційно-комунікаційна, навчання впродовж життя, емоційно-етична компетентність. Курс	Підвищення кваліфікації на онлайн – платформах, що мають КВЕД 85.95 ТОВ “На урок”	20 годин / 0,67 кредиту ЄКТС	Навчання за програмою підвищення кваліфікації, курс	Інституційна (дистанційна)	Лютий 2023р.	Безоплатно / платно

		“Педагогіка довіри”						
		Використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку. Цифрова компетентність. Курс «Цифрові інструменти Google для освіти»	ТОВ "Академія цифрового розвитку" (Код ЄДРПОУ: 43109490) Код КВЕД: 85.59 “Інші види освіти, н. в. і. у.” (основний)	15 годин / 0,5 кредиту ЄКТС	Навчання за програмою підвищення кваліфікації	Інституційна (дистанційна)	Травень-червень 2023р.	Безоплатно
34	Скирда Геннадій Федорович	Розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій); формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України «Про освіту»; психолого-фізіологічні особливості здобувачів освіти певного віку, основи андрагогіки; створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами (до таких дітей, зокрема, можуть бути віднесені діти з інвалідністю, обдаровані діти, діти з національних меншин, діти, які не встигають опанувати навчальну програму з різних причин тощо); використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку; мовленнєва, цифрова, комунікаційна, інклюзивна, емоційно-етична компетентність; розвиток управлінської компетентності тощо	Підвищення кваліфікації на онлайн – платформах, що мають КВЕД 85.95	За накопичувальною системою	Навчання за програмою підвищення кваліфікації; семінар, практикум, тренінг, вебінар, майстер-клас тощо	Інституційна (дистанційна)	Згідно графіка	Безоплатно / платно
		Використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку. Цифрова компетентність. Курс «Цифрові інструменти Google для	ТОВ "Академія цифрового розвитку" (Код ЄДРПОУ: 43109490) Код КВЕД: 85.59 “Інші види освіти, н. в. і. у.” (основний)	15 годин / 0,5 кредиту ЄКТС	Навчання за програмою підвищення кваліфікації	Інституційна (дистанційна)	Травень-червень 2023р.	Безоплатно

		освіти»						
35	Стоян Наталія Леонідівна	Розвиток професійних компетентностей. Цифрова компетентність. Спеціалізовані курси підвищення кваліфікації (додаткова спеціалізація) «Інформатика в Новій початковій школі»	Комунальний навчальний заклад "Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників» Черкаської обласної ради	48 годин / 1,5 кредити ЄКТС	Навчання за програмою підвищення кваліфікації	Інституційна (дистанційна)	Згідно графіка	Безоплатно (на умовах регіонального замовлення)
		Використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку. Цифрова компетентність. Курс «Цифрові інструменти Google для освіти»	ТОВ "Академія цифрового розвитку" (Код ЄДРПОУ: 43109490) Код КВЕД: 85.59 Інші види освіти, н. в. і. у. (основний)	30 годин / 1 кредит ЄКТС	Навчання за програмою підвищення кваліфікації	Інституційна (дистанційна)	Лютий 2023р.	Безоплатно
36	Сухенко Ольга Володимирівна	Безпечна поведінка під час повітряної тривоги, при раптовому обстрілі, евакуації, виявленні вибухонебезпечних предметів, правила мінної безпеки тощо. Онлайн-курс «Навчальний курс із безпеки життя»	Онлайн Навчальна платформа ГО «Асоціація саперів України»	30 годин / 1 кредит ЄКТС	Онлайн-курс	Інституційна (дистанційна)	Січень 2023р.	Безоплатно
		Розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій); формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України «Про освіту»; психолого-фізіологічні особливості здобувачів освіти певного віку, основи андрагогіки; створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами (до таких дітей, зокрема, можуть бути віднесені діти з інвалідністю, обдаровані діти, діти з національних меншин, діти, які не встигають опанувати навчальну програму з різних причин тощо); використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в	Підвищення кваліфікації на онлайн – платформах, що мають КВЕД 85.95	За накопичувальною системою	Навчання за програмою підвищення кваліфікації; семінар, практикум, тренінг, вебінар, майстер-клас тощо	Інституційна (дистанційна)	Згідно графіка	Безоплатно / платно

		освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку; мовленнєва, цифрова, комунікаційна, інклюзивна, емоційно-етична компетентність тощо						
37	Троцюк Людмила Петрівна	Розвиток професійних компетентностей. Цифрова компетентність. Спеціалізовані курси підвищення кваліфікації (додаткова спеціалізація) «Інформатика в Новій початковій школі»	Комунальний навчальний заклад "Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників» Черкаської обласної ради	48 годин / 1,5 кредити ЄКТС	Навчання за програмою підвищення кваліфікації	Інституційна (дистанційна)	Згідно графіка	Безоплатно (на умовах регіонального замовлення)
		Використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку. Цифрова компетентність. Курс «Цифрові інструменти Google для освіти»	ТОВ "Академія цифрового розвитку" (Код ЄДРПОУ: 43109490) Код КВЕД: 85.59 Інші види освіти, н. в. і. у. (основний)	30 годин / 1 кредит ЄКТС	Навчання за програмою підвищення кваліфікації	Інституційна (дистанційна)	Лютий 2023р.	Безоплатно
38	Хоменко Світлана Павлівна	Розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій). “Цікаві та ефективні уроки англійської мови у початковій школі. НУШ ”	Платформа підвищення кваліфікації ГО “РУХ ОСВІТА” (Код ЄДРПОУ: 43807082, КВЕД 85.59)	6 годин / 0,2 кредиту ЄКТС	Навчання за програмою підвищення кваліфікації	Інституційна (дистанційна)	Лютий 2023р.	Безоплатно / платно
		Розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій); формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України «Про освіту»; психолого-фізіологічні особливості здобувачів освіти певного віку, основи андрагогіки; створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами (до таких дітей, зокрема, можуть бути віднесені діти з інвалідністю, обдаровані діти, діти з національних меншин, діти, які не	Підвищення кваліфікації на онлайн – платформах, що мають КВЕД 85.95 Платформа Cambridge Assessment English, Британська Рада та Міністерство освіти і науки України	За накопичувальною системою	Навчання за програмою підвищення кваліфікації; семінар, практикум, тренінг, вебінар, майстер-клас тощо	Інституційна (дистанційна)	Згідно графіка	Безоплатно / платно

		встигають опанувати навчальну програму з різних причин тощо); використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку; мовленнєва, цифрова, комунікаційна, інклюзивна, емоційно-етична компетентність тощо						
39	Череватенко Аліса Олександрівна	Використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку. Цифрова компетентність. Курс «Цифрові інструменти Google для освіти»	ТОВ "Академія цифрового розвитку" (Код ЄДРПОУ: 43109490) Код КВЕД: 85.59 Інші види освіти, н. в. і. у. (основний)	30 годин / 1 кредит ЄКТС	Навчання за програмою підвищення кваліфікації	Інституційна (дистанційна)	Лютий 2023р.	Безоплатно
		Розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій); формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України «Про освіту»; психолого-фізіологічні особливості здобувачів освіти певного віку, основи андрагогіки; створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами (до таких дітей, зокрема, можуть бути віднесені діти з інвалідністю, обдаровані діти, діти з національних меншин, діти, які не встигають опанувати навчальну програму з різних причин тощо); використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку; мовленнєва, цифрова, комунікаційна,	Підвищення кваліфікації на онлайн – платформах, що мають КВЕД 85.95	За накопичувальною системою	Навчання за програмою підвищення кваліфікації; семінар, практикум, тренінг, вебінар, майстер-клас тощо	Інституційна (дистанційна)	Згідно графіка	Безоплатно / платно

		інклюзивна, емоційно-етична компетентність тощо						
40	Шамрай Тетяна Миколаївна	Розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій); формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України «Про освіту»; психолого-фізіологічні особливості здобувачів освіти певного віку, основи андрагогіки; створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами (до таких дітей, зокрема, можуть бути віднесені діти з інвалідністю, обдаровані діти, діти з національних меншин, діти, які не встигають опанувати навчальну програму з різних причин тощо); використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку; мовленнєва, цифрова, комунікаційна, інклюзивна, емоційно-етична компетентність тощо	Підвищення кваліфікації на онлайн – платформах, що мають КВЕД 85.95	За накопичувальною системою	Навчання за програмою підвищення кваліфікації; семінар, практикум, тренінг, вебінар, майстер-клас тощо	Інституційна (дистанційна)	Згідно графіка	Безоплатно / платно
41	Шатік Наталія Іванівна	Використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку. Цифрова компетентність. Курс «Цифрові інструменти Google для освіти»	ТОВ "Академія цифрового розвитку" (Код ЄДРПОУ: 43109490) Код КВЕД: 85.59 Інші види освіти, н. в. і. у. (основний)	30 годин / 1 кредит ЄКТС	Навчання за програмою підвищення кваліфікації	Інституційна (дистанційна)	Лютий 2023р.	Безоплатно
		Розвиток професійних компетентностей. Навчання за програмою підвищення кваліфікації вчителів початкових класів, які будуть викладати у 1 - класах за освітньою програмою	Комунальний навчальний заклад "Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників»	30 годин / 1 кредит ЄКТС	Навчання за програмою підвищення кваліфікації	Інституційна (очно-дистанційна)	Серпень 2023р.	Безоплатно

		науково- педагогічного проекту" Інтелект України"	Черкаської обласної ради					
42	Шепета Катерина Марківна	Розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій); формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України «Про освіту»; психолого-фізіологічні особливості здобувачів освіти певного віку, основи андрагогіки; створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами (до таких дітей, зокрема, можуть бути віднесені діти з інвалідністю, обдаровані діти, діти з національних меншин, діти, які не встигають опанувати навчальну програму з різних причин тощо); використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку; мовленнєва, цифрова, комунікаційна, інклюзивна, емоційно-етична компетентність тощо.	Підвищення кваліфікації на онлайн – платформах, що мають КВЕД 85.95 Платформа Cambridge Assessment English, Британська Рада та Міністерство освіти і науки України	За накопичувальною системою	Навчання за програмою підвищення кваліфікації; семінар, практикум, тренінг, вебінар, майстер-клас тощо.	Інституційна (дистанційна)	Згідно графіка	Безоплатно / платно
		Розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій); формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України «Про освіту»; психолого-фізіологічні особливості здобувачів освіти певного віку, основи андрагогіки; створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в	Платформа онлайн-освіти ГО "Prometheus"	60 годин / 2 кредити ЄКТС	Онлайн-курс	Інституційна (дистанційна)	Січень 2023р.	Безоплатно

		освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами (до таких дітей, зокрема, можуть бути віднесені діти з інвалідністю, обдаровані діти, діти з національних меншин, діти, які не встигають опанувати навчальну програму з різних причин тощо); використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку; мовлення, цифрова, комунікаційна, інклюзивна, емоційно-етична компетентність тощо. Онлайн-курс "Впровадження інновацій в школах"						
43	Якубенко Ірина Миколаївна	Розвиток професійних компетентностей. Професійно-фахові курси підвищення кваліфікації учителів основ здоров'я	Комунальний навчальний заклад "Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників» Черкаської обласної ради	30 годин / 1 кредит ЄКТС	Навчання за програмою підвищення кваліфікації	Інституційна (дистанційна)	Січень 2023р.	Безоплатно (на умовах регіонального замовлення)
		Розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій); формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України «Про освіту»; психолого-фізіологічні особливості здобувачів освіти певного віку, основи андрагогіки; створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами (до таких дітей, зокрема, можуть бути віднесені діти з інвалідністю, обдаровані діти, діти з національних меншин, діти, які не встигають опанувати навчальну програму з різних причин тощо);	Підвищення кваліфікації на онлайн – платформах, що мають КВЕД 85.95	За накопичувальною системою	Навчання за програмою підвищення кваліфікації; семінар, практикум, тренінг, вебінар, майстер-клас тощо	Інституційна (дистанційна)	Згідно графіка	Безоплатно / платно

		використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку; мовленнєва, цифрова, комунікаційна, інклюзивна, емоційно-етична компетентність тощо						
--	--	--	--	--	--	--	--	--

**Перелік навчальних програм
для здобувачів освіти початкової школи закладів загальної середньої освіти
(1, 2, 3, 4 класи)**

№ з/п	Назва навчальної програми	Ким та коли затверджено
1	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р.Б. 1-2 клас.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року №743 «Про затвердження типових освітніх програм для учнів 1–2-х класів закладів загальної середньої освіти».
2	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я. 1-2 клас.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року №743 «Про затвердження типових освітніх програм для учнів 1–2-х класів закладів загальної середньої освіти».
3	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р.Б. 3-4 клас.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року №743 «Про затвердження типових освітніх програм для учнів 3–4-х класів закладів загальної середньої освіти».
4	Освітня програма початкової школи науково-педагогічного проекту «Інтелект України» (Цикл I, адаптаційно-ігровий (1–2 класи). Цикл II, основний (3–4 класи)) (Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, науковий керівник І.В. Гавриш).	Лист Державної служби якості освіти України від 06.08.2020 № 01/01-23/929 «Щодо результатів експертизи освітньої програми», наказ Міністерства освіти і науки України від 02.11.2016 № 1319 «Про проведення всеукраїнського експерименту за темою „Реалізація компетентнісного підходу в науково-педагогічному проекті «Інтелект України» на базі загальноосвітніх навчальних закладів“» (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 03.02.2021 № 140 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 02 листопада 2016 року №1319 та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України»), наказ Міністерства освіти і науки України № 734 від 29.06.2021 р. «Створення й упровадження моделі національного освітнього

		технопарку з підвищення якості дошкільної та загальної середньої освіти за участі закладів освіти, які працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України» на червень 2021 – грудень 2030 роки»).
5	Навчально-методичний комплект "Математика": навчальна програма, зошити з друкованою основою (у 9 частинах для кожного класу); зошити для домашніх завдань; математичні тренажери; зошити для діагностувальних робіт; довідники; засоби ІКТ; методичні матеріали для вчителя (Гавриш І. В., Доценко С. О., Олійник С. А., 2-4, ТОВ ВБ «Інтелект України»)	Лист ІМЗО від 08.01.2020 № 22.1/12-Г-35
6	Навчально-методичний інтегрованого курсу "Українська мова": навчальна програма; зошити з друкованою основою (у 9 частинах); зошити для домашніх завдань; мовні тренажери; довідники; зошити для діагностувальних робіт; засоби ІКТ; методичні матеріали вчителя (Гавриш І. В., Андрєєва Н.Ф., Пімонова В.І., 2-4, ТОВ ВБ «Інтелект України»)	Лист ІМЗО від 08.01.2020 № 22.1/12-Г-35
7	Навчально-методичний комплект "Я пізнаю світ": навчальна програма; зошити з друкованою основою (у 35 частинах); довідники; зошити для діагностувальних робіт; засоби ІКТ; методичні матеріали для вчителя (Гавриш І. В., Булахова Л.М., Жук Г.О., Доценко С.О., Калиновська Г.О., Райська Т.В., 1-4, ТОВ ВБ «Інтелект України»)	Лист ІМЗО від 08.01.2020 № 22.1/12-Г-35
8	Навчальна програма "Українська мова. 1-4 класи" для ЗЗСО, що працюють за науково-педагогічним проектом "Інтелект України" (Булахова Л. М., Гавриш І. В., Жук Г. О., Райська Т. В., Северіна О. В., Щербакова О. О., Ярмач І. М., 1-4, Автори)	Зареєстрований у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 2.0139-2023
9	Навчальна програма «Математика. 1-4 клас» для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України» (Гавриш І. В., Доценко С. О., 1-4, Автори)	Зареєстрований у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 2.0140-2023
10	Навчальна програма "Я пізнаю світ. 1-4 класи" для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України» (Булахова Л. М., Гавриш І. В., Доценко С. О., Жук Г. О., Калиновська Г. О., Райська Т. В.,	Лист ІМЗО від 21.06.2023 № 21/10-343

	Северіна О. В., Щербакова О. О., Ярмак І. М., 1-4, Автори)	
--	---	--

**Перелік модельних навчальних програм
для здобувачів освіти другого рівня повної загальної середньої освіти
(5 - 6 класів (5-Б, 5-В, 6-Б))**

Освітня галузь	Модельна навчальна програма		
	Назва	Автор(и)	Ким та коли затверджено/рекомендовано
Мовно-літературна (українська мова, українська література, зарубіжна література)	«Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795
	«Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Архипова В.П., Січкара С.І., Шило С.Б.	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795
	«Зарубіжна література. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Бекерська Л.В., Юлдашева Л.П., Рудніцька Н.П., Туряниця В. Г., Тіхоненко С.О., Вітко М.І., Джангобекова Т.А.	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795
Мовно-літературна (іншомовна освіта)	«Іноземна мова 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Редько В.Г., Шаленко О.П., Сотникова С.І., Коваленко О.Я., Коропецька І.Б., Якоб О.М., Самойлюкевич І.В., Добра О.М., Кіор Т.М.	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795
Математична	«Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Бурда М.І., Васильєва Д.В.	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795

Природнича	«Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Коршевніюк Т.В.	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795
	«Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Кобернік С.Г., Коваленко Р.Р., Гільберг Т.Г., Даценко Л.М.	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795) (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 09.02.2022 № 143)
Громадянська та історична	«Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти	Бурлака О.В., Власова Н.С., Желіба О.В., Майорський В.В., Піскарьова І.О., Щупак І.Я.	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795
	«Історія України. Всесвітня історія. 6 клас» для закладів загальної середньої освіти	Піскарьова І.О., Бурлака О.В., Майорський В.В., Мелещенко Т.В., Щупак І.Я.	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)
Соціальна і здоров'язбережувальна	«Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (у редакції 2022 року)	Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 10 жовтня 2023 року № 1226)
	«Етика. 5-6 класи» для закладів загальної	Пометун О.І., Ремех Т.О., Кришмарел В.Ю.	«Рекомендовано Міністерством

	середньої освіти		освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795
Технологічна	«Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С, Приходько Ю.М.	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795
Інформатична	«Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795
Мистецька	«Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти	Кондратова Л.Г.	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795
Фізична культура	«Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Педан О.С., Коломоєць Г.А., Боляк А.А., Ребрина А.А., Дервянко В.В., Стеценко В.Г., Остапенко О.І., Лакіза О.М., Косик В.М. та інші	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказ Міністерства освіти і науки України від 17.08.2022 року № 752

**Перелік модельних навчальних програм
для здобувачів освіти другого рівня повної загальної середньої освіти
(5 - 6 класів (5-А, 6-А)) науково-педагогічного проєкту
„Інтелект України“**

№ з/п	Назва навчальної програми	Ким та коли затверджено
Авторські навчальні програми		
1	Навчальна програма «Математика. 5–6-ті класи» для закладів загальної середньої освіти, які працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України» (авт.: Гавриш І. В., Доценко С. О., Горьков О. А., Скиба С. Б.)	ДНУ «Інститут Модернізації змісту освіти». Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з математики від 30 травня 2022 року (протокол № 7); зареєстровано у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0189-2022
2	Навчальна програма курсу за вибором «Еврика» для 5–8-х класів закладів загальної середньої освіти, які працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України» (авт.: Гавриш І. В., Доценко С. О., Горьков О. А., Скиба С. Б.)	ДНУ «Інститут Модернізації змісту освіти». Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з математики від 30 травня 2022 року (протокол № 7); зареєстровано у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0190-2022
3	Навчальна програма «Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти (інтегрований курс)» для 5–6-х класів закладів загальної середньої освіти, які працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України» (авт.: Гавриш І. В., Аркуша О. Г., Боарь М. С., Дяків В. Г., Мудрий М. М., Пастушенко Р. Я., Хлипавка Л. М.)	ДНУ «Інститут Модернізації змісту освіти». Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з громадянської освіти, правознавства, етики та предметів морального спрямування від 30 травня 2022 року (протокол № 4); зареєстровано у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0197-2022
4	Навчальна програма «Пізнаємо природу. Моя планета Земля» для 5–6-х класів закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України» (авт.: Гавриш І. В., Гога С. С.,	ДНУ «Інститут Модернізації змісту освіти». Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з

	Задорожний К. М., Калиновська Г. О.)	біології та екології від 31 травня 2022 року (протокол № 4), з географії від 25 травня 2022 року (протокол № 4); зареєстровано у Каталогі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0199-2022
5	Навчальна програма «Пізнаємо природу. Твої фізичні відкриття» для 5–6-х класів закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України» (авт.: Гавриш І. В., Сухов Р. В.)	ДНУ «Інститут Модернізації змісту освіти». Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з фізики від 06 червня 2022 року (протокол № 3), з хімії від 25 травня 2022 року (протокол № 4); зареєстровано у Каталогі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0201-2022
6	Навчальна програма «Географія» для 6–9-х класів закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України» (авт.: Гавриш І. В., Гога С. С., Свір Н. В.)	ДНУ «Інститут Модернізації змісту освіти». Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з географії від 25 травня 2022 року (протокол № 4); зареєстровано у Каталогі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0196-2022
7	Навчальна програма «Українська мова. 5–9-ті класи» для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України» (авт.: Гавриш І. В., Семихат Н. В., Дроф'як С. М., Новожилова Н. М.)	ДНУ «Інститут Модернізації змісту освіти». Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з української мови від 13 червня 2022 (протокол № 2); зареєстровано у Каталогі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0251-2022
8	Навчальна програма «Українська література. 5–6-ті класи» для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України» (авт. Гавриш І. В., Гученко О. В., Мартиновець С. В.)	ДНУ «Інститут Модернізації змісту освіти». Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з літератури (української та зарубіжної) від 24 червня 2022 року (протокол № 4); зареєстровано у Каталогі надання грифів навчальній літературі та

		навчальним програмам за № 3.0271-2022
9	Навчальна програма «Зарубіжна література. 5–6-ті класи» (1,5 години на тиждень) для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України» (авт.: Гавриш І. В., Гученко О. В., Мартиновець С. В.)	ДНУ «Інститут Модернізації змісту освіти». Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з літератури (української та зарубіжної) від 13 червня 2022 року (протокол № 3); зареєстровано у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0255-2022
10	Навчальна програма «Навчаємося разом (інтегрований курс)» для 5–9-х класів для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України» (авт.: Гавриш І. В., Щербакова О. О., Холтобіна О. У., Щербаков О. Ф., Луценко Є. В.)	ДНУ «Інститут Модернізації змісту освіти». Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з літератури (української та зарубіжної) від 13 червня 2022 року (протокол № 3); зареєстровано у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0257-2022)
Модельні навчальні програми		
1	Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5–9-ті класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М.)	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України; наказ МОН від 12.07.2021 № 795
2	Модельна навчальна програма «Інформатика. 5–6-ті класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Ривкінд Й. Я., Лисенко Т. І., Чернікова Л. А., Шакотько В. В.)	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України; наказ МОН від 12.07.2021 № 795
3	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5–6-ті класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Кондратова Л. Г.)	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України; наказ МОН від 12.07.2021 № 795
4	Модельна навчальна програма «Технології. 5–6-ті класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Ходзицька І. Ю, Горобець О. В, Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М.)	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України; наказ МОН від 12.07.2021 № 795
5	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5–6-ті класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Педан О. С., Коломоєць Г. А., Боляк А. А., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та ін.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказ Міністерства освіти і науки України від 17.08.2022 року № 752

**Перелік навчальних програм
для здобувачів освіти другого рівня повної загальної середньої освіти
(5 класи (5-А, 5-Б, 5-В))**

№ з/п	Назва навчальної програми	Ким та коли затверджено
1	Українська мова	Затверджено рішенням педагогічної ради від 30.08.2022 № 21
2	Українська література	Затверджено рішенням педагогічної ради від 30.08.2022 № 21
3	Зарубіжна література	Затверджено рішенням педагогічної ради від 30.08.2022 № 21
4	Іноземна мова (англійська) (3,5 години на тиждень)	Затверджено рішенням педагогічної ради від 30.08.2022 № 21
5	Іноземна мова (англійська) (5 годин на тиждень) (що працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України»)	Затверджено рішенням педагогічної ради від 30.08.2022 № 21
6	Математика	Затверджено рішенням педагогічної ради від 30.08.2022 № 21
7	Інтегрований курс "Пізнаємо природу"	Затверджено рішенням педагогічної ради від 30.08.2022 № 21
8	Інтегрований курс "Здоров'я, безпека та добробут"	Затверджено рішенням педагогічної ради від 30.08.2023 № 17
9	Етика	Затверджено рішенням педагогічної ради від 30.08.2022 № 21
10	Вступ до історії України та громадянської освіти	Затверджено рішенням педагогічної ради від 30.08.2022 № 21
11	Інформатика (1,5 години на тиждень)	Затверджено рішенням педагогічної ради від 30.08.2022 № 21
12	Інформатика (1 година на тиждень) (що працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України»)	Затверджено рішенням педагогічної ради від 30.08.2022 № 21
13	Технології (2 години на тиждень)	Затверджено рішенням педагогічної ради від 30.08.2022 № 21
14	Технології (1 година на тиждень) (що працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України»)	Затверджено рішенням педагогічної ради від 30.08.2022 № 21
15	Мистецтво: музичне мистецтво (1 година на	Затверджено рішенням

	тиждень)	педагогічної ради від 30.08.2022 № 21
16	Мистецтво: музичне мистецтво (0,5 години на тиждень) (що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України»)	Затверджено рішенням педагогічної ради від 30.08.2022 № 21
17	Мистецтво: образотворче мистецтво (1 година на тиждень)	Затверджено рішенням педагогічної ради від 30.08.2022 № 21
18	Мистецтво: образотворче мистецтво (0,5 години на тиждень) (що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України»)	Затверджено рішенням педагогічної ради від 30.08.2022 № 21
19	Фізична культура	Затверджено рішенням педагогічної ради від 30.08.2022 № 21

**Перелік навчальних програм
для здобувачів освіти другого рівня повної загальної середньої освіти
(6 класи (6-А, 6-Б))**

№ з/п	Назва навчальної програми	Ким та коли затверджено
1	Українська мова	Затверджено рішенням педагогічної ради від 30.08.2023 № 17
2	Українська література	Затверджено рішенням педагогічної ради від 30.08.2023 № 17
3	Зарубіжна література	Затверджено рішенням педагогічної ради від 30.08.2023 № 17
4	Іноземна мова (англійська) (3,5 години на тиждень)	Затверджено рішенням педагогічної ради від 30.08.2023 № 17
5	Іноземна мова (англійська) (5 годин на тиждень) (що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України»)	Затверджено рішенням педагогічної ради від 30.08.2023 № 17
6	Математика	Затверджено рішенням педагогічної ради від 30.08.2023 № 17
7	Інтегрований курс "Пізнаємо природу"	Затверджено рішенням педагогічної ради від 30.08.2023 № 17
8	Географія	Затверджено рішенням педагогічної ради від 30.08.2023 № 17
9	Інтегрований курс "Здоров'я, безпека та добробут"	Затверджено рішенням педагогічної ради від 30.08.2023 № 17
10	Етика	Затверджено рішенням педагогічної ради від 30.08.2023 № 17
11	Історія України. Всесвітня історія	Затверджено рішенням педагогічної ради від 30.08.2023 № 17
12	Інформатика (1,5 години на тиждень)	Затверджено рішенням педагогічної ради від 30.08.2023 № 17
13	Інформатика (1 година на тиждень) (що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України»)	Затверджено рішенням педагогічної ради від 30.08.2023 № 17
14	Технології (2 години на тиждень)	Затверджено рішенням педагогічної ради від 30.08.2023 № 17
15	Технології (1 година на тиждень) (що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України»)	Затверджено рішенням педагогічної ради від 30.08.2023 № 17

16	Мистецтво: музичне мистецтво (1 година на тиждень)	Затверджено рішенням педагогічної ради від 30.08.2023 № 17
17	Мистецтво: музичне мистецтво (0,5 години на тиждень) (що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України»)	Затверджено рішенням педагогічної ради від 30.08.2023 № 17
18	Мистецтво: образотворче мистецтво (1 година на тиждень)	Затверджено рішенням педагогічної ради від 30.08.2023 № 17
19	Мистецтво: образотворче мистецтво (0,5 години на тиждень) (що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України»)	Затверджено рішенням педагогічної ради від 30.08.2023 № 17
20	Фізична культура	Затверджено рішенням педагогічної ради від 30.08.2023 № 17

**Перелік навчальних програм
для здобувачів освіти другого рівня повної загальної середньої освіти
(7-9 класи)**

(затверджені наказами Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804 «Про оновлені навчальні програми для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів» (зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407, від 21.02.2019 № 236, від 03.08.2022 № 698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам»)

№ з/п	Назва навчальної програми
1	Українська мова (Програми для загальноосвітніх навчальних закладів, наказ МОН від 07.06.2017 № 804)
2	Українська література (Програми для загальноосвітніх навчальних закладів, наказ МОН від 07.06.2017 № 804)
3	Біологія (Програми для загальноосвітніх навчальних закладів, наказ МОН від 07.06.2017 № 804)
4	Всесвітня історія (Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти, 7-9 класи, наказ Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698)
5	Географія (Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти, 6-9 класи, наказ Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698)
6	Зарубіжна література (Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти, 6-9 класи, наказ Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698)
7	Інформатика (Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (колектив авторів), наказ МОН від 07.06.2017 № 804)
8	Історія України (Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти, 7-9 класи, наказ Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698)
9	Математика (Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (колектив авторів), наказ МОН від 07.06.2017 № 804)
10	Мистецтво (Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів, наказ МОН від 07.06.2017 № 804)
11	Основи здоров'я (Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти, 6-9 класи, наказ Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698)
12	Трудове навчання (Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів, наказ МОН від 07.06.2017 № 804)
13	Фізика (Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів, наказ МОН від 07.06.2017 № 804)
14	Фізична культура (Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти, 6-9 класи, наказ МОН від 23.10.2017 № 1407 зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698)
15	Хімія (Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (колектив авторів), наказ МОН від 07.06.2017 № 804)
16	Іноземні мови (Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів, наказ МОН від 07.06.2017 № 804)
17	Музичне мистецтво (Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів, наказ МОН від 07.06.2017 № 804)
18	Образотворче мистецтво (Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів, наказ МОН від 07.06.2017 № 804)

19	Основи правознавства (Навчальна програма з основ правознавства для 9 класу закладів загальної середньої освіти, наказ Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698)
----	---

**Перелік навчальних програм
для здобувачів освіти третього рівня повної загальної середньої освіти
(10-11 клас)**

(затверджені наказами Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407 «Про надання грифу МОН навчальним програмам для учнів 10 – 11 класів закладів загальної середньої освіти», зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 24.11.2017 № 1539, від 28.11.2019 № 1493, від 03.08.2022 № 698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам»)

№ з/п	Назва навчальної програми	Рівень вивчення	Ким та коли затверджено
Освітня галузь «Мови і літератури»			
1	Українська мова	Рівень стандарту	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
2	Українська література	Рівень стандарту	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
3	Зарубіжна література	Рівень стандарту	Наказ МОН від 03.08.2022 № 698
4	Іноземні мови	Рівень стандарту	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Освітня галузь «Суспільствознавство»			
5	Історія України	Рівень стандарту	Наказ МОН від 03.08.2022 № 698
6	Всесвітня історія	Рівень стандарту	Наказ МОН від 03.08.2022 № 698
7	Громадянська освіта (інтегрований курс)	Рівень стандарту	Наказ МОН від 03.08.2022 № 698
Освітня галузь «Математика»			
8	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Профільний рівень	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Освітня галузь «Природознавство»			
9	Біологія і екологія	Рівень стандарту	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
10	Фізика (авторський колектив Національної академії наук України під керівництвом Локтева В. М.)	Рівень стандарту	Наказ МОН від 24.11.2017 № 1539
11	Астрономія (авторський колектив Національної академії наук України під керівництвом Яцківа Я. Я.)	Рівень стандарту	Наказ МОН від 24.11.2017 № 1539
12	Географія	Рівень стандарту	Наказ МОН від 03.08.2022 № 698
13	Хімія	Рівень стандарту	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Освітня галузь «Технології»			
14	Інформатика	Рівень стандарту	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
15	Технології	Рівень стандарту	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407

Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура»			
16	Фізична культура	Рівень стандарту	Наказ Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698
17	Захист України	Рівень стандарту	Наказ МОН від 04.11.2020 № 1377, зі змінами, внесеними наказом МОН від 03.08.2022 № 698

**Перелік навчальних програм
на варіативну складову навчального плану
на 2023-2024 навчальний рік**

№ з/п	Назва програми	Спрямування (спецкурс, курс за вибором, факультатив)	Клас	К-ть год.	Год. за про-гр.	Тип програми (державна, авторська) (П.І.Б. автора)	Нормативно-правове забезпечення (ким дозволено до використання, коли та ким затверджено)
1	Казка як епічний жанр	Факультатив	5	1	35	Державна Є.Д. Квітень, А.В. Ткач	Лист Інституту інноваційних технологій і змісту освіти МОНУ від 20.03.2015 №14.1/12-121-Г
2	«Літературна мозаїка»	Факультатив	5	1	35	Державна А. Несвіт, Г. Ворон, Р. Левіт Н. Беленя	Лист ІТЗО від 23.11.2011 № 1.4/18-Г-780
3	«Фінансово-грамотний споживач»	Факультатив	6	1	35	Авторська (на основі програми курсів за вибором «Фінансово-грамотний споживач» Ткаченко О. В., Довгань А. І., Часнікова О. В., Лапішко З. Я., за загальною редакцією доктора економічних наук професора Смовженко Т. С.	ДВНЗ "Університет банківської справи", лист ІМЗО від 28.01.2020 № 22.1/12-Г-82, затверджено рішенням педагогічної ради від 30.08.2023 № 17
4	«Синтаксис простого та простого	Факультатив	8	1	34	Державна Тетяна Гнаткович	Лист Інституту модернізації змісту освіти від

	ускладненого речення»						04.07.2019 № 221/12-Г-551
5	«Геологія»	Факультатив	9	1	35	Державна КНЗ «КОППК», Сергій Бортник, Наталія Погорільчук, Ольга Ковтонюк, Валерій Совенко, Наталія Терещук	Лист ДНУ "Інститут модернізації змісту освіти" Міністерства освіти і науки України від 15.07.2019 № 22.1/12-Г-674
6	"Людина та її здоров'я"	Факультатив	9	1	35	Державна Безручкова С. В.	Лист ІМЗО від 16.05.2019 № 22.1/12-Г-286
7	"Фізика в русі"	Факультатив	9	1	35	Авторська (на основі програми курсів за вибором "Фізика в русі" Деркач Н. А.	Лист ІМЗО від 13.12.2019 №22.1/12-Г-1152, затверджено рішенням педагогічної ради від 30.08.2023 № 17
8	Українознавство	Факультатив	9, 10	1	35	Державна А. Ціпко, Т. Бойко, С. Бойко, О. Газізова	Лист МОН від 10.08.2020 №1/11 - 5310
9	Логіка	Факультатив	7, 8	1	35	Державна О.І. Буковська, Д.В. Васильєва	Лист Інституту модернізації змісту освіти від 10.07.2020 № 22.1/12-Г-557
10	Стилістика сучасної української мови	Факультатив	11	1	35	Державна О.М. Авраменко	Зареєстрований у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 4.0054-2022
11	Уроки для стійкого розвитку	Факультатив	8	1	35	Авторська Кулинич Л.І. (на основі програми курсів за вибором «Уроки для	Схвалено для використання в загальноосвітніх навчальних закладах Науково-методичною

						сталого розвитку» Пометун О. І., Пилипчатіна Л. М., Сущенко І. М.	радою КУ «ЧММКУО», протокол від 20.08.2020, затверджена наказом Департаменту освіти та гуманітарної політики ЧМР від 02.10.2020 №641
12	“Еврика”	Курс за вибором	5, 6	1	35	Авторська НПП “Інтелект України” (авт.: Гавриш І. В., Доценко С. О., Горьков О. А., Скиба С. Б.)	ДНУ «Інститут Модернізації змісту освіти». Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з математики від 30 травня 2022 року (протокол №7); зареєстровано у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0190-2022
13	“Моя Черкащина”	Курс за вибором	7	1	35	Державна Під керівництвом Мельниченка Василя, автори-укладачі Боровець Любов, Горай Андрій, Завіновська Ірина, Завалко Тетяна, Компанієць Олексій, Лазоренко Людмила,	Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти», рішення експертної комісії з історії від 28 квітня 2023 року (протокол № 10): «Схвалено для використання в освітньому процесі», який зареєстрований

						Перевізник Ігор, Самохотов Анатолій, Стецюк Андрій, Силенко Валерій, Товстолиг Тетяна	у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0219-2023, 4.0129-2023
--	--	--	--	--	--	--	--

Підручники для 1 класу, які мають гриф МОН, обрані учителями та затверджені рішенням педагогічної ради від 28.02.2023 № 11

№п/п	Назва підручника	Автор	Рік видання	Кількість
1	«Українська мова. Буквар» навчальний посібник для 1 класу закладів загальної середньої освіти (у 4-х частинах). Підручники і посібники. Зареєстрований у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 2.0004-2023	Кравцова Н.М., Придаток О.Д.	2023	
2	Навчальний посібник «Математика» для 1 класу закладів загальної середньої освіти (у 3-х частинах). Підручники і посібники. Зареєстрований у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 2.0017-2023	Козак М.В., Корчевська О.П.	2023	
3	«Я досліджую світ» підручник інтегрованого курсу (у 2-х частинах). Підручники і посібники. Наказ МОН від 03.02.2023 № 110	Жаркова І.І., Мечник Л.А., Роговська Л.І.	2023	
4	Мистецтво (підручник). Навчальна книга - Богдан. Наказ МОН від 03.02.2023 № 110	Кондратова Л.Г.	2023	

5	«Англійська мова» підручник для 1 класу закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом). Видавництво “Лінгвіст”, Київ-2023	Грегг Шредер, Головань Д.О.	2023	
---	---	--------------------------------	------	--

**Підручники для 2 класу, які мають гриф МОН, обрані учителями
та затверджені рішенням педагогічної ради від 27.02.2019 № 2**

№п/п	Назва підручника	Автор	Рік видання	Кількість
1	«Українська мова та читання» (у 2-х частинах) Підручники і посібники (наказ МОН від 28.03.2019 № 407)	Сапун Г.М., Придаток О.Д.	2019	69
2	«Математика» Підручники і посібники (наказ МОН від 28.03.2019 № 407)	Заїка А.М.	2019	69
3	«Англійська мова» (підручник для закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом) Астон (наказ МОН від 28.03.2019 № 407)	Карпюк О.Д.	2019	75
4	«Я досліджую світ» (у 2-х частинах) Світич (наказ МОН від 28.03.2019 № 407)	Волощенко О.В., Козак О.П., Остапенко Г.С.	2019	68
5	«Мистецтво» Гене́за (наказ МОН від 28.03.2019 № 407)	Масол Л.М., Гайдамака О.В., Колотило О.М.	2019	69

**Підручники для 3 класу, які мають гриф МОН, обрані учителями
та затверджені рішенням педагогічної ради від 11.03.2020 № 3**

№п/п	Назва підручника	Автор	Рік видання	Кількість
1	Мистецтво (інтегрований курс) Навчальна книга- Богдан	Кондратова Л.Г.	2020	78
2	Я досліджую світ (2 ч.) Світич (наказ МОН від 21.02.2020 № 271)	Волощенко О.В.	2020	70
3	Математика (2 ч.) Підручники і посібники (наказ МОН від 21.02.2020 № 271)	Заїка А.М.	2020	75
4	Англійська мова (з аудіосупроводом) Астон (наказ МОН від 21.02.2020 № 271)	Карпюк О.Д.	2020	71
5	Українська мова та читання (2 ч.) Підручники і посібники (наказ МОН від 21.02.2020 № 271)	Сапун Г.М.	2020	76

**Підручники для 4 класу, які мають гриф МОН, обрані учителями
та затверджені рішенням педагогічної ради від 03.02.2021 № 2**

№п/п	Назва підручника	Автор	Рік видання	Кількість
1	Мистецтво (інтегрований курс) (наказ МОН від 16.01.2021 № 53)	Кондратова Л.Г.	2021	75
2	Я досліджую світ (2 ч.) (наказ МОН від 16.01.2021 № 53)	Волощенко О.В.	2021	65
3	Математика (2 ч.) (наказ МОН від 16.01.2021 № 53)	Заїка А.М.	2021	65
4	Англійська мова (з аудіосупроводом) Астон (наказ МОН від 16.01.2021 № 53)	Карпюк О.Д.	2021	67
5	Українська мова та читання (2 ч.) (наказ МОН від 16.01.2021 № 53)	Сапун Г.М.	2021	75
6	Інформатика (наказ МОН від 16.01.2021 № 53)	Воронцова Т.В.	2021	65

**Підручники для 5 класу, які мають гриф МОН, обрані учителями
та затвержені рішенням педагогічної ради від 26.05.2022, протокол № 20**

№п/п	Назва підручника	Автор	Рік видання	Кількість
1	«Українська мова» підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти. - Київ, «Генеза».- 2022 “Рекомендовано Міністерством освіти і науки України”, наказ Міністерства освіти і науки України від 08.02.2022 № 140	Заболотний О. В., Заболотний В. В.	2022	
2	Українська література: підруч. для 5 класу закладів загальної середньої освіти. Чернівці: Букрек. – 2022. – 240 с. : іл. “Рекомендовано Міністерством освіти і науки України”, наказ Міністерства освіти і науки України від 08.02.2022 № 140	Архипова В.П., Січкач С.І., Шило С.Б.	2022	
3	Зарубіжна література"підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти. Київ, Видавничий центр «Академія».- 2022 Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 08.02.2022 № 140)	О. М. Ніколенко, Л. В. Мацевко-Бекерська, Н. П. Рудніцька, Л.Л. Ковальова, О.В. Орлова, Л. П. Юлдашева, В. Г. Туряниця, Д. О. Лебедь	2022	
4	Англійська мова (5-й рік навчання) — English (Year 5) : підручник для 5-го класу закладів загальної середньої освіти. — Тернопіль: Видавництво Астон,	Карпюк О.Д., Карпюк К.Т.	2022	

	2022. — 156 с. : іл. — (Англ. та укр. мовами). Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 08.02.2022 № 140)			
5	«Математика» підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти.- Київ.- Видавничий дім «Освіта».- 2022 Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 08.02.2022 р. № 140)	Бевз Г. П., Бевз В. Г., Васильєва Д. В., Владімірова Н. Г.	2022	64
6	Пізнаємо природу: Підручник для 5 кл. закладів загальної середньої освіти. — Київ: УОВЦ «Оріон», 2023. Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 08.02. 2022 р. № 140)	Т.В. Коршевніюк, О.Г. Ярошенко	2023	49
7	Вступ до історії України та громадянської освіти: підруч. для 5 кл. закладів загальної середньої освіти. — Київ: УОВЦ «Оріон», 2022. — 256 с.: іл. Рекомендовано Міністерством освіти і науки України(наказ Міністерства освіти і науки України від 08.02.2022 № 140)	І.Я. Щупак, О.В. Бурлака, І.О. Піскарьова, А.С. Посунько	2022	
8	Здоров'я, безпека та добробут: підручник інтегрованого курсу для 5 кл. закладів загальної середньої освіти. — К.:	Т.В. Воронцова, В.С. Пономаренко, І.В. Лаврентьєва, О.Л. Хомич	2022	

	<p>Видавництво «Алатон», 2022. — 256 с.</p> <p>Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 08.02.2022 № 140)</p>			
9	<p>«Етика» підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти. Харків.- Видавництво «Ранок».- 2022</p> <p>Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 08.02.2022 р. №140)</p>	<p>Олександр Мартинюк, Ольга Гісем</p>	2022	
10	<p>“Технології” підручник інтегрованого курсу для 5 класу закладів загальної середньої освіти Ранок (наказ МОН від 08.02.2022 № 141)</p>	<p>Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна І.С., Приходько Ю.М., Крімер В.В., Павич Н.М.</p>	2022	
11	<p>«Інформатика» підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти.- Київ «Генеза».- 2022</p> <p>Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 08.02.2022 № 140)</p>	<p>Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.</p>	2022	
12	<p>Мистецтво: підручник інтегрованого курсу для 5 кл. закладів загальн. середн. освіти. — Тернопіль : Навчальна книга — Богдан, 2022. — с. : іл.</p> <p>Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 08.02.2022 р. № 140)</p>	<p>Л.Г. Кондратова, С.І. Федун, О.В. Чорний</p>	2022	

“Інтелект України”				
13	Навчальний посібник “Українська мова. 5 клас. Робочий зошит (у 9-ти частинах)” для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проєктом “Інтелект України” Зареєстрований у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0194-2021	Гавриш І.В., Семихат Н.В., Дроф’як С.М., Новожилова Н.М.	2021	
14	Навчальний посібник “Українська мова. 5 клас. Зошит для самостійних і контрольних робіт” для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проєктом “Інтелект України” Зареєстрований у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0195-2021	Гавриш І.В., Семихат Н.В., Дроф’як С.М., Новожилова Н.М.	2021	
15	Навчальний посібник “Українська мова. 5 клас. Інтелект-карти і карти знань” для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проєктом “Інтелект України” Зареєстрований у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за №	Гавриш І.В., Семихат Н.В., Дроф’як С.М., Новожилова Н.М.	2021	

	3.0196-2021			
16	Українська література. Зошити з друкованою основою (1-7 частин), які працюють за програмою базової загальної середньої освіти науково-педагогічного проекту "Інтелект України" Лист ІМЗО від 18.04.2019 №22.1/12-Г-213	Гавриш І.В., Трефілова К., Тарасенко О., Тарасенко В.	2019	
17	Зарубіжна література: зошити з друкованою основою (1-7 частини для 5 класу), які працюють за програмою базової загальної середньої освіти науково-педагогічного проекту "Інтелект України" Лист ІМЗО від 24.04.2019 №22.1/12-Г-239	Гавриш І.В., Трефілова К., Сегеда Т., Гученко О.	2019	
18	"Еврика. 5 клас. Зошит з друкованою основою" (у 2-х частинах) для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проектом "Інтелект України". Зареєстрований у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0353-2023	Гавриш І.В., Доценко С.О., Горьков О.А., Скиба С.Б.	2023	
19	«Навчаємось разом. Зошити з друкованою основою (1–2 частини)», що працюють за науково-педагогічним проектом "Інтелект України". Зареєстрований у	Гавриш І. В. Щербакова О. О., Холтобіна О. У., Щербаков О. Ф., Луценко Є. В.	2023	

	Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0442-2023			
--	---	--	--	--

**Підручники для 6 класу, які мають гриф МОН, обрані учителями
та затвержені рішенням педагогічної ради від 30.03.2023, протокол № 12**

№п/п	Назва підручника	Автор	Рік видання	Кількість
1	«Українська мова» підручник для 6 класу ЗЗСО. Генеза. Наказ МОН від 08.03.2023 № 254	Заболотний О.В., Заболотний В.В.	2023	
2	«Українська література» підручник для 6 класу ЗЗСО. МПП "Букрек". Наказ МОН від 08.03.2023 № 254	Архипова В.П., Січкач С.І., Шило С.Б.	2023	37
3	«Зарубіжна література» підручник для 6 класу ЗЗСО. ТОВ "Видавничий центр "Академія". Наказ МОН від 08.03.2023 № 254	Ніколенко О.М., Мацевко-Бекерська Л.В., Рудніцька Н.П.	2023	47
4	«Англійська мова (6-й рік навчання)» підручник для 6 класу ЗЗСО (з аудіосупроводом). Видавництво Астон. Наказ МОН від 08.03.2023 № 254	Карпюк О.Д., Карпюк К.Т.	2023	80
5	«Математика» підручник для 6 класу ЗЗСО (у 2-х частинах). ВД «Освіта». Наказ МОН від 08.03.2023 № 254	Бевз Г.П., Бевз В.Г., Васильєва Д.В., Владімірова Н.Г.	2023	40
6	«Історія України. Всесвітня історія» підручник для 6 класу ЗЗСО. УОВЦ «Оріон». Наказ МОН від 08.03.2023 № 254	Щупак І.Я., Бурлака О.В., Власова Н.С., Піскарьова І.О.	2023	36
7	«Етика» підручник для 6 класу ЗЗСО.	Мартинюк О.О., Гісем О.О.	2023	

	ТОВ "Видавництво "Ранок". Наказ МОН від 08.03.2023 № 254			
8	«Здоров'я, безпека та добробут» підручник інтегрованого курсу для 6 класу ЗЗСО. Алатон. Наказ МОН від 08.03.2023 № 254	Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.	2023	
9	«Інформатика» підручник для 6 класу ЗЗСО. Генеза. Наказ МОН від 08.03.2023 № 254	Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.	2023	
10	«Мистецтво» підручник для 6 класу ЗЗСО. Навчальна книга - Богдан. Наказ МОН від 08.03.2023 № 254	Кондратова Л.Г.	2023	
11	«Пізнаємо природу» підручник інтегрованого курсу для 6 класу ЗЗСО. ТОВ "Український освітянський видавничий центр "Оріон". Наказ МОН від 08.03.2023 № 254	Коршевніук Т.В., Ярошненко О.Г.	2023	37
12	«Географія» підручник для 6 класу ЗЗСО. ТОВ "Видавництво "Абетка". Наказ МОН від 08.03.2023 № 254	Кобернік С.Г., Коваленко Р.Р.	2023	
13	«Технології» підручник для 6 класу ЗЗСО.	Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю. та інші	2023	68
“Інтелект України”				
14	Навчальний посібник «Українська мова. 6 клас. Зошит для самостійних і контрольних робіт» для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект	Гавриш І.В., Семихат Н.В., Дроф'як С.М., Новожилова Н.М.		

	України». Зареєстрований у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0198-2021			
15	Навчальний посібник «Українська мова. 6 клас. Інтелект-карти і карти знань» для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України». Зареєстрований у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0199-2021	Гавриш І.В., Семихат Н.В., Дроф'як С.М., Новожилова Н.М.		
16	Українська література. Зошити з друкованою основою (1-7 частин), які працюють за програмою базової загальної середньої освіти науково-педагогічного проєкту "Інтелект України". Лист ІМЗО від 20.06.2019 № 22.1/12-Г-427	Гавриш І., Трефілова К., Тарасенко О., Тарасенко В.		
17	Зарубіжна література: зошити з друкованою основою (1-7 частини для 6 класу), що працюють за програмою базової загальної середньої освіти науково-педагогічного проєкту "Інтелект України". Лист ІМЗО від 24.04.2019 № 22.1/12-Г-240	Науково-педагогічний проєкт "Інтелект України"		

18	<p>"Еврика. 6 клас. Зошит з друкованою основою" (у 2-х частинах) для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проектом "Інтелект України". Зареєстрований у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0476-2023</p>	<p>Гавриш І.В., Доценко С.О., Горьков О.А., Скиба С.Б.</p>		
----	--	--	--	--

**Підручники для 7 класу, які мають гриф МОН, обрані учителями
та затверджені рішенням педагогічної ради від 11.03.2020 № 3**

№п/п	Назва підручника	Автор	Рік видання	Кількість
1	«Українська мова» ВД «Освіта» (наказ МОН від 20.07.2015 № 777, лист МОН від 02.06.2020 № 1/11- 3642)	Глазова О.П.	2015, 2020	46+23
2	«Українська література» Грамота (наказ МОН від 20.07.2015 № 777, лист МОН від 02.06.2020 № 1/11- 3641)	Авраменко О.М.	2015, 2020	46+26
3	«Зарубіжна література» Генеза (наказ МОН від 20.07.2015 № 777, лист МОН від 02.06.2020 № 1/11- 3653)	Волощук Є.В., Слободянюк О.М.	2015, 2020	46+24
4	«Алгебра» Гімназія (наказ МОН від 20.07.2015 № 777, лист МОН від 03.06.2020 № 1/11- 3693)	Мерзляк А.Г., Полонський В.Б., Якір М.С.	2015, 2020	46+24
5	«Геометрія» Гімназія (наказ МОН від 20.07.2015 № 777, лист МОН від 03.06.2020 № 1/11- 3694)	Мерзляк А.Г., Полонський В.Б., Якір М.С.	2015, 2020	46+24
6	«Інформатика» Оріон (наказ МОН від 25.03.2020 № 449)	Морзе Н.В.	2020	55
7	«Фізика» (наказ МОН від 20.07.2015 № 777, лист МОН від 02.06.2020 № 1/11- 3645)	Бар'яхтар В.Г., Довгий С.О., Божинова Ф.Я., Горобець Ю.І., Ненашев І.Ю., Кірюхіна О.О.	2015, 2020	46+24
8	«Хімія» Академія (наказ МОН від 20.07.2015	Попель П.П., Крикля Л.С.	2015, 2020	46+24

	№ 777, лист МОН від 02.06.2020 № 1/11-3646)			
9	«Біологія» Абетка (наказ МОН від 20.07.2015 № 777, лист МОН від 09.06.2020 № 1/11-3861)	Соболь В.І Остапченко Л.І.	2015, 2020	45+37
10	«Історія України» Ранок (наказ МОН від 25.03.2020 № 449)	Власов В.С.	2020	55
11	«Всесвітня історія» Ранок (наказ МОН від 25.03.2020 № 449)	Гісем О.В., Мартинюк О.О.	2020	55
12	«Основи здоров'я» Генеza (наказ МОН від 20.07.2015 № 777)	Бойченко Т.Є., Василяшко І.П., Гурська О.К., Коваль Н.С.	2015	46
13	Англійська мова (7-й рік навчання) Астон (наказ МОН від 20.07.2015 № 777, лист МОН від 02.06.2020 № 1/11-3636)	Карпюк О.Д.	2015, 2020	46+25
14	«Музичне мистецтво» ТОВ «СИЦІЯ» (наказ МОН від 20.07.2015 № 777)	Масол Л.М., Аристова Л.С.	2015	45
15	«Образотворче мистецтво» (наказ МОН від 20.07.2015 № 777)	Папіш Л.В., Шутка М.М.	2015	30
16	«Трудове навчання» (для дівчат) Літера ЛТД (наказ МОН від 20.07.2015 № 777)	Терещук А.І., Медвідь О.Ю., Приходько Ю.М.	2015	25
17	«Трудове навчання» (для хлопців) Літера ЛТД (наказ МОН від 20.07.2015 № 777)	Терещук А.І., Авраменко О.Б.	2015	21
18	«Географія» Ранок (наказ МОН від 20.07.2015 № 777, лист МОН від 28.05.2020 № 1/11-3502)	Довгань Г.Д., Стадник О.Г.	2015, 2020	46+24

**Підручники для 8 класу, які мають гриф МОН, обрані учителями
та затверджені рішенням педагогічної ради від 12.03.2021 № 4**

№п/п	Назва підручника	Автор	Рік видання	Кількість
1	«Українська мова» Фоліо (наказ МОН від 22.02.2021 № 243)	Глазова О.П.	2021	69
2	«Українська література» ТОВ “Видавництво Ранок” (наказ МОН від 22.02.2021 № 243)	Авраменко О.М.	2021	69
3	«Зарубіжна література» Генеза (наказ МОН від 10.05.2016 № 491)	Волощук Є.В., Слободянюк О.М.	2016	65
4	«Алгебра» Гімназія (наказ МОН від 22.02.2021 № 243)	Мерзляк А.Г., Полонський В.Б., Якір М.С.	2021	69
5	«Геометрія» Гімназія (наказ МОН від 22.02.2021 № 243)	Мерзляк А.Г., Полонський В.Б., Якір М.С.	2021	69
6	«Інформатика» Оріон (наказ МОН від 22.02.2021 № 243)	Морзе Н.В., Барна О.В.	2021	69
7	«Фізика» (наказ МОН від 22.02.2021 № 243)	Бар'яхтар В.Г., Довгий С.О., Божинова Ф.Я., Кірюхіна О.О.	2021	68
8	«Хімія» Ранок (наказ МОН від 22.02.2021 № 243)	Григорович О.В.	2021	68
9	«Історія України» Ранок (наказ МОН від 22.02.2021 № 243)	Гісем О.В., Мартинюк О.О.	2021	69
10	«Всесвітня історія» Ранок (наказ МОН від 22.02.2021 № 243)	Гісем О.В., Мартинюк О.О.	2021	69
11	«Географія» Ранок (наказ МОН від 22.02.2021 № 243)	Довгань Г.Д.	2021	68
12	«Основи здоров'я» Генеза (наказ МОН від 10.05.2016 № 491)	Бойченко Т.Є., Василяшко І.П., Гурська О.К., Коваль Н.С.	2016	57
13	«Біологія»	Соболь В.І.	2016	63

	Абетка (наказ МОН від 10.05.2016 № 491)			
14	«Англійська мова» (8-й рік навчання) Астон (наказ МОН від 22.02.2021 № 243)	Карпюк О.Д.	2021	68
15	«Мистецтво (інтегрований курс)» «Видавництво «Навчальна книга - Богдан»(наказ МОН від 10.05.2016 № 491)	Кондратова Л.Г.	2016	56
16	«Трудове навчання» (технічні види праці) Гене́за (наказ МОН від 10.05.2016 № 491)	Гащак В.М., Дятленко С.М., Терещук Б.М., Тименко В.П., Тугашинський В.І.	2016	35
17	«Трудове навчання» (обслуговуючі види праці) Літера ЛТД (наказ МОН від 10.05.2016 № 491)	Терещук А.І., Медвідь О.Ю., Приходько Ю.М.	2016	28

Підручники для 9 класу, які мають гриф МОН

№п/п	Назва підручника	Автор	Рік видання	Кількість
1	«Українська мова» Грамота (наказ МОН від 20.03.2017 № 417)	Авраменко О.М.	2017	69
2	«Українська література» Грамота (наказ МОН від 20.03.2017 № 417)	Авраменко О.М.	2017	69
3	«Зарубіжна література» Генеза (наказ МОН від 20.03.2017 № 417)	Волощук Є.В., Звиняцьковський В.Я., Філенко О.М.	2017	69
4	«Алгебра» Гімназія (наказ МОН від 20.03.2017 № 417)	Мерзляк А.Г., Полонський В.Б., Якір М.С.	2017	69
5	«Геометрія» Гімназія (наказ МОН від 20.03.2017 № 417)	Мерзляк А.Г., Полонський В.Б., Якір М.С.	2017	69
6	«Інформатика» Оріон (наказ МОН від 20.03.2017 № 417)	Морзе Н.В., Барна О.В., Вембер В.П.	2017	69
7	«Фізика» (наказ МОН від 20.03.2017 № 417)	Бар'яхтар В.Г., Довгий С.О., Божинова Ф.Я., Кірюхіна О.О.	2017	68
8	«Хімія» Академія (наказ МОН від 20.03.2017 № 417)	Попель П.П., Крикля Л.С.	2017	68
9	«Історія України» Ранок (наказ МОН від 20.03.2017 № 417)	Гісем О.В., Мартинюк О.О.	2017	69
10	«Всесвітня історія» Ранок (наказ МОН від 20.03.2017 № 417)	Гісем О.В., Мартинюк О.О.	2017	69
11	«Географія» Видавничо-	Масляк П.О., Капіруліна С.Л.	2017	69

	поліграфічна «Аксиома» (наказ МОН від 20.03.2017 № 417)			
12	«Основи здоров'я» Генеza (наказ МОН від 20.03.2017 № 417)	Бойченко Т.Є., Василяшко І.П., Гурська О.К., Коваль Н.С., Польова М.Б., Попадюк С.А.	2017	69
13	«Біологія» Генеza (наказ МОН від 20.03.2017 № 417)	Остапченко Л.І., Балан П.Г., Поліщук В.П.	2017	69
14	«Англійська мова» (9-й рік навчання) Астон (наказ МОН від 20.03.2017 № 417)	Карпюк О.Д.	2017	68
15	«Основи правознавства» Генеza (наказ МОН від 20.03.2017 № 417)	Філіпенко Т.М., Сутковий В.Л.	2017	69
16	«Мистецтво» Генеza (наказ МОН від 20.03.2017 № 417)	Гайдамака О.В.	2017	69
17	«Трудове навчання» (технічні види праці) Генеza (наказ МОН від 20.03.2017 № 417)	Гащак В.М., Терещук Б.М., Дятленко С.М., Тименко В.П.	2017	40
18	«Трудове навчання» (обслуговуючі види праці) СИЦІЯ (наказ МОН від 20.03.2017 № 417)	Мачача Т.С., Стрижова Т.В.	2017	29

**Підручники для 10 класу, які мають гриф МОН, обрані учителями
та затвержені рішенням педагогічної ради від 05.05.2023, протокол № 15**

№п/п	Назва підручника	Автор	Рік видання	Кількість
1	«Зарубіжна література» підручник для 10 класу ЗЗСО (рівень стандарту). ТОВ "Видавництво "Грамота". Наказ МОН від 31.05.2018 № 551, наказ МОН від 11.04.2023 № 415	Ніколенко О.М., Орлова О.В., Ковальова Л.Д.		
2	«Географія» підручник для 10 класу ЗЗСО (рівень стандарту). ТОВ «Український освітянський видавничий центр «Оріон». Наказ МОН від 31.05.2018 № 551. Наказ МОН від 11.04.2023 № 415	Гільберг Т.Г., Савчук І.Г., Совенко В.В.		
3	«Захист України» підручник для 10 класу ЗЗСО (рівень стандарту). Астон. Наказ Міністерства освіти і науки України від 11.04.2023 № 415	Фука М.М., Пашко К.О., Гарасимів І.М. та інші		
4	«Захист України» підручник для 10 класу ЗЗСО (рівень стандарту) Основи медичних знань. Астон. Наказ Міністерства освіти і науки України від 11.04.2023 № 415	Фука М.М., Гудима А.А., Пашко К.О. та інші		
5	«Історія України» підручник для 10 класу ЗЗСО (рівень стандарту). ТОВ "Літера ЛТД". Наказ	Власов В.С., Кульчицький С.В., Панарін О.Є.		

	МОН від 11.04.2023 № 415			
6	«Всесвітня історія» підручник для 10 класу ЗЗСО (рівень стандарту). УОВЦ "Оріон". Наказ МОН від 11.04.2023 № 415	Щупак І.Я.		
7	«Громадянська освіта» підручник для 10 класу ЗЗСО (рівень стандарту)	Вербицька П.В., Волошенюк О.В., Горленко Г.О. та інші		
8	«Англійська мова (10-й рік навчання)» підручник для 10 класу ЗЗСО (з аудіосупроводом) (рівень стандарту). Ранок. Наказ МОН від 31.05.2018 №551	Буренко В.М.		
9	«Біологія і екологія» підручник для 10 класу ЗЗСО (рівень стандарту). Абетка. Наказ МОН від 11.10.2018 №1085, наказ МОН від 11.04.2023 № 415	Соболь В.І.		
10	«Інформатика» підручник для 10 класу ЗЗСО (рівень стандарту). Оріон. Наказ МОН від 31.05.2018 № 551, наказ МОН від 11.04.2023 № 417	Морзе Н.В., Барна О.В.		
11	«Алгебра і початок аналізу» підручник для 10 класу ЗЗСО (профільний рівень). Генеза. Наказ МОН від 31.05.2018 № 551, наказ МОН від 11.04.2023 № 415	Істер О.С., Єргіна О.В.		
12	«Геометрія» підручник для 10 класу ЗЗСО (профільний рівень). Генеза. Наказ МОН від 31.05.2018 № 551, наказ МОН від 11.04.2023 № 415	Істер О.С., Єргіна О.В.		

13	«Українська література» підручник для 10 класу ЗЗСО (рівень стандарту). Ранок. Наказ МОН від 31.05.2018 № 551, наказ МОН від 11.04.2023 № 415	Борзенко О.І., Лобусова О.В.		
14	«Українська мова» підручник для 10 класу ЗЗСО (рівень стандарту). Генеза. Наказ МОН від 31.05.2018 № 551, наказ МОН від 11.04.2023 № 415	Заболотний О.В., Заболотний В.В.		
15	«Хімія» підручник для 10 класу ЗЗСО (рівень стандарту). Грамота. Наказ МОН від 11.10.2018 № 1085 Наказ МОН від 11.04.2023 № 415	Савчин М.М.		
16	«Технології» підручник для 10(11) класу ЗЗСО (рівень стандарту). ТОВ "Видавництво "Ранок". Наказ МОН України від 31.05.2018 № 551, наказ МОН України від 11.04.2023 № 415	Ходзицька І.Ю., Боринець Н.І., Гащак В.М. та інші		
17	«Фізика» підручник для 10 класу ЗЗСО (рівень стандарту). Наказ МОН від 31.05.2018 № 553	Бар'яхтар В.Г., Довгий С.О., Божинова Ф.Я та інші		

**Підручники для 11 класу, які мають гриф МОН, обрані учителями
та затверджені рішенням педагогічної ради від 19.03.2019, протокол №3**

№п/п	Назва підручника	Автор	Рік видання	Кількість
1	«Українська мова (рівень стандарту)» Ранок (наказ МОН від 12.04.2019 № 472)	Глазова О.П.	2019	50
2	«Українська література (рівень стандарту)» Грамота (наказ МОН від 12.04.2019 № 472)	Авраменко О.М.	2019	45
3	«Зарубіжна література (профільний рівень)» Грамота (наказ МОН від 12.04.2019 № 472)	Ніколенко О.М., Турянця В.Г., Лебедь Д.О., Любарець Н.О., Орлова О.В.	2019	45
4	«Алгебра і початки аналізу (профільний рівень)» Генеза (наказ МОН від 12.04.2019 № 472)	Істер О.С., Єргіна О.В.	2019	45
5	«Геометрія (профільний рівень)» Генеза (наказ МОН від 12.04.2019 № 472)	Істер О.С., Єргіна О.В.	2019	45
6	«Фізика» (рівень стандарту, за навчальною програмою авторського колективу під керівництвом Локтева В.М.) (наказ МОН від 12.04.2019 № 472)	Бар'яхтар В.Г., Довгий С.О., Божинова Ф.Я., Кірюхіна О.О.	2019	45
7	«Хімія» (рівень стандарту) Ранок (наказ МОН від 12.04.2019 № 472)	Григорович О.В.	2019	43
8	«Історія України (рівень стандарту)» Навчальна книга – Богдан (наказ МОН від 12.04.2019 № 474)	Сорочинська Н.М., Гісем О.В.	2019	45
9	«Всесвітня історія (рівень стандарту)»	Гісем О.В., Мартинюк О.О.	2019	45

	Ранок (наказ МОН від 12.04.2019 № 474)			
10	«Біологія і екологія (рівень стандарту)» Абетка (наказ МОН від 12.04.2019 № 472)	Соболь В.І.	2019	42
11	«Англійська мова» (11-й рік навчання, рівень стандарту) Астон (наказ МОН від 12.04.2019 № 472)	Карпюк О.Д.	2019	45
12	«Астрономія» (рівень стандарту, за навчальною програмою авторського колективу під керівництвом Яцківа Я.С.) (наказ МОН від 12.04.2019 № 472) (наказ МОН від 12.04.2019 № 472)	Сиротюк В.Д., Мирошніченко Ю.Б.	2019	45
13	«Захист Вітчизни» (рівень стандарту) Астон (наказ МОН від 12.04.2019 № 472)	Гудима А.А., Пашко К.О., Гарасимів І.М., Фука М.М., Щирба Ю.П.	2019	28
14	«Захист Вітчизни» (рівень стандарту, «Основи медичних знань») Астон (наказ МОН від 12.04.2019 № 472)	Гудима А.А. Гарасимів І.М., Пашко К.О., Фука М.М.	2019	24
15	«Інформатика (рівень стандарту)» Оріон (наказ МОН від 31.05.2018 № 551)	Морзе Н.В., Вембер В.П.	2019	58
16	«Географія (рівень стандарту)» ТОВ «Абетка» (наказ МОН від 12.04.2019 № 472)	Кобернік С.Г., Коваленко Р.Р.	2019	38
17	“Технології”			

**Моніторинг досягнення учнями результатів навчання
(І рівень)
Орієнтовний зведений перелік діагностувальних робіт
(відповідно наказу МОН України від 13.07.2021 № 813)
у 1-4 класах**

Види діагностувальних робіт	1 клас		2 клас		3 клас		4 клас	
	І с.	ІІ с.	І с.	ІІ с.	І с.	ІІ с.	І с.	ІІ с.
Читання / літературне читання								
Аудіювання (2-4)			1	1	1	1	1	1
Читання вголос (1-4)		1	1	1	1	1	1	1
Читання мовчки (3-4)					1	1	1	1
Читання напам'ять віршових творів (2-4)			3	3	3	4	4	4
Читання напам'ять прозових творів (3-4)						1 уривок казки		1 уривок оповід
Робота з літ.твором/медіа текстом (2-4)				1		1		1
Усний переказ (2-4)			1		1		1	
Українська мова								
Діалог (усно/письмово) (2-4)				1	1		1	
Письмовий переказ (3-4)					1		1	
Усний твір (2-4)				1		1	1	

Письмовий твір (4)								1
Списування (1-4)		1	1	1	1	1	1	1
Диктант (2-4)			1	2	1	2	1	2
Робота з мовними одиницями (2-4)			2	2	1	2	1	2
ДПА								1
Математика								
Комбінована		1	4	3	4	3	4	3
З перевірки сформованості і навичок усних обчислень				1		1		1
ДПА								1
Я досліджую світ								
Я досліджую світ			3	4	3	4	3	4
Іноземна мова (англійська)								
Аудіювання		1	1	1	1	1	1	1
Читання			1	1	1	1	1	1
Говоріння		1	1	1	1	1	1	1
Письмо			1	1	1	1	1	1

Моніторинг досягнення учнями результатів навчання (II рівень)

Українська мова

Кількість фронтальних та індивідуальних видів контрольних робіт з української мови

Фронтально оцінюють диктант, письмовий переказ і письмовий твір (навчальні чи контрольні види робіт), мовні знання й уміння, запис яких здійснюють на сторінці класного журналу «Зміст уроку».

Індивідуально оцінюють говоріння (діалог, усний переказ, усний твір) і читання вголос. Для цих видів діяльності не відводять окремого уроку, проте визначають окрему колонку без дати на сторінці класного журналу «Облік навчальних досягнень».

У I семестрі проводять оцінювання двох видів мовленнєвої діяльності (усний переказ, діалог). У II семестрі – оцінювання таких видів мовленнєвої діяльності, як усний твір і читання вголос, що здійснюється в 7 – 9 класах.

Результати оцінювання говоріння (діалог, усний переказ, усний твір) і читання вголос протягом семестру виставляють у колонку без дати й ураховують у семестрову оцінку.

Перевірка мовних знань і вмінь здійснюється за допомогою завдань, визначених учителем (тести, диктант тощо) залежно від змісту матеріалу, що вивчається.

Фронтальні та індивідуальні види контрольних робіт у 7-9 класах

Класи		7 кл.		8 кл.		9 кл.	
		I	II	I	II	I	II
Усього годин		88		70		70	
Години з РМ		22		16		19	
Фронтальні види контрольних робіт							
Перевірка мовної теми		3	3	2	2	2	2
Письмо: переказ		1	1	1	1	1	1
твір		-	1	1	1	1	1
Правопис: диктант		1	1	1	1	1	1
Індивідуальні види контрольних робіт							
Говоріння: діалог		1	-	1	-	1	-
усний переказ		1	-	1	-	1	-
усний твір		-	1	-	1	-	1
читання вголос		-	1	-	1	-	1

У таблиці зазначено мінімальну кількість фронтальних видів контрольних робіт, учитель на власний розсуд має право збільшувати цю кількість залежно від рівня підготовленості класу, здібностей конкретних учнів, умов роботи тощо.

Українська література

Обов'язкова кількість видів контролю з української літератури у 7-9 класах

Класи		7		8		9	
		I	II	I	II	I	II
Семестри							
Контрольні роботи у формі:		3	3	3	3	3	3

контрольного класного твору;		1	1	1	1	1	1
виконання інших завдань (тестів, відповідей на запитання тощо)		2	2	2	2	2	2
Уроки розвитку мовлення* (у+п)		2	2	2	2	2	2
Уроки позакласного читання		2	2	2	2	2	2
Перевірка зошитів		4	5	4	5	4	5

*Контрольні класні твори пропонуємо давати у формі есе, міні-творів щодо розкриття певної проблеми чи образу програмового тексту тощо. Це розвиватиме самостійне творче мислення учнів і дасть їм можливість виконати роботу протягом одного уроку.

**У кожному семестрі обов'язковим є проведення двох уроків розвитку мовлення: одного уроку усного розвитку мовлення, а другого – письмового. Умовне позначення в таблиці – (у + п).

Зарубіжна література

Обов'язкова кількість видів контролю із зарубіжної літератури в 7–9 класах

Класи	7		8		9	
	I	II	I	II	I	II
Семестри						
Контрольні роботи у формі:	3	3	3	3	3	3
контрольного класного твору;	1	1	1	1	1	1
виконання інших завдань (тестів, відповідей на запитання)	2	2	2	2	2	2
Уроки розвитку мовлення* (у+п)	2	2	2	2	2	2
Уроки позакласного читання	2	2	2	2	2	2
Перевірка зошитів	4	5	4	5	4	5

*У кожному семестрі обов'язковим є проведення двох уроків розвитку мовлення: одного уроку усного розвитку мовлення, а другого – письмового. Умовне позначення в таблиці – (у + п).

**Моніторинг досягнення учнями результатів навчання
(III ступінь)**

**Українська мова
Фронтальні та індивідуальні види контрольних робіт у 10-11 класах**

Рівень	Рівень стандарту	
	Фронтальні види контрольних робіт	
Форми контролю	I	II
Перевірка мовної теми	2	2
Письмо:		
есе	2	3
переказ	-	-
твір	-	-
Індивідуальні види контрольних робіт		
Говоріння:		
діалог	1	-
усний переказ	1	-
усний твір	-	1

У таблиці зазначено мінімальну кількість фронтальних видів контрольних робіт, учитель на власний розсуд має право збільшувати цю кількість залежно від рівня підготовленості класу, здібностей конкретних учнів, умов роботи тощо.

Українська література

Обов'язкова кількість видів контролю з української літератури в 10-11 класах

Семестри	I	II
Рівні	стандарту	
Контрольні роботи у формі:	3	3
контрольного класного твору*;	1	1
виконання інших завдань (тестів, відповідей на запитання)	2	2
Уроки розвитку мовлення**	2 (у+п)	2 (у+п)
Уроки позакласного читання	1	1
Перевірка зошитів	4	5

*Контрольні класні твори пропонуємо давати у формі есе, міні-творів щодо розкриття певної проблеми чи образу програмового тексту тощо. Це розвиватиме самостійне творче мислення учнів і дасть їм можливість виконати роботу протягом одного уроку.

**У кожному семестрі обов'язковим є проведення двох уроків розвитку мовлення: одного уроку усного розвитку мовлення, а другого – письмового. Умовне позначення в таблиці – (у + п).

Зарубіжна література

Обов'язкова кількість видів контролю із зарубіжної літератури в 10-11 класах

Семестри	I	II
Рівні	стандарту	
Контрольні роботи у формі:	2	2

контрольного класного твору*;	1	1
виконання інших завдань (тестів, відповідей на запитання)	1	1
Уроки розвитку мовлення**	2 (1у+1п; у межах текстуального вивчення)	2 (1у+1п; у межах текстуального вивчення)
Уроки позакласного читання	1	1
Перевірка зошитів	4	5

*У кожному семестрі обов'язковим є проведення двох уроків розвитку мовлення: одного уроку усного розвитку мовлення, а другого – письмового. Умовне позначення в таблиці – (у + п).

Перелік програм з корекційно-розвиткової роботи для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами

№ п/п	Назва корекційно-розвиткової програми
Для дитини із затримкою психічного розвитку (1-4 класи)	
1	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку. Розвиток когнітивної сфери» для 1-4 спеціальних класів для дітей із затримкою психічного розвитку закладів загальної середньої освіти (Сак Т. В., Прохоренко Л. І.)
2	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку. Розвиток особистісної сфери» для 1-4 спеціальних класів для дітей із затримкою психічного розвитку закладів загальної середньої освіти (Бабяк О. О., Баташева Н. І., Орлов О. В.)
3	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток мовлення» для 1-4 спеціальних класів для дітей із затримкою психічного розвитку закладів загальної середньої освіти (Омельченко І. М., Федорович Л. О.)